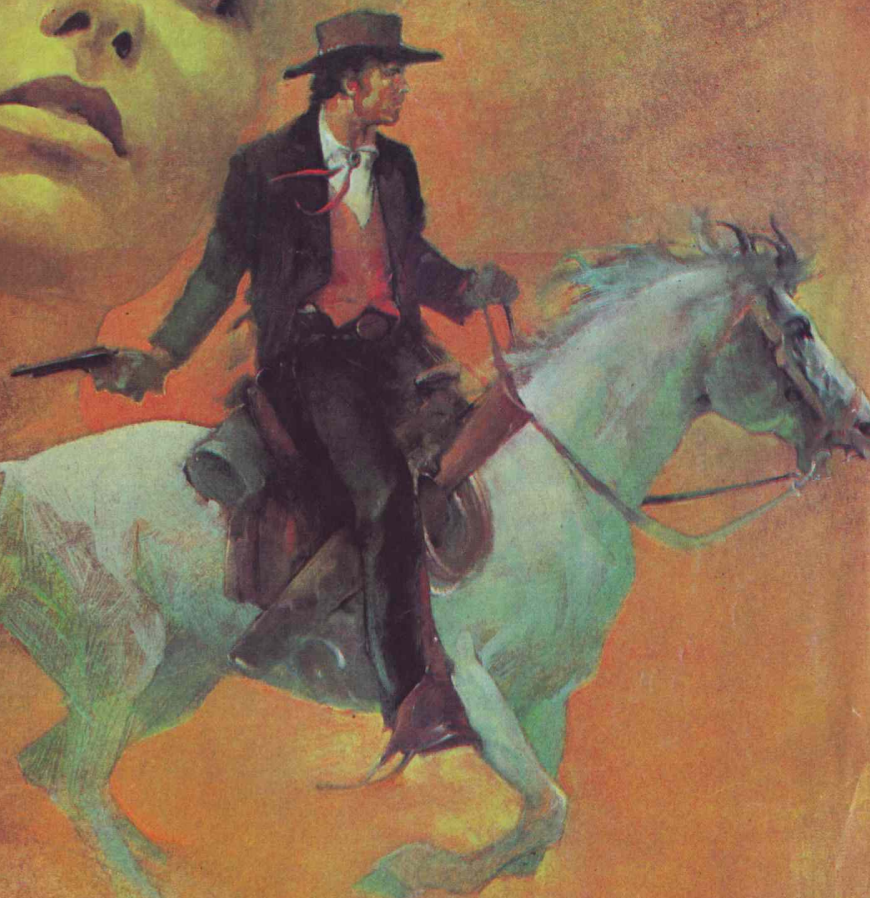

FRENK LARAMI

DOŠ HOLIDEJ

BROJ 241 • CENA 8,50 DIN.

DOŠAO JE TIHO I UŠAO U LEGENDU

YU ISSN 0353-0000

9 770353 000019

NEPOMIRLJIVI TRAGAČ

★ DOK HOLIDEJ ★

BRET MAK KINLI

NEPOMIRLJIVI TRAGAČ

NIŠRO FORUM • OUR MARKETPRINT

EDICIJA VESTERN ROMANA

DOK HOLIDEJ

Broj 241

Glavni i odgovorni urednik

Slavko DRAGINČIĆ

Urednik

Zorka ĆIRIĆ

Naslov originala

Bret Mc Kinley

ONE CAME BACK

Recenzija

Dragoslav MILOSAVLJEVIĆ

Prevod i adaptacija

Dragoslav MILOSAVLJEVIĆ

Lektor

Svetlana ŠIMUNOVIĆ

Tehnički urednik

Đorđe JOVANOVIĆ

Ilustracija na naslovnoj strani

Branislav PERKOVIĆ

Branislav KERAC

Naslovna strana

Ferenc BARAT

Korektori

Margit Horvat-Harangozo

Magda Kolarš

Štampa: 28. VIII 1990.

Tržište: 7. IX 1990.

Izrada: DIP „FORUM-MARKETPRINT“, Novi Sad, Radnička 32

Štampa: NIŠRO „FORUM“ OOUR „ŠTAMPARIJA“, Novi Sad, Vojvode Mišića 1

Glavni i odgovorni urednik: Slavko DRAGINČIĆ. Urednik: Zorka ĆIRIĆ.

Naslov originala: Bret Mc Kinley – ONE CAME BACK

Copyright: UNIVERSUM PRESS.

Sva prava se zadržavaju, uključujući prava na reprodukovanje ove knjige u celini ili delimično, ili na bilo koji drugi način.

Godišnja pretplata za inostranstvo u stranoj valuti: Austrija 135 ATS, Australija 15 AUD, Francuska 68 FRF, Švedska 68 SEK, SR Nemačka 20 DEM, Švajcarska 18 CHF, SAD 12 USD. Uplate slati na devizni račun: PANONSKA BANKA DD, Novi Sad, 65700-620-219-1261 FORUM-MARKETPRINT, Novi Sad sa obaveznom naznakom: Pretplata za „DOK HOLIDEJ“.

Oslobođeno osnovnog poreza na promet, mišljenjem Pokrajinskog sekretarijata za obrazovanje, nauku i kulturu SAP Vojvodine, br 413-279/73 od 10. maja 1973. godine

Prve tople kapi kiše ovlažile su Dokovo lice i on je navukao šešir dublje na čelo. Spremala se oluja. Još od podne, neizdrživa vrućina predskazivala je nevreme, ali nije bilo mogućnosti da se njen dolazak izbegne nalaženjem nekog udobnog i bezbednog skloništa. Svuda na desetine milja okolo pružala se talasasta peščana i kamenita pustara, „bed lend“ kako je nazivaju naseljenici. Razmišljajući o tome da je sada mogao sedeti u nekoj drumskoj postaji ili u najgorem slučaju zavaljen u udobno sedište dilažanse „Vels-Fargo“ kompanije, odluka da na raskrsnici puteva od Grand Mese ka Mesa Verde napusti kola i pojaše svog Miga, činila mu se nerazumnom pa čak i glupom.

– Džone, prijatelju – promrmljao je Dok sebi u bradu – voleo bih da vidim šta ćeš sada. Nigde ni rupe za miševu a da ne govorim o kući u koju se pristojan čovek može skloniti. Najgore od svega je što ćeš noć morati da provedeš na konju. Vlažna zemlja ne prija. Hm... to se zove život pun nezvesnosti.

Vozač dilažanse ga je prijateljski savetovao da ne okušava sreću sa „bed lendom“. Ali ta upozorenja nailazila su na gluhe uši. Dok nije bio razuman čovek, tačnije rečeno nije bio razuman u uobičajenom smislu te reči. Jednostavno nije bio čovek koji ide na sigurno. Hteo je nove puteve, nove neispitane staze života.

– E, sada ćeš to morati da platiš! –

nastavio je da gundža sam sebi. – Brrr, sve jače pada – stresao se Dok od naleta vetra koji je iznenada odnekud doneo hladniji vazduh i čvršće prikupio oko sebe kišnu kabanicu koju je uvek nosio savijenu na sedlu.

Daleka munja zaparala je crne oblake ne sluteći ničim dobrim. Moglo se očekivati nevreme na koje čovek ni psa ne bi isterao.

Munja je ponovo sevnula, ovaj put bliže, i potmulu tutanj groma zatresao je zemlju. Za petnaestak minuta ili najviše pola časa stići će do usamljenog konjanika koji se brižno osvrtao ne bi li u blizini ugledao bilo kakav zaklon.

Ali na vidiku nije se videlo ništa što bi koliko toliko odgovaralo Dokovoj potrebi. Ni pećine, ni nastrešnice u steni pa čak ni granatog drveta.

– Dragi moj Mig, ovaj put te je gazda uvalio u priličnu nevolju. Ali, ni meni neće biti ništa bolje ako te to teši – oslovio je Dok svog ždrepcu tapšući ga po vratu.

Odjednom, posle jednog naleta vetra Mig je živahno zarzao i živilje pokasao. Verovatno je u vazduhu osetio mirise dima ili ga je možda njegov životinjski instinkt upozorio da negde u blizini, skriveno od ljudskog oka, postoji bezbedno utočište koje oboje priželjkiju.

Olabavio je uzde i pustio ždrepcu da ide kuda hoće.

Poverenje u Miga pokazalo se opravdanim. Posle desetak minuta

oštrog kasa, Holidej je na udaljenosti od nekoliko stotina metara pri svetlosti munje ugledao malu brvnaru, senik i staju za stoku okružene ogradom od živice. Nastanjena ili ne, mala farma je predstavljala spas i Dok je pustio ždrepcu da krupnim kasom grabi sve do malog trema do koga su stigli baš u trenutku kada se na pustaru spustio pljusak. Dok je skočio s konja i pritrčao vratima ispred kojih je prodirao uzan tračak svetlosti. U kući je neko stanovao.

– Hej, ima li koga?

U brvnari se začulo komešanje i trenutak kasnije kapak ne prozoru se jedva primetno odškrinuo.

– Ko ste vi i koga tražite? – začuo se ženski glas.

– Putnik koji traži sklonište od vremena – odgovorio je Dok.

– Tamo imate senik. Možete se skloniti od kiše a imate i sena za konda i vama za postelju.

Posle toga kapak se zatvorio i na tremu je zavladała još gušća tama. Holidej se okrenuo i pogledao senik udaljen pedesetak metara od kuće. Ne razmišljajući mnogo uzeo je Miga za uzde i pretrčao rastojanje od brvnare do senika. Pod visokim tremom zapahnuo ga je miris suvog sena, a zidovi od dasaka zaklanjali su unutrašnjost od kiše i besnih naleta vetra. Zabacivši kapuljaču, Dok je zadovoljno odahnuo.

– Dvorac nije, ali bar neću kisnuti. Za jednu noć je dobro – progundao je.

Rasedlao je Miga i svezao ga u jednom uglu pored velike gomile sena, a za sebe je u drugom uglu napravio ležaj. Ali, tu je nastala muka. Čime da se pokrije? Migovo ćebe je bilo mokro. Posle uzaludnog pokušaja da nađe nešto u seniku, navukao je ponovo kišni ogrtač i pretrčao do brvnare.

– Hej domaćine – doviknuo je zastavši pred vratima – mogu li dobiti par ćebadi. Platiću!

U brvnari se opet začulo komešanje ali niko nije odgovorio. Napokon se kapak na prozoru opet malo odškrinuo i jedna ženska ruka je na trem izbacila dva ćebeta savijena u rolne. Pri tome se kapak malo više otvorio i zrak svetlosti je obasjao Dokovo lice. Istog trenutka iz odaje se začuo kratak prigušen krik iznenađenja. Zatim se kapak još malo otvorio i Dok se našao pred svetlošću petrolejske lampe koja je gorela u odaji.

– Ko ste vi? – zapitala je žena muklo.

Dok je tek sada mogao malo bolje da zagleda osobu koja ga je to pitala. Na prozoru brvnare, obasjana slabom svetlošću, sa pištoljem u ruci stajala je lepa plavokosa žena najviše dvadeset pet godina stara. Ono što je odmah privlačilo pažnju i što je ostavljalo najupečatljiviji utisak bile su oči te žene, krupne, sjajne i tajanstvene. Oči koje su gledale nekako čudno kao sa prigušivanom čežnjom.

Holidej ja zastao malo iznenađen. Nije očekivao takav susret.

– Putnik, rekao sam vam. Moje ime vam ionako ništa ne znači. Jeste li sada zadovoljni? – Zatim je, spustivši pogled do pištolja, koji je žena još uvek držala uperenog, nastavio. – Što se mene tiče, taj revolver vam nije potreban.

Žena je spustila pogled do oružja koje je držala u ruci, nesvesna da je pištolj još uvek uperen na gosta. Ona je, kao da je došla sebi, spustila ruku.

– Oh, to je predostrožnost – rekla je pribivši se. – Ima svakakvih ljudi. Žao mi je što sam bila negostoljubiva. Uđite unutra – rekla je na kraju zavarajući kapak.

Holidej je zastao začuđen promenom u ženinom dražnju. No, nije imao vremena da razmišlja o razlozima te promene, jer je brava na vratima škljocnula i na osvetljenom otvoru ukazala se silueta žene koja je maločas bila na prozoru. Sem bujne plave kose i sjajnih očiju, nju je krasio visok, vitak stas i zrela, jedra bedra skrivena bogato naboranom suknjom stegnutom u struku širokim kožnim kaišem.

– Uđite! – pozvala je ona Holideja koji je u nedoumici stajao na tremu. – Spremiću vam večeru – dodala je skrivajući pogled. – Raskomotite se i sedite. Ovo je moja kći Etel, a ja sam Rozmari... Rozmari Šeridan.

– Drago mi je – galantno se naklonio Dok, skidajući šešir. – Kao što rekoh, moje ime vam ništa ne znači ali ću se ipak predstaviti. Ja sam Džon Holidej.

Holidej je skinuo kišnu kabanicu i seo na ponuđenu stolicu. Dok je domaćica raspaljivala vatru u velikom zidanom šporetu, on je osmotrio odaju u kojoj se nalazio. Bila je to dosta velika prostorija, koja je služila kao predvorje, dnevna soba, trpezarija i kuhinja u isto vreme, sa leve i desne strane šporeta na zidovima od grubo posečenih balvana visili su šerpe i lonci od bakra, čisti i izglacani rukom vredne domaćice, a na suprotnoj strani, iznad širokog stola, lovački trofej u vidu raskošnih jelenskih rogova i ispod njih stara „kentaki“ puška, očigledno već dugo godina van upotrebe. Ispod trofeja pored zida nalazila se jedna komoda i na njoj slika u okviru od livenog kalaja. Pri pogledu na tu sliku, Dok je nabrao obrve.

Sa slike je gledao neko vrlo sličan Džonu Holideju iz mlađih dana.

– To je Bil! – rekla je Rozmari uhvativši njegov pogled.

– Bil?

– Da, Bil. Moj muž.

– Važ muž... On, pa naravno...

– Moj pokojni muž – popravila se Rozmari.

– Oh... – zaustio je Dok ne znajući šta da kaže.

– Poginuo je pri jednom stampedu pre šest godina.

– Žao mi je! – ozbiljno je rekao Dok. – To je zaista nesreća za vas i malu.

– Razbesnelo krdo ga je ponelo – nastavila je mlada žena, gledajući zaneto u vatru. – Zajedno sa stotinama goveda pao je u nabujalu reku. Njegovo telo nikada nije nađeno.

Holidej ju je ćutke pogledao.

– Od tada mi se stalno pričinjava da će se vratiti.

Dok je saosećajući klimnuo glavom.

– Kada sam vas videla, za trenutak sam pomislila da ste on.

– Ne čudi me – izustio je Holidej posle kratkog ćutanja. – Sličnost je velika.

Rozmari Šeridan je začutala, ali je njen pogled i dalje počivao na Doku, kao da se plašila da će, istog momenta kada prestane da ga gleda, taj čovek nestati. Želja da taj nepoznati putnik koji je toliko ličio na njenog Bila ostane stvarno biće, a ne sablast koja se u kolibu uvukla igrom večernjeg sumraka, oluje i senki od svetlosti petrolejke, davala je njenim čežnjivim očima čudan sjaj, iza koga se krilo nešto nedokučivo, nešto mnogo više od obične radoznalosti.

Zagledan u sliku Bila Šeridana, Holidej nije odmah primetio taj pogled, ali ga je, posle nekoliko trenuta-

ka, instinkt kockara ili neki nevidljivi fluid koji je zračio iz Rozmarinog držanja upozorio da se događa nešto neobično. Okrenuo se prema domaćici i uhvatio njen čeznutljivi pogled koji se istog trenutka ugasio.

– Oh – zbunila se Rozmari – ja tu naklapam, a vi ste gladni. Baš sam smušena! Šta želite da vam spremim?

– Pržena slanina i jaja će sasvim odgovarati.

– Kako god želite. To je najlakše što se može spremati. Putujete li izdaleka?

– Da, izdaleka.

Holidej se zamislio. Nije rekao koliko je to „izdaleka“, nije rekao da je već godinama putnik koji nema cilja i nade da će ikada stići do kraja puta.

– Koliko je daleko Kolorado? – upitao je.

– Veoma blizu, svega dvadesetak milja. Odmah blizu obale je Kokpit Hil, ako ste tamo pošli. Da vas nevreće nije uhvatilo stigli biste do njega.

– Kokpit Hil. Nisam čuo za to mesto.

– Gradić je mali, ima jedva stotinu kuća.

– Stočarski grad?

– Da. Ima skela koja prevozi stoku sa druge obale. Katkad zna da bude vrlo mnogo sveta.

– Odlazite li tamo?

– Retko. Samo onda kad nešto prodajem ili kupujem. Ali, susedi svraćaju da mi pomognu u obavljanju grubih poslova. Kad treba dovući drva iz šume ili tako...

– Živate ovde sami?

– Da!

Holidej je digao obrve i lagano odmahnuo glavom.

– Misis Šeridan, nije moje da vam solim pamet, ali za mladu ženu nije zgodno da živi sama u ovoj divljini.

– Ja se ne bojim. Imam Bilov revolver.

– Eh – resignirano je uzdahnulo Holidej – revolver nije uvek rešenje za sve, a u ovim krajevima ima svakakvog šljama.

– Znam, ali naučila sam da živim na oprezu kao mačka. Jednostavno sam morala da se naučim. Ne mogu da se rastanem od svog doma... a i nemam kuda da idem – dodala je tiho.

– Hm, shvatam vas.

– Iduće godine, poslaću Etel u školu. Moja sestra živi u Denveru pa je rekla da će je uzeti kod sebe. Možda ću i ja odlučiti da pođem s njom... ako tamo nađem neki posao. Evo vaše slanine, nadam se da će vam prijati – rekla je stavljajući tiganj na postavljen sto.

– Hvala! Vi nećete da mi se pridružite?

– Ne! Etel i ja smo baš završile večeru kad ste vi naišli.

Holidej je stavio sebi u tanjir komad slanine sa jajetom i počeo da jede. Bio je gladan, jer je za ručak samo prezagajao u oskudnom hladu jedne stene. Za trenutak je apetit učinio da zaboravi sve drugo sem ukusno spremljenog jela, ali je od nenadnog naleta vetra brvnara zaškripala i on je digavši glavu opet sreo zagonetan čežnjiv i u isto vreme vrebajući pogled domaćice.

– Putujete li daleko? – zapitala je zbunjena tek da nešto kaže.

– Da, vrlo daleko. Zapravo... – Zastao je u nedoumici kako da joj objasni besciljnost svojih putovanja – do Kalifornije.

– Oh, to mora da je divno.

– Kako se uzme. Meni se čini da je život u svom domu daleko lepši od tumanjanja po svetu.

– Možda... ako je čovek srećan – rekla je Rozmari sretno i opet toplo pogledala Doka, a onda devojčicu. – Etel, vreme je za spavanje.

Munja je sevnula i udar groma je zatresao kolibu. Devojčica se trgla.

– Ne boj se Etel, to nije ništa opasno. Prespavaćeš noć, a sutra ujutru će opet biti sunčano i vedro. Hajde reci laku noć gospodinu Holideju.

Mala Etel je učtivo rekla „laku noć“ i pošla pored svoje majke koja se okrenula Doku. – Odmah ću se vratiti. Vi samo mirno večerajte.

Vrata druge odaje, koja je služila kao soba za spavanje, su se zatvorila i Holidej je ostao sam. Nastavio je da jede, ali je u mislima neprestano osećao na sebi pogled njegove domaćice. – Glupost, šta uobražavam, žena jednostavno nema prilike da razgovara sa nepoznatim osobama – prekoreo je sam sebe.

Pa ipak, zrnice sumnje golicalo je njegovu radoznalost. Rozmari Šeridan je u svakom slučaju bila neobična žena. Neosporno vrlo lepa ali i izrazito osećajna! Šta je drugo mogao značiti onaj plamičak vatre u njenim očima u kome su se naslućivali bol i seta, ali i strah od usamljenosti i pri-tajena čežnja.

Pojeo je poslednji komad ukusno ispržene slanine i odloživši nož i viljušku, izvadio tabakeru. Dan se završio bolje nego što je očekivao. Ume-sto gladan i prokisao na konju u pu-stari, sedeo je sit u toploj odaji u dru-štvu zanimljive osobe. Pre jedan čas nije mogao da se nada tako srećnom obrtu.

Zapalio je cigaru i prijatan miris duvanskog dima raširio se odajom. U tom momentu vratila se Rozmari – i osetivši miris duvana, ljupko se na-smešila.

– Pušite? Pravo je zadovoljstvo ose-titi miris duvana u kući. Ja vam neću smetati ako završim s uređivanjem? Požuriću.

– Ne, zašto biste mi smetali. Zado-voljstvo je gledati vas kako radite. Uostalom, ja sam taj koji je upao iz-nenada i koji bi mogao da smeta.

Nastalo je ćutanje. Tišinu je reme-tilo samo zveckanje sudova i škripa drvenog patosa pod hitrim Rozmari-nim nogama. U jednom trenutku ona je zastala naspram Holideja, kao da nešto želi da kaže. Dok je digao po-gled i opet uhvatio onu iskru topline u njenim očima.

– Palo mi je na pamet da biste mo-gli... da bi bilo zgodnije... – zastala je snebivajući se – ...da će vam biti udobnije da spavate u kući.

– Ne, nikako ne bih hteo da remetim vaš red – učtivo je odbio Dok, mada je uviđao da je Rozmari u pravu i da će noć u seniku biti vraški hladna.

– To je sitnica. Malo nereda će sa-mo razbiti monotoniju. Sem toga, na-polju je hladno i duva jak vetar. Zar želite da se razbolite?

– To ne, rado bih ostao unutra, ali zbog vas...

– Ne mislite na to. Napraviću vam ležaj tamo u uglu. Imam rezervni dušek koji smo spremali za gostinsku sobu... kad napravimo veću kuću. Sad će dobro poslužiti.

Govoreći to, Rozmari je otvorila jedna vrata pored sobe za spavanje i iz ostave izvukla veliki savijen dušek koji je razvila na pod. Dok ju je po-smatrao kako sagnuta na podu ve-štim pokretima namešta posteljinu i tapše jastuk da bi mu dala pravilan oblik, pri čemu je mimo njegove volje zapažao gibanje njenog zdravog, gip-kog tela i poigravanje jedrih grudi, slobodnih u komotnoj bluzi.

Kada je završio svoju tanku „havanu“, udoban širok ležaj bio je spreman i prosto je mamio da se na njega legne. Tek tada je Holidej osetio koliko je umoran i u dubini duše je zahvaljivao mladoj domaćici što nije uvažila njegovo odbijanje. U poređenju sa ležajem na kome se belela posteljina, senik mu je sada izgledao kao pravo mučilište. Nasmejao se sam sebi, jer se setio da je samo jedan čas ranije blagosiljao sudbinu što mu je za počinak dodelila skromni, vetroviti senik i ležaj od sena. I on je bio deo one večne priče o ljudskoj nezažljivosti.

– Gotovo – rekla je Rozmari ustajući.

– Vi se zaista mnogo trudite oko mene. Ne znam da li ću ikada moći da vam uzvratim za vašu dobrotu?

– To nije ni potrebno. U stvari, to što činim je sasvim normalno jer... kako da vam kažem... u mojim očima ova kuća kao da je vaša. To ne mogu da vam objasnim.

– Razumem vas – rekao je Holidej gledajući je u oči u kojima je opet zapazio vrcanje iskre čežnje. – Ako dozvoljavate prošetao bih malo pre spavanja.

– Samo izvolite. Vrata će biti otvorena. Laku noć!

– Laku noć!

Holidej je izašao na trem i zaronio pogledom u crnu noć bez mesečine. Hladan vetar probijao je tanko salonsko odelo i prodirao do kostiju. Kroz procepe crnih oblaka izvirivale su sjajne zvezde i ogledale se u barama kišnice koja se gde-gde još zadržavala na zemlji. Pomislio je na Rozmari, mladu, nesrećnu i usamljenu ženu. Zar njen život nije mogao da bude srećniji? Kao i njegov, uostalom. Ali

sreća se teško nalazila na ovom svetu, bila je retkost veća od najređeg dragulja.

Pošao je do staje da još jednom pogleda Miga i da mu u jaslje baci naramak mekog sena što je pametni ždrebac dočekao radosnim rzanjem. Holidej ga je potapšao po vratu i pošto je proverio da su vrata staje dobro zatvorena, vratio se u kuću.

Prostrana odaja u kojoj je Holidej trebalo da provede noć bila je prazna, ali se u sobi čulo kretanje Rozmari koja se spremala na počinak. Lampa je prituljeno škiljila osvetljavajući odaju prijatnom polutamom. Zatvarajući vrata gvozdenim šipom, svukao se i odelo stavio na stolicu pored sebe zajedno s opasačem od revolvera. Ugasivši lampu, napipao je postelju u mraku i pružio se po mekanom dušek. Kakva prijetnost! Pred oči mu je došla Rozmari kako namešta postelju i pomisao na gibanje njenog tela i poigravanje grudi poteralo mu je žmarce niz kičmu.

Otvorio je oči da bi se vratio u stvarnost i pogled mu je privuklo belasanje sedefske drške njegovog pištolja. Misli su mu potekle drugim tokom i on je osetio kako ga hvata san. Samo je s vremena na vreme pod nalletima vetra kao iz daljine do njegovog uha dopiralo škripanje suvih brvana.

II

Probudilo ga je dozivanje tananog dečjeg glasa.

– Mama! Mama! Koka je opet snela jaje u trnju. Videla sam je kada je izašla otuda.

– Tiše Eti, probudićeš gosta. Rekla sam ti da ne galamiš.

Glas devojčice i njene majke dopi-

rao je iz dvorišta i posle toga opet je nastala tišina. Čulo se samo rakoljenje kokošaka na bunjištu i zadovoljno groktanje nahranjenih prasadi. U kući se niko nije kretao i ranč je počivao u ničim pomućenom miru.

Holidej je otvorio oči. Sa mesta na kome je ležao kroz otvoren prozor video se krajičak plavog neba, blistavog posle noćasne oluje i kiše. Dan je bio već dosta odmakao, ali se Doku nije ustajalo. Prijala mu je udobnost i toplota mekanog ležaja. Proteglio se i osetio da mu u odmorno telo navire snaga.

A onda se setio sinoćnog događaja. Setio se lepe Rozmari, njenog poželjnog jedrog tela i gipkog izazovnog gibanja njenih bedara. U ušima mu je ponovo oživeo njen mio glas i kao da je opet video mutan sjaj njenih očiju. Ta žena je bila zaista vraški privlačna.

Telom su mu prošli prijatni žmarci. Hmmm... kakvo bi uživanje bilo osetiti topli, milujući dodir tog tela.

Zatresao je glavom da odagna erotične misli. Čak i kada bi mogao, nije smeo da se poigrava sa životom jedne usamljene žene koja je očigledno žudela da ovaj susret uklopi u svoj svet mašte. Morao je ostati fer prema njoj ma koliko oboje želeli isto. Morao je da se savlada.

Ustao je i mašio se odela. Primetio je da mu je odelo očišćeno, ispeglano i uredno složeno. Na stolici su ga čekali lavor i bokal vode i njegov pribor za brijanje, a pored njegova putna torba.

Dobra Rozmari! Želela je da mu pokaže da misli na njega. Zaista šteta što će sve morati da ostane samo san.

Petnaestak minuta kasnije izašao je u dvorište obučen u čisto odelo i sveže obrijan. Čim je zakoračio napo-

lje sreo se sa Rozmarinim pogledom. Jutros kao i sinoć oči su joj imale zamućen sjaj neutoljene strasti ali i neku senku tuge koju je želeo da odagna prijateljskim osmehom.

– Dobro jutro – rekla je.

– Dobro jutro!

Pozdrav je zvučao sasvim obično, ali se pod jednostavnim rečima krilo naslućivano skriveno značenje.

– Jeste li... – počela je – ... li ... se odmorili? – zapitala je.

– Da. Izvanredno!

Gledali su se nekoliko trenutaka, a onda je Rozmari pošla unutra.

– Spremiću doručak.

– Hvala! Ja ću dotle nahraniti konja.

– Već je nahranjen. Rano sam ustala i završila sve domaće poslove. Uvek rano ustajem.

– Onda mi ne ostaje drugo nego da ga potapšam po vratu, kao što radim svako jutro – rekao je Holidej pošavši ka staji. – Odmah ću se vratiti.

Kako da joj kaže da mora da ode? Kako da joj prizna da se ne mogu do kraja upoznati, razmišljao je idući ka staji. Ocenio je da Rozmari nije tip lake žene i da ono što se moglo naslutiti iz toplog dozivanja njenih očiju nije samo obična strast već i nagoveštaj duhovne veze. Kako da joj objasni da su njegovi dani niz usputnih stanica, niz slučajnosti i nenadanih opasnosti, a ne život u zagrljaju jedne žene?

Ne može joj to objasniti! I zato će učiniti nešto drugo.

Prišao je Migu koji ga je pozdravio radosnim rzanjem. Osedlao ga je i stavio mu uzdu, a onda ga poveo za sobom. Stigavši do trema vezao ga je za jedan stub.

Zatim je ušao u kuću.

– Odlazite? – dočekala ga je Ro-

zmari ugaslih očiju ali bez ljutnje i protesta. Ako je patila onda je patnju skrivala duboko u sebi.

– Da! – kratko je odgovorio Dok.

– Daleko?

– Da!

– Tamo kuda ste naumili? U Kaliforniju?

– Možda. A možda i negde dalje.

Rozmari je uzdahnula. – Želim vam da nađete ono zbog čega ste pošli na put. Volela bih... da i ja mogu poći negde... u neki drugi svet – rekla je okrećući se šporetu. – Spremiću vam doručak.

– Nemojte – rekao je Holidej želeći da prekine mučno odugovlačenje rastanka. – Poći ću odmah. Do Kokpit Hila nije daleko pa bih hteo da tamo stignem pre podnevne žege.

Rozmari je očajnički zamukla. Želela je da što je moguće više odloži rastanak. Počela je da prikuplja njegove stvari i da ih stavlja u torbu.

Holidej ju je pustio da spakuje stvari smatrajući da je to način da manje misli na drugo. Uzeo je torbu iz njenih ruku i vezao je za sedlo.

Zatim se okrenuo i pogledao je. Rozmari je stajala na tremu visoka, vitka, bujna, nemih poluotvorenih usana i gorućih očiju. Bila je lepa, čak i tako sa nevidljivim suzama u očima.

– Zbogom, Rozmari! – rekao je Dok i odmah zatim skočio u sedlo kao da se plaši da će ga nešto sprečiti da to učini.

– Zbogom! – odgovorila je Rozmari jedva čujno.

Holidej je poterao Miga u kas i nije se osvrtao sve dok nije odmakao gotovo pola milje. Onda se okrenuo i video je. Još uvek je stajala na tremu ispred kuće kao da se nada da će se vratiti.

Ali, Dok se nije vratio.

III

Prošlo je pola časa i zamišljeni Holidej se prenuo. Instinkt progonjenog čoveka koji se u njemu razvio u toku godina boravka na Divljem zapadu i bežanja od revolveraša žudnih slave, obično ga je nagonio na oprez, ali ovaj put utisci o preživljenim događajima učinili su da trojicu konjanika primeti tek kad su bili stotinu metara udaljeni. Dolazili su sa juga i sekli mu put, tako da su se morali sresti. Pošto bi izbegavanje susreta bilo suviše očevidno, Dok je nastavio istim pravcem u nadi da susret neće biti suviše neprijatan. Stigavši do tačke ukrštanja puteva, trojka je stala da sačeka Holideja. Još sa daljine od dvadesetak metara jedan iz grupe, očigledno vođa, oslovio ga je namešteno ljubaznim rečima.

– Halo, mister, žurite li?

Čovek koji je to rekao bio je oko trideset pet godina star, nešto viši od srednje visine, koliko se moglo prosuditi, snažnih mišica i butina i širokog grudnog koša i ramena. Na sebi je imao iznošeno odelo kakvo obično nose lovci krzna, na glavi šešir sa širokim malo posuvraćenim obodom, a na nogama čizma iz kojih je virila drška širokog noža za deranje bizona. Na podbulom ružnom licu igrala su dva sitna lukava oka, a retka riđa brada skrivala je ožiljak od noža koji mu se pružao od levog oka skoro do grla. U rukama je imao tešku „šarpovku“ kakvu uglavnom nose lovci bizona zbog čega je ta puška dobila popularan naziv „bizonka“ a za pojašom mu je visio revolver i još jedan nož.

Druga dvojica nisu se odećom mnogo razlikovali od svog druga koji

je očigledno bio predvodnik grupe, sem što je jedan od njih bio mršav i visok, a drugi nešto niži rastom i bez dva prsta na levoj ruci. Obojica su imali puške, revolvere i noževe i po njihovom naoružanju Dok je zaključio da je naišao na grupu lovaca bufala koji zbog nedostatka divljači trenutno nemaju posla. Znajući da su takvi ljudi često spremni na sve, smatrao je da treba da bude krajnje oprezan.

– Izgleda li tako? – upitao je Dok zaustavljajući konja.

– Pa – procedio je riđobradi kroz zube. – Činilo se da nameravate da produžite bez „dobar dan“!

– Zaista? Izgled često vara.

– Možda! U tom slučaju biće nam milo da se upoznamo. Ja sam Redž Hanter lovac, a ovo su moji pomoćnici Hilard i Benten. A ko ste vi, ako smemo da pitamo?

– Džon Holms, putopisac – slagao je Dok.

– He, svašta čovek sreće na ovom Zapadu. Uostalom, po vama se vidi da niste pravi pošten Zapadnjak. Nalickani ste kao da ste sad izašli od krojača.

– Stvar navike – hladno je odgovorio Dok.

– Navika ništa ne вреди ako nema nekoga ko je održava. Pretpostavljam da taj vaš krojač nije daleko.

– Možda! – primetio je Dok sa dosadom u glasu.

– Ali, to nije važno – nastavio je riđobradi prelazeći na temu koja ga je, bajagi, više interesovala. – Jeste li videli nešto sumnjivo u okolini?

Holidej je ćutke odmahnuo glavom.

– Nismo ni mi – rekao je riđobradi.

– To znači da je vazduh čist. Pa dobro, pošto smo se ovako narazgovarali možemo da se rastanemo.

Holidej je ćutke klimnuo glavom i lako potegnuvši uzdu poterao Miga u kas. Želeo je da što pre odmakne od ljudi čija ga je blizina gušila. Jer, u trojici lovaca skitnica bilo je nečega što je Holideju smetalo, nečega što je podsećalo na zadah hijene. Ne osvrćući se nastavio je da jaše u pravcu zapada.

Njegovi slučajni poznanici su pak nastavili svojim putem. Izvesno vreme su jahali ka severu, a onda je Hanter zategao vođice svog konja i stao. Njegovi pratioci su ga pogledali začuđeno.

– Šta je sad? Zašto si stao? – upitao je Holidej.

Hanter ga je pogledao ispod oka. – Jesi li video kako je onaj gospodičić doteran? – upitao je.

– Jesam.

– A jesi li gladan?

– Jesam, ali ne vidim kakve to veze ima.

– Ima veze tupavko. Gospodičića je peglala neka umešna ruka, a ruka koja ume da pegla umeće da spremi i ručak. Pošto tamo odakle je nalickani došao ne postoji nikakvo naselje, to znači da ta umešna ruka živi na nekom ranču. E pa, idemo da potražimo taj ranč. Slažete li se?

Hilard i Bentem su zadovoljno klimnuli glavom i trojka je skrenula ka istoku, tragom koji je Holidej ostavio za sobom.

IV

U podne je Dok stigao u Kokpit Hil, mali gradić od stotinak kuća, uglavnom od brvana i dasaka karakterističnih za nova naselja na Zapadu. Malo lepše zdanje bio je hotel koji je nosio naziv „Kolorado“, obojen oker bojom, verovatno po ugledu na

boju stena u Grand Kanjon Koloradu koji se nalazio uzvodno uz reku. Odmah do hotela, kao što je uobičajeno, nalazila se trgovina u kojoj je naseljenik, lovac, stočar ili farmer, mogao da kupi sve što mu treba, od noža za deranje kože i metaka za „kolt“ i „kentaki“ puške, do igle i konca i hrane za ptice, a malo dalje, brijačnica čiji je vlasnik u isto vreme vršio i funkciju lekara i ukopnika. Sve u svemu, Kokpit Hil je bio tipično naselje Srednjeg zapada u kome su se divljina i civilizacija još uvek borile za prevagu, kao i kod većine gradića toga vremena.

Holidej je zaustavio Miga pred hotelom i ovlaš prebacio uzde preko privežišta. Ušao je u hladoviti salun ukrašen lampama od porculana i šankom od mahagonija i uglačanog mesinga. Ovaj luksuzni deo nameštaja verovatno je nekada krasio neki fini lokal u Nju Orleansu ili negde drugde na istoku, pre nego što je rasprodan i prenet da bitisanje dokrajči u zabačenom salunu hotela „Kolorado“ negde na Bed Lendu. Na škripanje vrata iza šanka se promolila jedna čupava glava i upitno pogledala gosta.

– Dobar dan – rekao je Holidej – hteo bih ručak i sobu za mene i smeštaj za mog konja.

– Ručak možete dobiti – izgovorio je konobar smušeno kao da se nije nadao da će ga neko uznemiravati u podnevnom odmoru – a konja morate sami odvesti do štale... tu odmah s druge strane zgrade... nije daleko.

– Zar se kod vas gosti sami služe? – upitao je Holidej.

– Gosti ne, ali nemamo dovoljno posluge i za konje, mister – odsekao je konobar drsko.

Doku se smrklo pred očima.

– Slušaj prijatelju, ja sam od jutros prešao dvadeset milja i više mi je potreban odmor nego tebi. Ako za pet minuta moj konj ne bude u štali, drži se dobro.

Govoreći to, Holidej je sevnuo okom i uneo se konobaru u lice. Uzdrman žestinom njegovog pogleda, čupavi konobar je živnuo.

– Odmah mister. Upišite se u knjigu gostiju, molim! – dodao je zvanično i malo uvređeno. – Želi li gospodin još nešto?

– Da. Donesite moju torbu i spremite mi kupatilo!

– Odmah, ukoliko bude tople vode.

– Ako nema vi je zagrejte – rekao je Dok glasom koji nije trpeo pogovor.

Konobar je požurio na trem i vratio se noseći Dokovu putnu torbu.

– Ovo je za vas – rekao je Holidej, spuštajući dolar na šank.

Na zveket metala konobarovo lice se razvuklo u osmeh.

– O, hvala mister... – Zastao je i pogledao u knjigu – ... mister Holmese! Evo, odmah ću vam sve spremiti. Želite li da vam prtljag odnesem u sobu? – dodao je uslužno.

– Možete! I odvedite mog konja u štalu. A posle toga donesite mi jedan brendi.

– Bićete usluženi mister. Bićete odmah usluženi! – sasvim se razdrmao konobar.

Na vratima kuhinje pojavila se sredovečna žena i začuđeno pogledala konobara iznenađen njegovom uslužnošću.

– Marija – razgalamio se na nju konobar – ne stoj tu kao da si ukopana već spremi gospodinu ručak po želji. Požuri!

Žena koju je konobar oslovio sa Marija, a koja je po svemu sudeći obavljala dužnost hotelske kuvarice,

šmugnula je u odaju iz koje je izašla ne pitavši Doka šta želi da mu spremi.

Pred vratima sobe konobar je teatralno propustio Holideja da prvi uđe. Stavio je torbu na stolicu i digao zavesu. U sobu je prodrila svetlost, ali je izgled učmalosti i dalje ostao. No u odaji je vladala hladovina i Dok sa zadovoljio time što je našao.

– Kad stiže dilažansa koja vozi na Zapad? – upitao je.

– Sutra mister Holmse. Svakog dana prolazi prema Zapadu, a isto tako i prema istoku.

– Dobro! Uradite ostalo što sam vam rekao i neka mi neko donese taj brendi.

– Odmah ćete biti usluženi, mister.

Konobar je izašao i Holidej je ostao sam. Zadubljen u misli jedva da je primetio kad mu je kuvarica Marija donela poručeno piće. Pušeci tanku „havanu“ i pljučkajući, dočekaio je da ga konobar obavesti da je kupatilo spremno. Posle dvodnevnoq znojenja na žarkom suncu mlaka banja bila je pravo otkrovenje. Zagnjurivši se u toplu vodu prepustio se užitku blagotvornog osveženja.

*

Pred večeru Holidej je sišao u salun i na stepenicama ga je zapahnuo miris pečenja koji je dopirao iz kuhinje i miris viskija i duvanskog dima. U prostoriji nije bilo mnogo gostiju, a pored šanka neumorni gitarista je zaneto izmamljivao zvuke sentimentalne melodije. Dok je prišao šanku.

– Brendi – rekao je.

Konobar je požurio da ga posluži i čaša se odmah našla pred Dokom koji je kritički pogledom šarao po nekoliko neuglednih posetilaca.

– Niste zadovoljni nivoom gostiju? – upitao ga je konobar zapazivši Dikov pogled. – Eh, nisam ni ja!

Rekavši to, čupavi konobar je začutao kao da očekuje neki odgovor, ali Holidej nije odgovorio ništa.

– Vremena su se izmenila, gospodine. Trebalo je da budete ovde kad je zavládala zlatna groznica. Šta mislite, da biste onda dobili piće čim trepnete? A, ne, morali biste da se otimate za čašu, jer su je grabile stotine ruku. To je bio posao – dodao je melanholično.

– Zar je baš tako bilo?

– Da ste videli kako je tada izgledao ovaj grad. Sve je vrvelo od nalicanih barskih devojak, a muzika je treštala po celu noć. Takav vašar neću više nikada doživeti. Istina, bilo je i žrtava, ali to ide jedno s drugim.

– Žrtava? Mislite izginulih u obračunima?

– Da. Za tri godine sahranili smo više ljudi nego pre i posle toga za tri deset godina. Od toga novca je grobar napravio brijačnicu koju sada ima.

– Dok jednom ne smrkne drugom ne svane izgleda da je to tačno – primetio je Dok srknuvši svoj brendi.

U salunu je zavládala tišina i da bi u goste uneo malo živosti, gitarista je zasvirao. Istovremeno se napolju čuo žagor glasova na koji u početku niko nije obratio pažnju, ali kako je žagor postajao sve jači, žgoljavi propali kopač zlata, po imenu Neš, je izašao na trem da vidi šta se događa. Posle nekoliko minuta vratio se unutra očiju svetlih od uzbuđenja i važnog izraza lica.

– Hej, znate li šta se desilo?

Konobar je odmanuo glavom, a ostali su ćutali.

– Naravno da ne možete da znate. Ne možete čak ni da slutite.

Svi su i dalje ćutali ali su upitno gledali Neša. Posle kratke stanke konobar je dreknuo na njega.

– Hajde govori, šta gnjaviš!

– Desio se zločin! – trijumfalno je izdeklamovao Neš.

– Ubistvo!... Ili silovanje... A možda i jedno i drugo.

– Ubistvo? Silovanje? Šta to pričaš stara huljo. Ko je ubijen – razdrao se konobar.

– Neko na Šeridanovom ranču.

– Ako je na Šeridanovom ranču to može da bude samo Rozmari... ili možda... Nije valjda... – zaprepastio se konobar. – Ko to kaže?

– Endi Šumejker kaže da je bio ispod šerifovog ureda kad je stigao Henri Kesling, sused Šeridanovih. Čuo je deo priče koju je Kesling ispričao šerifu.

– Šta je čuo? – zapitao je mirnim glasom Holidej koji je do tada stajao bez reči oslonjen na šank.

– Henri je ispričao šerifu da je pred sumrak na njegov ranč dotrčala devojčica Šeridanovih i da mu je kazala kako su tri čoveka ubila njenu majku... Ali da su je pre toga mučili... Nije razumeo sve, jer je Kesling govorio s brda s dola, ali uglavnom je bilo to.

Tri čoveka! Doku je pred očima sinula slika trojice lovaca koje je sreo na putu za Kokpit Hil. Istina, oni su nastavili pravcem kojim su pošli, ali ništa ih nije sprečavalo da milju-dve dalje skrenu prema ranču. Setio se zloslutne atmosfere susreta s njima i njihovog pogleda koji su podsećali na pogled ptice grabljivice.

– Kako su izgledali ti ljudi? – interesovao se Dok glasom koji nije obećavao ništa dobro.

– Ne znam. Endi nije ništa rekao o tome. Samo je rekao da ih je bilo trojica.

– Gde je Endi? – upitao je Dok.

– Tu napolju.

– Pozovi ga da dođe ovamo – rekao je Dok glasom koji nije trpeo pogovora.

Par minuta kasnije u salunu se pojavio Endi Šumejker, visok proćelav čovek četrdesetih godina. Došao je, ali se na njemu ogledalo nezadovoljstvo što ga neko tek tako poziva da dođe kao da je on neki potrčko. Ali ako je i bio ljut, ta ljutnja je isparila kad je ugledao smrknut izraz Doko-vo-vo-lica.

– Vi ste bili kod šerifove kancelarije kada je došao čovek koji je javio o događaju na ranču Šeridanovih? – upitao je Holidej.

– Da.

– Ispričajte mi šta ste čuli. Konobar! – pucnuo je Dok prstom. – Poslužite čoveka pićem.

Šumejker se odmah odobrovoljio.

– Evo kako je bilo. Sedeo sam ja tamo na tremu pred zatvorom kad je iz pravca Šeridanovog ranča dojurio konjanik i kao bez duše utrčao kod šerifa. Bio je to Henri Kesling. Ispričao je da je pred sumrak na njegov ranč dotrčala izbezumljena devojčica Šeridanovih i kroz suze ispričala da joj je majka mrtva. Jedva su je razumeli šta priča, jer je dete bilo van sebe od straha i jada. Nisu hteli mnogo da je ispituju ali su ipak nekako saznali da su oko podne došli na ranč tri čoveka i da su tražili ručak. Rozmari je spremila što su tražili ali se njihovi zahtevi nisu na tome zaustavili. Videvši samu ženu navalili su na nju ali se po rečima male Etel ona i te kako branila... no, nije uspela da se odbrani.

Holidej je uzdahnio i sevnio očima. Endi ga je začuđeno pogledao i nastavio.

– Mala je sve to gledala ... ispričala je da su razbojnici više puta tukli nje-nu majku i hrvali se s njom ... a zna se šta to znači. Na kraju je jedan od tih zlikovaca, razjaren njenim stalnim otporom, jer žena se nikako nije pre-davala, iz sve snage udario Rozmari i ona je udarila glavom o ivicu kame-nog šporetta i ostala na mestu mrtva. Videvši šta su učinili, zlikovci su se pokupili i pobjegli. Mala je pokušala da vrati majku u život misleći da je samo onesvešćena, ali je posle časa ili dva odustala od toga i pošla da traži pomoć. Tako je došla na ranč Henrija Keslinga, jer su im oni najbliži suse-di.

– Hm! – besno je promumlao Holi-dej zamišljajući stravične scene nasi-lja nad nesrećnom Rozmari. Kamo sreće da nikada nije naišao na ranč Bila Šeridana, da je nikada nije upo-znao.

– Je li mala Eti rekla kako su izgle-dali ti zlikovci? – zapitao je najzad.

– Nije znala da kaže ništa naročito. Kesling je rekao da je više puta pono-vila da su to bili neki snažni ljudi.

– To ne znači ništa. U njenim očima svaki odrastao čovek je snažan.

– U pravu ste.

– A zar nije pomenula baš ništa što bi bilo neki putokaz za identifikaci-ju? – uporno je ispitivao Dok.

– Ne, ne verujem. Ali čekajte ... Či-ni mi se da je Henri rekao da je jedan od zlikovaca imao bradu. Da, tačno, rekao je baš to.

– Hm, to je već nešto – zadovoljno je rekao Dok, sećajući se da je jedan od trojice sumnjivih tipova nosio bradu. – Pokušajte da se setite još ne-čega.

Šumejkler se duboko zamislio ali je posle izvesnog vremena žalosno od-mahnuo glavom.

– Dobro, ako je tako, onda se od vas ništa više ne može saznati. Hvala vam na vašem trudu.

Rekavši to, Holidej je navukao še-šir dublje na oči i izašao iz saluna. Na tremu je zastao za trenutak i zapitao jednog od dokoličara koji su tamo zazjavali.

– Gde je zatvor?

Lenjivac je bez reči pokazao pokre-tom glave i Holidej se uputio tamo. Stigavši do niske ali čvrste građevine od kamena sa železnim rešetkama, zakucao je na vrata.

– Ko je? – začuo se nečiji glas i od-mah zatim čuli su se koraci. Brava je škljocnula i vrata su se otvorila i na njima se pojavio sredovečni visok čo-vek, košćatih ruku sa dugačkim ufiti-ljenim brkovima. Za pojasom mu je visio revolver, težak „kolt“.

– Šta želite?

– Čuo sam da se desio neki tragičan slučaj pa sam došao da ponudim svo-ju pomoć. Ja sam lekar i možda bih mogao da vam budem od koristi – re-kao je Holidej.

Šerif ga je odmerio od glave do pete i utisak koji je stekao bio je verovat-no povoljan, jer se uklonio u stranu i širom otvorio vrata.

– Uđite – rekao je.

Holidej je ušao u malu prostoriju u kojoj se nalazio samo jedan sto, par stolica, čiviluk i stara bronzana peć. Dve ćelije zvrjale su prazne, a u jed-noj od njih na ležaju od dasaka raši-reno ćebe ukazivalo je da se šerif od-marao.

– Ne zamerite mi što se mešam u ono što nije moj posao ali na neki na-čin sam zainteresovan za taj slučaj. Je li istina da je Rozmari Šeridan mrtva?

– Tačno je. To jest, tako sam obave-

šten. Baš polazim tamo da ispitam slučaj.

– Mogu li i ja da vam se pridružim?

– Zašto da ne? Vaša pomoć bi mi možda bila od koristi s obzirom na delikatnost slučaja. Izgleda da se radi o ubistvu i silovanju.

– Da, čuo sam.

– Ako ste voljni, spremite se pa dođite ovamo. Zajedničkim snagama možda ćemo nešto otkriti.

– Ne možda nego sigurno – rekao je Holidej sa pouzdanjem.

– Zaista? – malo se začudio šerif. – Zbog čega tako mislite?

– Zato što verujem da znam ko su zločinci.

– Gle?! Na osnovu čega to verujete?

– Mislim da sam ih video.

– Mislite da ste ih videli? Objasnite mi šta mislite da kažete.

– Evo šta. Ja sam prošlu noć proveo na tom ranču. Na putu me je uhvatila oluja i ja sam tamo dobio utočište. Jutros, tek što sam odmakao nekoliko milja naišao sam na trojicu lovaca bufala koji bi delimično odgovarali opisu. Jedan od njih nosi bradu. Riđ je.

– Jeste li ih videli izbliza? – zapitao je šerif zainteresovano.

– Jesam. Čak sam i razgovarao s njima.

– Sjajno! Zna li možda i kako se zovu?

– Znam. Riđobradi se zove Redž Hanter, a ostaloj dvojici znam samo prezime, Bentem i Hilar.

– To je već nešto. Ako biste mogli da date i njihov opis...

– Mogu! Riđobradi ima ožiljak na levom obrazu od oka do vilice. Snazan je, mišićav, malo viši od srednjeg rasta. Hilar je visok, mršav, klempavih ušiju i donja usna mu je opuštena.

Bentem je također srednjeg rasta ali se može poznati po tome što mu na levoj ruci nedostaju dva prsta.

– Odlično! To je dovoljno. Odmah posle izvršenog uviđaja izradiću poternicu, jer verujem da su zlikovci dosada prešli u drugu državu. Granična Kolorada je vrlo blizu.

– Hm – mrgodno je progundao Holidej – to nije dovoljno. Zašto ne napišete poternicu odmah?

– Odmah? Zašto?

– Da bih je imao pri ruci.

Šerif se jedva primetno trgao i malo podozrivo pogledao Holideja.

– Šta ste vi? Lovac ucena?

Izgovarajući reč „lovac ucena“ na šerifovom licu se ukazao izraz nalik na izraz gađenja. Lovci ucena to jest ljudi koji su zbog ucene progonili zločince i obično ih ubijali iz zasede, nisu bili popularna vrsta ljudi na Zapadu. Građani su, istina, mrzeli bandite jer su ih se plašili i zbog njih strepeli za život i imovinu, ali su još više mrzeli takozvane „lovce učenjenih“ koji su poput šakala išli tragom učenjenih bandita i vrebali pogodan trenutak da ih ubiju s leđa, iz zasede, u mraku, ne dajući im šanse da se brane. Jer, dati šansu svakome, pa i najokorelijem zlikovcu, bio je imperativ Divljeg zapada, pravilo koga se pridržavao svako ko nije hteo da bude prezren bednik i kukavica. A lovci učenjenih nisu se držali toga pravila i u njihovom rečniku živ ili mrtav, koje su obično stajale ispod slike učenjenih na poternicama, značile su skoro uvek samo ono drugo: „mrtav“.

– Ne, ni govora – odgovorio mu je Holidej, shvatajući šerifov pogled – samo sam iz posebnih razloga zainteresovan da zločinci budu predati u ruke pravde.

– Dobro! – prihvatio je šerif njego-

vo objašnjenje. – Napisaću poternicu dok se vi spremite, pa onda možemo da krenemo.

Holidej se okrenuo i izašao. Idući ka hotelu razmišljao je o surovoj igri slučaja koja je imala za posledicu tragediju i smrt jedne romantične žene. Igri slučaja zbog toga što se nije moralo desiti da on dođe na ranč, da se ujutru uspava i krene kasno zbog čega je naišao na zločince koji su idući njegovim tragom našli ranč. Sve to nije moralo da se desi a desilo se, kao da ga je neka ukleta ruka vodila stazom nesreće i smrti. Setio se sjajnih Rozmarinih očiju i njene duge bujne plave kose. Stresao je glavu da bi odagnao viziju male farme i čudne žene čija će strasna ljubav za njega zauvek ostati tajna. Nije smeo da misli na to, jer bi, činilo mu se, mogao da poludi. A kazna koja je trebalo da stigne zločince zahtevala je zdrav i bistar um.

V

Polu sata kasnije još pre nego što je severnjača počela da blede, dva konjanika su izjahala iz Kopkit Hila. Bili su to šerif i Dok Holidej ili kako se u hotelu predstavio Džon Holms. Jahali su ćuteći, svaki obuzet svojim mislima, a tišinu noći na izmaku rešetio je samo topot kopita i ubrzano dahtanje konja. Prvo praskozorje zateklo ih je daleko u preriji, a kada su ugledali obrise Šeridanovog ranča belilo zore počelo je da prima zlatasto rumen sjaj sunca. Za Doka to je bio početak još jednog teškog i sumornog dana.

Na tremu ih je dočekao Henri Kesling, koji je po nalogu šerifa došao tu da sačuva netaknuto sve ono što je moglo da posluži istrazi. Bio je to

onaj isti trem na kome je Dok stajao kada ga je Rozmari ugledala obasnog svetlošću petrolejke i sa koga je ušao u skromnu brvnaru u kojoj je doživeo poetičan, neobičan susret. Ipak je sad taj trem izgledao drugačije, isto kao i brvnara u koju su ušli. Sve je izgledalo pusto i prazno. Isprevrtan nameštaj, poobarano i polomljeno posuđe i čaše, razbacana posteljina i delovi odeće činili su da je uredan dom izgledao nalik na razbojište. Uprkos vedrom, sjajnom danu, u kući je vladala atmosfera nesreće i smrti.

Holidej je zakoračio u odaju i ugledao Rozmari na podu. Ležala je na leđima nekako neprirodno iskrivljena, jedne ruke stavljene preko lica kao da se brani od nečega. Bila je do grla pokrivena ćebetom koje je skrivalo njenu nagotu, jer su delovi iskidane bluže, suknje i veša ležali razbacani po podu. Lice joj je bilo blede, oči ugašene, bez onog žarkog sjaja koji je Dok zapamtio, a usne poluotvorene ali neme.

Holideju se steglo srce. Jadna Rozmari! Trgao ga je šerifov glas.

– Niko nije dolazio ovamo?

– Niko! – odgovorio je Kesling.

– I sve je onako kao što ste zatekli kad ste došli?

– Da, sem... ja sam stavio ćebe preko...

– U redu, to se razume.

Šerif je obišao po odaji ne bi li našao neki detalj koji bi upućivao na zločince, ali nije našao ništa.

– Izgleda da je priča male Etel tačna. Nasilje i smrt... verovatno slučajna... Smrtonosna povreda na potiljku... Tragovi udaraca po licu... Eh, da mi je da se dočepam tih ptičica! – besno je huktao šerif.

Holidej i Kesling su ćutali.

– Ovde nemamo šta više da tražimo. Henri, natovarimo telo na kola pa ćeš ga ti odvesti u grad. Mister Holms i ja idemo u potragu za ubicama... ako nađemo njihov trag.

– Naći ćemo ga – rekao je Holidej. – Dolazeći ovamo video sam trag tri konja koji vode na sever. To su sigurno oni, jer su tim pravcem išli juče kad sam ih sreo.

– Onda završimo ono što je neophodno pa da krenemo – zaključio je šerif.

*

Sunce je bilo već odskočilo, a šerif i Holidej su još uvek jahali tragom ubica. Na ranču su izdvojili otiske njihovih konja i zapamtili karakteristične oznake potkovica, a odatle, pa nadalje uvek su pratili isti trag koji se dosta jasno video uprkos tvrdom i mestimično kamenitom terenu. Što su se više približavali reci Kolorado trag je bio sve jasniji, jer je tlo bilo manje kamenito, a zemlja meka od nedavne kiše. Gonioc je to radovalo, jer nije postojala opasnost da će izgubiti tako vidljiv i jasan trag, ali ih nije radovalo saznanje da su se begunci uputili granici i da su verovatno već izmakli jurisdikciji šerifa iz Kokpit Hila.

– Kao što sam očekivao – javio se šerif goneći konja u brži kas – nameravaju da pređu granicu.

Holidej je potvrdno klimnuo glavom.

– Ako je već nisu prešli. Imaju skoro čitav dan prednosti pred nama.

– Da – rekao je Holidej. – Koliko je udaljena granica?

– Oko šest časova jahanja. Reka na severu pravi okuku te je nešto dalje nego kod Kokpit Hila.

– Ako je računica tačna, i ako su ranč napustili poslepodne, onda su do reke stigli još sinoć. U tom slučaju, naš napor je uzaludan – primetio je Holidej.

– Ne mora da bude. Skela noću ne radi. Ako su hteli da pređu reku morali su da čekaju do jutra.

Holidej je sumnjičavo zavrteo glavom.

– Znaju da će potera u svakom slučaju poći za njima. Naći će način da požure.

– Hoćete li se ljutiti ako vas nešto zapitam? Naravno, ne morate da mi odgovorite – obratio se šerif Holideju.

– Ne. Recite.

– Šta vas navodi da se izlažete naporu i riziku i jurite počinioce zločina?

Holidej je malo počutao.

– Lična stvar, i mislim da je bolje da vam ne odgovorim. Prihvatite, recimo, odgovor da se gnušam zločina te vrste.

Šerif je klimnuo glavom i začutao. Prateći jasan trag, posle tri časa izgubili su na reku. Mesto nije bilo pogodno za prelaz pa su se tri razbojnika uputila nizvodno, verovatno u nadi da će naići na skelu koja će ih prevesti preko. Sreća ih je poslužila jer su nepunu milju nizvodno našli to što su tražili, i gonioci su samo mogli da razočarani slegnu ramenima. Njihov trud bio je uzaludan. Ptice su odmaglile van domašaja zakona i nije preostalo ništa drugo nego da se ta činjenica proveriti. S tom namerom prišli su skeledžiji koji je stajao na obali pored skele.

– Dobar dan – pozdravio ga je šerif.

Skeledžija je pozdravio na isti način. Njegovom oku, međutim, nije promakla metalna zvezda na šerifovim prsimima.

– Jeste li, možda, videli trojicu lovaca bufala? Jedan je riđobrad a jedan...

– ... nema dva prsta na jednoj ruci – dopunio ga je vozar.

– Tačno! Znači, videli ste ih?

– I prevezao preko.

– Kada?

– Sinoć!

– Sinoć? Koliko znam nije uobičajeno da skela prevozi noću – rekao je šerif.

– Nije uobičajeno, ali kad vam neko prisloni cev revolvera uz rebra onda se običaj menja.

– Aha! Znači, prisilili su vas.

– Tako je. Izgleda da im se jako žurilo da pređu na drugu stranu.

– Naravno, vi ste ih poslušali.

– A šta bih drugo? – ljutnuo se vozar skele.

– Hm, izgleda da su vaše pretpostavke o krivcima za zločin osnovane – obratio se šerif Holideju. – Jasno je da su ova trojica izvršili zlodelo, inače ne vidim razloga zbog čega bi toliko žurili da noću pređu reku i da pri tome primene prinudu nad vozarom skele. Za mene više nema sumnje da smo na dobrom tragu.

– Na žalost, tu ima jedna nezgoda – primetio je Holidej.

– Koja?

– Dobar ili ne, trag se za vas ovde završava.

– Da! – pokunjio se šerif, očigledno raspoložen da se već u prvoj rundi obračuna sa zločincima. – A vi, šta vi nameravate da učinite?

– Rekao sam već. Ja idem dalje.

Šerif je skeptički pogledao Holideja. Njegov izgled nije odavao sposobnost da se uhvati ukoštac sa trojicom prevevanih nitkova spremnih na sve. Fino uredno odelo, negovane ruke,

bledunjav ten koji se naslućivao pod vetrom i suncem opaljenim licem, više su odavali salonskog čoveka nego čoveka od snage i akcije. Istina, taj salonski čovek je bio na izgled mišićav i lepo građen, nosio je revolver i u pogledu njegovih sivoplavih očiju bilo je neke odlučnosti i čvrstine koju šerif do tada nije video u očima ni jednog drugog čoveka, ali ipak, bojao se da se njegov pratilac polaskom za zločincima upušta u avanturu kojoj možda nije bio dorastao. Zbog toga je pokušao da ga odvрати od njegove namere.

– Mister Holmse, jeste li dobro razmislili pre nego što ste doneli tu odluku?

– Ja nikad ne činim ništa nepromišljeno.

– Ne ljutite se, nisam mislio da vas vređam. Ali, jeste li svesni da ulazite u ozbiljnu avanturu? Ona trojka je opasna.

– Umem da se staram o sebi.

– Ne sumnjam da umete. Očigledno da ste sposoban i hrabar čovek, ali ovo je nešto drugo. Zašto ne prepustite stvar zakonu. Izvestiću šerifa za oblast Kolorado i vi...

– Ne, rekao sam vam da imam razloga... – prekinuo ga je Dok. – Uostalom, da me ne biste pogrešno razumeli, ja ću stvar prepustiti zakonu ali onda kad se zločinci nađu iza brave. Dotle neću mirovati ne zvao se ja Džon H...

Dok se trgao. Zamalo pa se izdao. To ne bi bilo od velikog značaja ali ipak nije bilo ni potrebno. Začutao je i obratio se vozaru skele.

– Možeš li me prevesti preko?

– Naravno!

– Onda krenimo!

Dok se okrenuo šerifu i prstima lako dodirnuo obod šešira.

– Zbogom, šerife.

– Zbogom, mister Holmse. Neka vas sreća prati.

Dok se skela udaljavala, predstavnik zakona je zamišljeno posmatrao svog saputnika u gonjenju. Sada, na rastanku postao mu je poznat, kao da ga je ranije već negde video. Kada i gde nije mogao da se seti. Odjednom, u sećanju mu je oživela slika iz novina koje je pre nekoliko meseci čitao i verovanje da se zločinci neće dobro provesti naglo je poraslo. Setio se da je čovek koga je skela nosila na drugu obalu niko drugi do slavni Dok Holidej.

VI

Stigavši na drugu obalu, Holidej je izveo Miga iz skele i mašio se novčanika.

– Koliko?

– Ništa!

Holidej ga je upitno pogledao.

– Čuo sam vaš razgovor sa šerifom.

Pošto gonite onu trojicu nitkova neću vam naplatiti prevoz. Ali, kad ih uhvatite naplatite se i za mene. Stari Red Patrik ne voli kad se na njega poteže revolver. U mojoj karijeri vozara to mi se još nije desilo.

– Tako! Pa, učiniću kao što kažete. I hvala na ljubaznosti – dobacio je uzjahujući.

Holidej je sam nastavio gonjenje. Od prelaza na reci pa dalje u unutrašnjost Mig je veselo grabio tragom jasnim kao putokaz. Od skele je, istina, vodilo mnoštvo tragova, ali se trag trojice bandita jasno razlikovalo od ostalih. Posle pređene dve milje, Dok je naišao na šumarak u kome je zločinačka trojka provela noć. Pepeo logorske vatre još je bio mlak što je značilo da se begunci, prešavši jed-

nom u Kolorado, nisu više žurili. Znali su da će proći dosta vremena pre nego što se pokrene mehanizam pravde, a za to vreme oni su mogli daleko da odmaknu.

Prepodne Holidej je naišao na malu farmu čiji je vlasnik bio jedan čičica oran za razgovor. Tek što se Dok postavio pred kućom, on je izvirio iz štale gde je nešto radio.

– Ehej, šta je to danas. Ne zamišljajte da ste na šetalištu!

Holidej se okrenuo u sedlu i začuđeno pogledao starog farmera.

– Jeste, šta se čudite. Najpre niko ne svrati nedeljama, a onda za jedan dan svi navale kao ludi. Šta hoćete, da napojite konja? – galamio je stari.

– Da, to sam hteo – prihvatio je razgovor Holidej zadovoljan onim što je čuo, jer je iz starčevih reči zaključio da su na farmu pre njega svraćali begunci. – A uzgred sam hteo da pitam kuda su otišla ona trojica?

– Trojica? Otkud znate da su bila baš trojica?

– Nisam slep! – odgovorio je Dok. – Dvanaest potkovanih nogu to je ukupno tri konja a na tri konja obično jašu tri konjanika. Ili je u Koloradu možda drukčije nego u ostalom svetu?

– He, he, dobro pogađate mladiću. Sviđa mi se kako razmišljate. Tačno je, bila su trojica. A pitate kuda su pošli?

– Da.

– A kuda bi mogle da pođu tri vagabunde ako ne u najbližu krčmu. A najbližu krčmu ćete lako naći.

– Kako?

– Lako, bato moj. Po smradu lošeg viskija. Zar ne osećate kako zaudara?

– Na žalost ne. Nemam tako prefinjen njuh.

– Naravno! Jedan gradski kicoš ni-

je isto što i isprobani prerijski izvidni kao što sam ja. E pa, ta krčma vam je na deset milja odavde. Ali vam ne preporučujem da idete tamo.

– Zašto?

– Zato što se tamo skuplja šljama i može vam se desiti da vas na brzinu sklepuju i opljačkaju... A možda i nešto gore.

– Zar je ta krčma na tako zlom glasu?

– Nego šta. Svi koji kidaju iz susjednih oblasti svrate najpre tamo. Ako želite da najmite jeftinog revolveraša ili plaćenog ubicu tamo ćete ga lako naći.

– Ne tražim to, ali dobro je što ste mi rekli.

– A zbog čega onda tražite onu trojicu ako smem da pitam?

Holidej je zaključio da ima posla sa poštenim čovekom i da nema razloga da skriva istinu. S druge strane informacije koje bi dobio od čičice mogle su mu koristiti. Zato je odlučio da igra otvorenih karata.

– Zbog nasilja i ubistva.

– Oho, lepo bogami. Ne čudi me, jer su te ptičice ostavljale utisak tipova spremnih na sve.

– Dobro ste ih procenili – primetio je Dok mirno.

– A ko ste vi da ih tražite? Polica-jac? Ne vidim da nosite značku.

– Ne, nisam policajac.

– Lovac učenjenih – stari se namrš-tio.

– Ne, ni to. Tačnije rečeno do sada se nisam bavio takvim zanatom, a i sada ne gonim nikoga zbog novca. Želim jednostavno da zločinci budu predati u ruke pravde.

– Hm! Onda su vam šanse male. Šta možete vi sami protiv trojice? – Stari rančer je sažaljivo pogledao

Holideja. – Pogotovu što niste baš iskusni sa takvom vrstom ljudi.

– Ipak ću pokušati.

– Pa dobro, neka vam je sa srećom. Ali, sumnjam da će vam moje dobre želje pomoći. Kako mi se čini, vi idete u sigurnu smrt... Ali, svako ima pravo da izvrši samoubistvo onako kako on hoće.

Holidej se jedva primetno osmehnuo. – Ja ne mislim da će biti baš tako. U svakom slučaju, hvala vam na lepim željama.

– Nema na čemu, želje ne koštaju ništa. A bunar vam je tamo iza kuće. Do viđenja, ja odoh svojim poslom.

Rekavši to, stari se vratio u štalu, ali je trenutak kasnije provirio napolje.

– I ako nekim čudom ostanete živi i vratite se ovuda, svratite da kažete kako je bilo.

– Rado, ali ne verujem da ću se vratiti ovuda.

Pošto je napojio konja, Dok je napustio ranč i uputio se ka krčmi koju je pomenuo stari rančer, stalno prateći trag bandita. Posle nešto više od pola časa jahanja u pravcu kojim se kretao ugledao je ogradu sklepanu od dasaka i balvana za koju je pretpostavljao da je ono što traži. Prišavši bliže, na tabli okačenoj o strehu ispucaloj od sunca i kiše jedva je razaznao natpis „Kod bufalovog roga“ što je bio naziv krčme. Na privezištu je švićkalo repovima nekoliko konja među kojima je odmah prepoznao konje trojice lovaca.

– Tu su dakle? Trenutak obračuna je došao... Čak mnogo brže nego što se nadao.

Sjahao je i vezao konja za privezište. Proverio je da li mu se revolver lako vadi iz futrole i da li je pun. I ako nije nameravao da upotrebi oružje, sem u krajnjoj nuždi, morao je da

bude spreman na sve. Stisnuo je desnu šaku nekoliko puta i istegao prste da bi mu krv jače prostrujala. Delić sekunde ovde je mogao značiti život ili smrt.

Zakoračio je u krčmu i laganim korakom prišao šanku. Trebalo mu je nekoliko sekundi da posle bleštavog sunca privikne oči na polutamu koja je vladala u odaji i zato nije odmah prepoznao ljude koje je tražio. Ali tek što se naslonio na šank i zaustio da poruči piće trgao ga je jedan poznat glas.

– Gle, gle! Koga to vidim... našeg ispeglanog poznanika!

Holidej je pogledao u pravcu odakle je glas dolazio i za jednim stolom ugledao Hantera, Hilarda i Bentema. Pred njima se nalazila poluispijena boca viskija i po načinu kako su sedeli i kako su izgledali, Dok je zaključio da su pripiti. Hanter je sedeo raspuno zavaljen u stolici, raskrečenih nogu, desne ruke spuštene preko naslona stolice do pištolja koji mu je visio o bedru. U levoj ruci držao je čašu.

– Brendi! – rekao je Holidej gledajući netremice Hantera u oči.

– Vidi ti to! – iscerio se Hanter bagagi iznenađen. – Naš poznanik izgleda namerava da nam nazdravi.

– Izgleda! – pridružio mu se Hilard.

– Hm. Ja ne bih rekao sudeći po tome kako nas gleda – primetio je Bentem.

– Eh, nemoj da si tako strog, Beni. Naš ispeglani poznanik je izgleda stidljiv. Verovatno mu je mama zabranjivala da razgovara sa nepoznatim ljudima.

– Jeste li čuli, mister? – obratio se Hanter Holideju, gledajući istovremeno negde u tavanicu. – Moj drug

smatra da treba da nazdravimo u čast ponovnog susreta.

– Svejedno mi je šta on misli – hladno je odgovorio Dok.

– Svejedno? Čuješ li Beni, mister ispeglani kaže da mu je svejedno. Vidiš li da ponekad i lepo obučeni čovek ne mora biti lepo vaspitan. Znači li to da nam nećete nazdraviti, mister? – glas riđobradog imao je jedva приметно preteći ton.

– Baš to! – kratko je odgovorio Holidej srknuvši gutljaj brendija.

– Hm, čekajte malo mister – počeo je Hanter namešteno smirenim tonom bacivši pri tome kratak pogled na svog sagovornika.

– To je već uvreda, a moj prijatelj Beni ne voli kad ga neko vređa.

– Žalim ali... – rekao je još tiše Holidej – nije moj običaj da pijem sa nitkovima.

Hanter se jedva приметно trgao, a Hilard i Bentem su poskočili kao opareni, ali ih je Hanter zadržao jednim kratkim zapovedničkim pokretom ruke. U salunu je zavladao tajac. Već početak razgovora nagoveštavao je prisutnima da se nešto sprema, a uvreda bačena ovako otvoreno u lice, mogla je da znači samo jedno. Obratun! Shvatajući to, prisutni su počeli da izmiču ka izlazu iz saluna.

– Mister, to što ste rekli je teška uvreda – progovorio je Hanter i dodao posle kratke stanke. – Ali, napravićemo se kao da ništa nismo čuli. Šteta što je slučaj hteo da naš drugi susret ispadne neprijateljski.

– Nije u pitanju slučaj – primetio je Holidej.

– Nije? – riđobradi je odmerio Holideja dugim pretećim pogledom. – Treba li to da znači da ste za nama pošli sa nekim ciljem?

– Baš tako!

– A kakvim ako bismo smeli da vas pitamo?

– Da vam prenesem pozdrav šerifa Kokpit Hila... – rekao je Dok tihim razgovetnim glasom koji je u grobnoj tišini odjekivao kao pucanj biča – i njegov pozdrav da se vratite u Kokpit Hil.

– Da se vratimo? – cinično se nasmejavao Hanter. – A zašto?

– Da biste odgovarali za napastvovanje i ubistvo – rekao je Dok ledenim glasom.

– Čujte mister! – obratio se Hanter Doku smešeći se kao da se obraća priglupom nerazumnom detetu. – Ostavite se ćorava posla. Ispijte vaše piće i nestanite odavde pre nego što izgubim strpljenje. Vi ste šaljiv čovek i lepo ste nas nasmejali, ali sada mi je dosta vaših šala.

– Ne šalim se – odgovorio mu je Dok ledeno kao maločas.

– Ne šalite se, je li? – Hanter je sada već ljutito zavrteo glavom. – E pa lepo, na to vaše mi kažemo da nećemo da se vratimo! I hteo bih da čujem šta ćete sada da učinite?

– Prisiliću vas! – mirno je rekao Holidej.

Hanter je zastao otvorenih usta, a na licu mu se ukazao izraz koji je odavao ljutnju i iznenađenje istovremeno. Zaustio je da nešto kaže, ali se prethodno lupio po kolenu i prasnuo u smeh.

– Prisi... ha, ha, ha! Prisiliće nas! Ha, ha! – Urlao je od smeha Hanter čemu su se bez reči pridružili njegovi pratioci. – Jeste li ga čuli šta kaže? Prisiliće nas! Ha, ha, ha! Naš ispeglani prijatelj će nas prisiliti. – Nastavljali su zlikovci da se smeju i od njihovog grohota odjekivala je mala prostorija. – Lepši vic u životu nisam čuo! A kako ćete nas to prisiliti želeo

bih da znam? – smejavao se i dalje zlikovac.

– Ovako! – rekao je Dok uperivši pištolj na trojku za stolom.

– Revolver! Pa šta? Ne možete pucati na ljude koji vas ničim ne ugrožavaju. Evo, mi mirno sedimo i ništa ne radimo. Šta ćete sada?

Još Hanter nije završio poslednju reč, a pucanj je prolomio tišinu i teško tane iz „linkolna“ je otkinulo štiklu na njegovoj čizmi. Hanter je poskočio kao oparen, a ostala dvojica su bez reči digli ruke uvis.

– Eto šta ću da uradim – mirno je rekao Holidej i otpio brendi držeći sve vreme zločince na nišanu. – No, imali ste sreće, pogodio sam ono što sam ciljao. Sledeći put se može desiti da promašim i da vas pogodim... recimo u koleno! To bi bilo vrlo nezgodno za jednog lovca!

U salunu je vladala mrtva tišina. Trojica nitkova stajali su blede i unezvereni. Težak „linkoln“ u rukama ovog čoveka koji, najzad, nije bio baš smušen, nije ostavljao mesto daljoj šali. Mogao je zaista da opali i promaši odnosno pogodi nekoga. Hanter je upitao promuklim glasom u kome nije bilo više ni trunke podsmeha.

– Šta hoćete od nas?

– Čuli ste.

– Slušajte mister, vi ste u velikoj zabludi. Ništa ružno nismo učinili.

– Ništa ružno? Ne bih rekao da ono što je ostalo iza vas nije ružno.

– ... A što se tiče smrti... to se desilo slučajno uveravam vas.

– To ćete reći sudiji kad dođe vreme.

Hanter, Hilard i Bentem su i dalje stajali na mestu, neodlučni šta da rade. Opet se javio Hanter.

– Vi nemate pravo da nas uhapsite. To je bezakonje.

– Kako lepo znate da se pozivate na zakon kad vam ide u korist. – Dok je spustio ton još za jednu notu od čega je razbojnik prošla jeza kroz kičmu. – Otpašite pojaseve... ali lagano i bez naglih pokreta.

Nastao je odlučujući trenutak. Ako su hteli da pruže otpor onda su to morali učiniti sada, jer kasnije, bez oružja, šanse da se izvuku iz ruku ovog upornog čoveka bile su manje. Holidej je to znao i bio je spreman da ih na prvi sumnjiv pokret zbrise, ali do toga nije došlo. Tek što su razbojnici počeli da otkopčavaju pojaseve na leđima je osetio tvrd dodir metala i začuo nečiji glas.

– Spusti taj pištolj, kicoše. Mogao bi da opali, a to ne bi bilo dobro za tebe.

Holidej je ostao bez pokreta, a licem trojice bandita razlio se osmeh.

– Tako Čemp, naišao si u pravi čas.

Čovek koga je Hanter nazvao Čemp stajao je iza Holideja i držao mu revolver uperen u leđa. Pažnje koncentrisane na trojicu begunaca Dok je za kratko vreme zanemario ulaz u salun, a to je bilo dovoljno da mu se četvrti nitkov za koga nije slutio da postoji, neopaženo privuče i dovede ga u mat poziciju. Ali, ma koliko lukav, Čemp je ipak učinio jednu grešku. Prišao je suviše blizu i prislonio Doku revolver u leđa i na taj način kod ovoga stvorio tačnu predstavu o mestu gde se nalazi oružje od koga mu preti opasnost.

I Holidej je nameravao da to iskoristi. Ali, pre toga hteo je još nešto da pokuša.

– Zna li šta radite čoveče? – upitao je.

– Znam! Držim vas na oku – odgovorio je Čemp smejući se.

– To da, ali znate li da pomažete trojici zločinaca koji su van zakona.

– Briga me!

– Ne bi vas bilo briga kad biste videli poternicu u mom džepu. Njih traži šerif Kokpit Hila pod optužbom da su počinili napastvovanje i ubistvo.

– Briga me za poternicu. Oni su moji prijatelji i to je dovoljno.

Holideju nije preostalo ništa drugo nego da stupi u akciju. Za sve vreme tog kratkog razgovora držao je pištolj u ruci iako ga je cev Čempovog revolvra bockala u leđa. Trojica bandita, pak, stajali su kod svog stola ne žureći da Doka razoružaju. Samouvereni i sigurni u sebe, ni oni ni Čemp nisu slutili da će Holidej nešto da pokuša, ali desilo se baš to. Munjevito brzo on se okrenuo i levom rukom odgurnuo cev Čempovog pištolja i skoro istovremeno udario ga revolverom po glavi. Pucanj Čempovog pištolja prolomio je tišinu, ali je metak prošao Doku kroz kaput i samo ga malo okrnio po slabini. No, na nesreću udarac koji je Dok zadao Čempu nije bio dovoljno jak da ga obori i Čemp je, teturajući se ka zidu, nastavio da puca.

Holidej nije imao izbora. Refleks samoodržanja nadvladao je želju da izbegne prolivanje krvi i on je pritisnuo obarač.

Tresak „linkolna“ zaglušio je praskanje Čempovog „kolta“. Napadač se zaneo kao strašilo poneto naletom vetra i načinivši nekoliko pijanih koraka unazad srušio se pored zida.

Obračun između Holideja i Čempa trajao je sasvim kratko, možda svega sekund ili dva. Znajući da mu glavna opasnost preti sa druge strane, Dok se brzo okrenuo i istovremeno skočio u stranu iza jednog stuba.

Učinio je to u pravi čas, jer je u tom

trenutku planuo Hanterov pištolj i metak se zario u šank, na mestu gde se nalazio Dok. U prevelikoj brzini Hanter nije imao vremena da cev pištolja digne dovoljno uvis već je opalio u visini stomaka.

– Pseto! – ciknuo je videvši da mu je žrtva izmakla. Istovremeno se pružio iza oborenog stola i tako izbegao metak iz Dokovog revolvera.

Za to veme Hilard i Bentem su stojeći pripucali u pravcu stuba iza koga se Holidej zaklonio. Svaki od njih imao je po šest metaka i pre nego što su ispraznili revolvare stub je bio izrešetan njihovim kuršumima. Istovremeno je i Hanter iza stola ispalio kao na pravom ratištu.

No, Hilard nije stigao da ispali poslednji metak. Tane iz „linkolna“ pogodilo ga je u srce, i on se zateturio rušeći stolove i stolice iza sebe. Na drugom kraju saluna srušio se bez glasa i ostao da leži kao posečeno stablo.

U Dokovom pištolju ostao je samo jedan metak. Nije smeo da ga ispali, jer bi dvojica preostalih protivnika mogli to da iskoriste i navale na njega, a nije smeo ni da otvori magacin da ponovo napuni.

– Benti! – oglasio se Hanter u predahu dok je dim baruta ujedao za oči. – Revolver mu je prazan. Napred!

– Nije! – javio se Bentem. – Ja ne rizikujem. Ti ako hoćeš kreni.

– Ne mogu sam. Moramo zajedno.

– Ja ne! Ne želim da dobijem tane. Vidiš da je udesio Čempa i Fonija.

– Šta onda?

– Kidajmo!

Zavladao je kratak tajac, a onda su revolveri ponovo zapraštali i pod zaštitom kuršuma dvojica bandita su istrčala iz saluna koristeći zadnji izlaz. Sa jednim jedinim metkom u re-

volveru, Dok je morao mirno da gleda kako mu ptice beže.

– Prokletstvo! – očajno je prošaptao Dok, sklanjajući glavu pred kišom kuršuma. – Pobeći će!

– Kopile šugavo! Platićeš nam za ovo što si učinio! – doviknuo mu je Hanter bežeći. – Od sada, znaj da tvoja glava više ne pripada tebi.

– Pričekaj onda da je odmah uzmeš, nitkove! – uzvratio mu je Holidej besno.

– Ne, ne sada. Sačekaću pogodan momenat. Biće to onda kada se najmanje nadaš, huljo nalickana! Ali, nećeš čekati dugo, ne brini – urlao je Hanter besno bacajući se u sedlo. – Zapamtićeš ti Redža Hantera!

– I Mojni Bentema! – dodao je Bentem.

Trenutak kasnije začuo se topot kopita i dvojica bandita su pobegli ostavljajući za sobom oblak prašine.

U krčmi je zavladala tišina. Iza šanka je santimetar po santimetar izvirala čupava krčmareva glava, a sa ulice su nagnuli oni koji su se blagovremeno sklonili sa poprišta obračuna. Žagor glasova je postajao sve jači što je rasla izvesnost da pucnjave više neće biti i da je opasnost prošla. Kao posle uspele predstave, prisutni su navalili da preživljeno uzbuđenje stišaju čašicom pića.

– Šta učinite, mister? – zavapio je krčmar. – Ovde leže dva mrtva čoveka, a da ne govorim o šteti!

– Sami su krivi – mirno je primetio Dok.

– Kako sami krivi? Ljudi su lepo sedeli i da vi niste došli...

Holidej se prenuo. Nije smeo da dozvoli da rasprava pođe tim tokom.

– Mirno sedeli kažete. A zar mi nije njihov prijatelj nabio pištolj u rebra?

Mislite li da je to miroljubivo? – počeo je preteći.

Krčmar se zbunio. Nije voleo niti želeo sukob sa čovekom koji je već poslaao na onaj svet dvojicu protivnika.

– Pa jeste, Čemp vam je pretio, ali pre toga...

– Štitio je trojicu bandita van zakona. To je zločin.

– Otkud mi znamo da su Hanter i njegovi prijatelji van zakona – umešao se jedan od posmatrača. – Možda ste vi van zakona?

– Rekao sam da za njima postoji poternica. Svako može lako da se uveri u to. Evo – rekao je Dok vadeći poternicu iz džepa.

Krčmar je pogledao poternicu sa potpisom i pečatom šerifa u Kokpit Hilu i slegao ramenima.

– Mogli su da se vrate i da dokažu svoju nevinost ako zaista nisu krivi. Kokpit Hil nije daleko.

– Naravno! Čim su pružili otpor znači da im savest nije mirna – sugestivno je rekao Holidej.

– E pa dobili su što su tražili – zaključio je krčmar. – Čemp nije trebalo da se meša.

– Onda mislite da ne treba da zovemo šerifa da izvrši uviđaj? – upitao je neko.

– Nema potrebe... Pokopajte ovu dvojicu i cela epizoda će biti završena – zaključio je diskusiju Holidej i prihvatio se svoje čaše.

– U pravu ste! Ne treba dizati mnogo prašine ni oko čega – složio se krčmar.

Holidej je odahnuo. Sve se za sada dobro završilo. Iako je u slučaju potrebe mogao da dokaže ko je i ko su trojica sa kojima se sukobio, istraga mu ne bi odgovarala, jer bi mu oduzela mnogo dragocenog vremena. Trebalo je što pre poći za beguncima,

bez obzira što će od tog trenutka gonenje biti skupčano sa velikim opasnostima. Dvojica zločinaca spremni na sve neće se libiti da iskoriste svaku pogodnost, koja im se ukaže da ga smaknu.

A mesta za zasedu biće mnogo!

– Ali, ima nešto drugo – nastavio je krčmar posle male pauze.

– Šta? – upitao je Dok.

– Šteta! Vidite koliko mi je štete pričinjeno?

– Hm, da.

– Ceo lokal je upropašćen. Sejali ste kuršume kao da pada kiša.

– Jeste, to je očigledno.

– Vidite i sami. To neko mora da plati.

Holidej je od početka znao kuda krčmar cilja i da bi otklonio mogućnost komplikacija bio je spreman da naknadi štetu. Ali, nije hteo da to učini odmah, bez natezanja, jer nije hteo da kod prisutnih ostavi utisak kako je zadovoljan što se srećno izvukao od odgovornosti.

– Tačno! I to onaj ko je štetu načinio.

– Ko zna ko je šta oštetio?

– To je bar lako. Ja sam ispalio pet metaka i platiću ono što sam razlupao. A ostali su ispalili bar četiri puta toliko, pa neka svako snosi svoj deo.

– To ne može. Dvojica su mrtvi.

– Svejedno! Uzmite njihovo oružje i konje i time je deo štete pokriven. Ja ću vam dati dvadeset dolara na ime onoga što sam ja polomio, a ostalo naplatiti od Hantera i Bentema.

– To je nemoguće. Kad ću ih videti?

– Onda nije trebalo da dopustite da odu.

– Ko je mogao da ih zadrži?

– E, pa ja vam nisam kriv što ste glavu držali ispod šanka. Uostalom, naknadićete vi to vrlo brzo.

Krčmar ga je pogledao popreko.

– Dajte trideset dolara pa neka ostalo ide vragu – rekao je najzad.

Holidej se pravio kao da se premišlja. – Dobro, daću trideset dolara – rekao je najzad vadeći novčanik.

Time je pogađanje bilo završeno. Posle toga ispio je svoje piće i izašao.

Gonjenje je nastavljeno. Gonjenje opasno, neizvesno i bespoštedno.

VII

Holidej je pratio trag begunaca sve dok mrak nije sasvim sklopio svoj crni plašt nad prerijom. Ići dalje po mraku bilo je neracionalno, jer je iziskivalo veliki napor što se moglo odraziti na sutrašnji tempo gonjenja. Hteo ili ne, Dok je morao da stane i da se odmori, pa je za počinak izabrao jedan mali izvor okružen sa nekoliko granatih drveta koja su, za slučaj kiše, mogla poslužiti kao krov. Rasedlao je Miga i pustio ga da pase, a sam je, posle nekoliko na brzinu spremljenih zalogaja zavijen u toplo ćebe legao da spava na postelji od suvog lišća.

Koliko dugo vremena je prošlo nije mogao da zna, ali kada se probudio vatra je bila skoro utrnula. Spavao je, znači dva do tri časa i noć se bližila gluvom dobu. U mrtvoj tišini nije čuo čak ni prigušeno mlevenje Migovih zuba iako je osećao da je plemenita životinja u blizini. Ali, začudo, neki tanani unutrašnji glas govorio mu je da u blizini ima još nekoga i to je verovatno bio razlog što je, bez nekog vidljivog povoda, prekinuo san. Bio je to onaj glas instinkta, zadržan u čoveku još od vremena kada je živeći u pećini morao da strepi od svakog živog bića, vidljivog i nevidljivog.

Holidej je laganim, neprimetnim

pokretom izvukao revolver. U potpunoj pomrčini nije se videlo ništa, ali je na desetak metara udaljenosti iza jednog žbuna začuo šušanj suvog lišća. Mogao je to biti miš ili žaba, ali onaj unutrašnji glas je govorio Doku da je to čovek. Tiho kao mačak ustao je sa svog ležaja i namestivši ćebe tako da izgleda kao da ispod njega ima nekoga, sklonio se par metara u stranu, iza jednog drveta.

Čekao je. Znao je da će napadač doći.

Posle minut-dva od žbuna, od koga se čuo šum, pojavila se silueta jedva vidljiva pri svetlosti prituljenog žara na vatrištu i u dva skoka priskočila „spavaču“. Istog trenutka zamahnuta tojaga spustila se na mesto gde je trebalo da se nalazi Holidejeva glava. Odmah zatim začuo se razgovetan glas.

– Gotov je, Rodže! Imamo ga!

Bio je to Bentem.

– Jesi li siguran? – odgovorio je iz mraka glas koji je pripadao Hanteru.

– Lupnuo sam ga tek koliko da ga onesvestim. Nema smisla da pseto crkne tek tako.

– Proveri!

Bentem se sagnuo i podjario vatru suvim lišćem. Iz vrelog žara buknuo je plamen i obasjao mesto događaja.

Betem je zinuo od čuda. Ležaj je bio prazan.

– Podvala! – uspeo je da drekne. – Nema ga!

– Naprotiv, tu sam – začuo se miran Holidejev glas iz mraka. – A ovaj put i vi ćete ostati sa mnom!

Bentem je potegao revolver i bežeći u mrak ispalio nasumce nekoliko hitaca u pravcu mesta sa koga se čuo Dokov glas.

– U pakao s tobom, pseto!

Pucnjima njegovog revolvera pri-

družilo se i štektanje Hanterovog pištolja. Kratak blesak revolverskih hitaca osvetljavao je logorište kao da je dan.

Holidej je ispalio dva hica za Bentemom. Začuo je jauk, ali begunac nije pao već je nastavio da trči. Bat koraka i krckanje polomljenog šiblja se udaljilo i posle pola minuta u okolini logora opet je vladala tišina.

– Nema nikakvog smisla da trčim za njim. Mrak je suviše gust – promrmljao je Dok za sebe. – U svakom slučaju, jedan od njih je ranjen, verovatno Bentem. Posao će mi biti znatno olakšan.

Zaključivši da mora da čeka do jutra, Dok je ponovo legao. Ali san mu više nije dolazio na oči. U svesti su mu se kao niz slika ređali događaji poslednjih dana, a više od svega slika lepe nesrećne Rozmari.

Sa dolaskom zore, Holidej je spakovao svoje stvari i osedlavši Miga pošao tragom napadača. Na dvadesetak metara od njegovog noćasnog logora naišao je na tragove krvi na travi.

– Tačno! Neko je ranjen. Taj će mi brzo pasti u ruke.

Holidejeva pretpostavka se, međutim, nije obistinila. Sudeći po svežim tragovima koje su ostavili za sobom, begunci su brzo jahali očigledno u nameri da što dalje odmaknu. Tek pred podne primetio je da su nešto usporili, a dva časa kasnije da su se zaustavili.

Hm! Ranjeni je počeo da slabi. Ne može da izdrži tempo. Treba se nadati zasedi.

Holidej je logički rezonovao. Kad shvate da ne mogu pobeći, begunci će biti prinuđeni da ga dočekaju u zasedi. Trećeg nije bilo. Valjalo je, dakle, biti krajnje oprezan.

Poterao je konja i budno motrio predeo pred sobom. Nailazio je na brežuljkast teren sa dosta stena i plitkih jaruga. Mesta za zasedu je tu bilo na pretek. Posle pola časa jahanja ugledao je kako je sa jednog drveta udaljenog oko pet stotina metara uzleteo par vrana i posle kraćeg krugovanja pošao da se ponovo spusti na njegove lisnate grane. Ali, spustivši se do visine krošnje, vrane su ponovo uzletele u vis.

Nešto ih je plašilo da se vrate svom gnezdu!

Možda divlja mačka? Ne, vrane prave gnezdo tamo gde divlja mačka ne može da dođe. Neprijatelj koji ih je plašio bio je dvonožac... Čovek!

Hanter i Bentem!

Sa mesta gde je stajao, Dok je procenio kako će neopaženo stići do drveta. Dve stotine metara dalje ispred jednog manjeg uzvišenja koje je zaklanjalo pogled ljudima u zasedi, odvajala se plitka vododerina koja je vodila na levu stranu do gomile stena, a odatle do drveta preostajalo je samo nekoliko desetina koraka. To je bila pogodnost koju je Dok priželjkivao.

Stigavši iza uzvišenja, Holidej je sjahao i vezao Miga za jedan žbun. Proverivši da li mu se pištolj lako vadi iz futrole, sagnuo se i potrčao kroz vododerinu pazeći slučajno da ne nadvisi glavom plitki šanac a još više da suvišnim zadržavanjem ne izazove sumnju ubojica, jer su ga oni koji su u zasedi čekali svakako videli da zalazi za uzvišenje i ako se na vreme ne pojavi pitaće se šta ga je zadržalo.

Jedva jedan minut od momenta kada je sjahao, Dok je stigao do kraja vododerine i gomile stena. Opreno je izvirio da osmotri situaciju. Ono što je video potvrdilo je njegove pretpostavke.

Nedaleko od visokog drveta iza jedne zaobljene stene ležao je Bentem, sa puškom na obrazu. Nišanio je tamo odakle je trebalo da se pojavi očekivana žrtva. Hanter se nije video ali Dok je pretpostavljao da i on mora biti negde u blizini. Verovatno se nalazio sa druge strane staze kojom je trebalo da prođe. Nije bilo vremena za oklevanje. Stavivši sve na kocku, Holidej je u trku prešao poslednjih nekoliko desetina metara i pre nego što je Bentem uspeo da se okrene prislonio mu revolver na potiljak.

– Da se nisi makao. Baci pušku.

Bentem je poslušao.

Tek sada je Holidej video čemu ima da zahvali što je još živ. Bentem je bio ranjen u butinu i utegnut zavojima kroz koje je probijala krv. Da nije bilo toga, verovatno da bi se na vreme okrenuo i umesto nemoćnog pogleda dočekao bi ga kuršumom iz „vinčesterke“. Prve Bentemove reči to su i potvrdile.

– Ti? Mora da sam đavo radi za tebe.

– Moglo bi se i družkije reći, nitkove!

– Sreća tvoja što sam ranjen. Da nije ove moje šepave noge ti bi dosada bio u paklu.

– Ostavi to sada huljo. Jasno ti je valjda da si u mojoj vlasti. Gde je Hanter?

– He, he! To te zanima?! Nađi ga sam.

– Ne, neću ga ja naći. Ti ćeš to učiniti. Pozvaćeš ga da dođe! – procedio je Holidej kroz zube pritiskajući cev pištolja na Bentemov potiljak.

– Neću!

– Hoćeš! – hladna cev se utisnula dublje u Bentemov vrat. – Brojaću do tri.

Bentem je ćutao.

– Jedan...

Bentem se nije ni pomakao.

– Dva... – lagano je izgovorio Holidej.

Zlikovac je jedva primetno zadržao, ali ostao je nem.

– Dva i po...

Ni reč od Bentema, ali je po njegovom vratu i licu izbio znoj. Hladan znoj.

– Tri – Holidej je lagano zapeo oroz. Metalno „klik“ odjeknulo je u popodnevnoj tišini kao zvonjenje džinovskog zvona.

– Čekajte – prostenjao je Bentem. – Pozvaću ga.

– Ha, to je već nešto bolje. Ja sam uvek bio za sporazum. Hajde pozovi ga.

Bentem je progutao pljuvačku. Drhtao je.

– On će me ubiti!

– Neće biti šteta.

– Ali... ja nisam kriv za onu ženu.

– To će reći sud. Zovi ga!

Bentem se još kolebao. Podrhtavao je.

– Pozovi ga! – pripretio mu je Dok.

– Redže! – pozvao je Bentem.

Tišina! Niko se nije odazvao.

– Redže, čuješ li me? Zašto se ne javljaš?!

– Ne urlaj, čujem te.

Glas je dolazio Holideju iza leđa. Klečeći na zemlji dok se okrenuo i našao pred naperenom pušćanom cevi. Iza jednog kamena udaljenog desetak metara izvirivalo je Hanterovo iscereno lice.

– Do vraga – promrmljao je Dok. – Upecao me je.

– Čujem te – ponovio je Hanter. – A što je najvažnije, vidim te... i tebi i gospodina ispeglanog!... A njega držim na nišanu – dodao je zadovolj-

no. – Ako makne, oduvaću ga pravo na nebo... Inače je ispeglan baš kao za pogreb.

Holidej je grozničavo razmišljao. Šta da učini? Nije sumnjao da će ga Hanter ustreliti ako učini bilo kakav nepromišljen pokret. S druge strane, imao je sreću što ga je Hanter nišanio puškom a ne pištoljem. Ma koliko da je bio vešt u rukovanju „vinčesterkom“, Hanteru je trebalo više od jedne sekunde da posle ispaljenog metka ponovo napuni cev i nanišani. Ako bi, dakle, prvi hitac promašio, bilo bi šanse da se izvuče. Ali, trebalo je da se desi da prvi metak promaši!

– Bravo, Redže – pozdravio je Bentem radosno Hanterov uspeh. – Sad ćemo ga srediti.

– Nego šta! Lukav sam ja, mladi gospodine, sa tim nisi računao. Šta si mislio, da nadmudriš starog Redža?

Holidej je ćutao, još uvek sa pištoljem u ruci.

– Čim sam video da se ne pojavljuješ iza onog uzvišenja, znao sam šta smerаш. Nije Hanter lovac od juče. Lovio sam ja i pametniju divljač – hvalisao se riđobradi.

Holidej je nepomično stajao, ali je ispod oka merio odstojanje između sebe i Hantera i između sebe i najbližeg zaklona. Da li da pokuša dok još ima revolver u ruci? Čudno, Hanter mu još nije naredio da odbaci oružje.

– Hajde, odbaci pištolj – naredio je Hanter, kao da je uhvatio Dokovu misao. – Lepo i lagano ga spusti na zemlju.

Gotovo je! – pomislio je Dok. Bez oružja nije imao skoro nikakve šanse da se spase, a ako ne poslušao, bandit će ga smesta ustreliti. Pustio je da mu pištolj padne pored nogu.

– Bentem, uzmi mu revolver!

Bentem je pokušao da ustane ali je bolno jauknuo i uhvatio se za butinu.

Holidej je u magnovenju procenio da je to šansa koju je čekao. Pružio je ruku Bentemu koji je još ležao na zemlji.

– Dajte, pomoći ću vam.

Ne sluteći šta se sprema, Bentem je prihvatio pruženu ruku. Istog trenutka Dok ga je svom snagom povukao i ranjenik je kao izbačen iz katapulte poleteo uvis da bi se za trenutak našao između Holideja i Hanterove puške. Bolan Bentemov jauk zaglušio je pucanj puške i Bentem se posle toga ponovo našao na zemlji pogođen Hanterovim metkom. To je Doku bilo dovoljno da se dočepa revolvera koji je ležao na zemlji i u jednom dahu ispalio tri metka u pravcu Hantera skačući istovremeno u zaklon iza stene pored koje je Bentem ležao pre nekoliko trenutaka.

Još dok je padao u zaklon, odjeknuo je hitac iz „vinčesterke“ i tane je okrnulo stenu pri vrhu.

– U zadnji čas – izustio je Holidej zadihano. – Sad se pričuvajte mister Hantere!

Ali, Hanter nije bio od onih ljudi koji čekaju ishod sudbine, a još manje čoveka spreman da se sa opasnošću sukobi oči u oči. Videvši da poduhvat nije uspeo i da bi dalje ostajanje na mestu moglo da bude opasno, ispalio je još jedan metak u pravcu stene iza koje se Holidej skrivao i nečujno se odšunjao sa mesta okršaja. Pola minuta kasnije topot konja objavio je da je „treći čovek“ pobegao i da je opasnost prošla.

Holidej nije ni pomišljao da goni begunca. Bez obzira na njegovu želju da zločinac bude kažnjen što pre, bio je tu Bentem kome je trebalo ukazati pomoć ukoliko nije mrtav.

– Do đavola! Još mi je trebalo da se

pretvorim u bolničara! – promrmljao je prilazeći čoveku koji je nepomično ležao na zemlji.

Obazrivo je okrenuo Bentema na leđa i stavio mu prst na aortu. Ranjenikovo srce je kucalo, ali veoma slabo. U tome je ranjenik sanjivo otvorio oči.

– Vrag neka te nosi u pakao! – zastenjao je jedva čujno.

– Miruj, inače će tebe odneti pre nego mene. Da vidimo gde si ranjen.

Bentem je pokazao mesto na desnoj strani grudi, ali i bez toga lako se moglo videti gde je taj nesrećnik pogođen. Velika mrlja tamne crvene krvi razlivala se i kvasila košulju. Holidej je rasekao košulju i ustanovio da je metak ostao u plućima. Ako što pre ne bude podvrgnut lekarskoj intervenciji moglo se desiti da Bentem umre.

– Tvoj prijatelj Hanter ima sreće koliko je težak. Pobeći će mi!

Bentem se zadovoljno iscerio, ali mu je krv navalila na usta i on je uču-tao.

– Ne bi mi pobegao da ne moram tebe da nosim u bolnicu, u kome mestu ima lekar?

– Kros Krik, deset milja oдавде.

– Dobro, idemo tamo. Ne mogu da te pustim da umreš, iako si to zaslužio.

Ranjenik ga je pogledao iznenađeno. Nije verovao da bi neko mogao biti toliko nastran, jer po njegovom mišljenju, to je bila nastranost, da pomaže svom neprijatelju. U svetu gde je vladao princip „oko za oko zub za zub“ bilo je teško naći osobu toliko humanu da pomogne onome ko je hteo da ga ubije. Bar Bentem za takve osobe nije znao i zato je očekivao sve drugo samo ne ono što je čuo.

– Napraviću ti indijanske sanke. Tvoj konj je tu?

Bentem je klimnuo glavom.

– Dobro, naći ću ga. Ti miruj i ne govori ništa. Bio lupež ili ne, treba da živ stigneš pred porotu.

*

Do Kros Krika trebalo im je dobra tri časa, i u grad su stigli kada je počela uobičajena predvećernja živost. Glavna ulica je vrela narodom i mada Kros Krik nije bio veliko mesto, ipak je među prolaznicima bilo i lepo obučениh žena. Kada se pojavio Holidej vodeći konja koji je vukao sanke sa ranjenikom svi su se okupili da doznaju šta se desilo.

– Lekara tražite? To vam je ona zgrada sa leve strane na kojoj piše „ambulanta“ – odgovorio je jedan čovek na Dokovo pitanje. Holidej se zahvalio i uputio tamo.

Na verandi kuće dočekao ga je omalen stariji čovek sa prosedim bakenbardima i čuvši o čemu se radi, odmah je pozvao dvojicu građana da ranjenika unesu u njegovu ordinaciju. Brzo je izvršio pregled i saopštio Doku.

– Rana je ozbiljna, ali ne i smrtonosna. Treba izvaditi kuršum. Ko plaća troškove?

– Šerif – odgovorio je Holidej.

– Šerif? Ne razumem.

– Ranjenik je njegov zatvorenik.

Doktor se zablenuo u Holideja.

– Da, zatvorenik, nemojte se čuditi. Uostalom, to će vam šerif i sam potvrditi. Dok vi završite operaciju, on će već biti ovde.

– Ali...

– Nema tu „ali“. Lekarska etika vam nalaže da ranjeniku ukažete pomoć. Ko će platiti, manje je važno. Uostalom, ako niko drugi neće da plati, ja ću.

– U redu, kada kažete. Nisam mislio zbog novca... Ali, obavićemo to...

– Samo vi radite svoj posao, a ja odoh da nađem šerifa.

Holidej se okrenuo ostavljajući doktora da se pripremi za operaciju i uputio se ka zgradi koju je u prolazu zapazio a na kojoj je bilo napisano „zatvor“. Na vratima male kancelarije sreo je šerifa koga je već neko bio obavestio o dolasku neobičnog karavana. Videvši Holideja, on je zastao.

– Vi ste maločas doveli jednog ranjenika? – upitao je.

– Da! To je čovek koga treba da uhapsite.

– A zbog čega?

– Zbog krivičnog dela iz ove poternice – skratio je Dok razgovor, vadeći list sa potpisom šerifa Kokpit Hila.

Šerif je bacio pogled na potpis i pečat, a onda pogledao Holideja.

– Ako vam treba još neko obaveštenje, obratite su u Kokpit Hil – odgovorio je Dok na njegov upitni pogled.

Šerif je klimnuo glavom. – A ko ste vi?

– Ja sam Džon Holms.

– Vi ste uhapsili begunca?

– Da!

– Jeste li ga vi ranili?

– I da i ne. Rana na nozi je od mene ali to je bilo juče. Ranu na grudima dobio je od svog druga.

– Hm!

– Molim vas da Bentema zadržite u zatvoru dok ga ne preuzme šerif Kokpit Hila.

– Učiniću to. A šta vi nameravate?

– Odmoriću se noćas a sutra rano odlazim.

– Gde ćete se smestiti?

– Nadam se da ima mesta u hotelu?

– Biće svakako. U Kros Kriku ne-

ma mnogo putnika u ovo doba godine.

– Dobro. Zbogom šerife!

– Zbogom. Želim vam sreću!

Holidej se uputio hotelu. Sutra ujutru ga je čekalo putovanje. Treća, možda najteža etapa gonjenja. Kuda će ga odvesti? Nije znao, ali ma kuda pošao, uvek će biti podjednako daleko do spokojnog života koji skoro da je zaboravio.

Na zapadu je sevnula munja. Holidej je digao glavu. Na horizontu su se gomilali kišni oblaci. Ne bi valjalo da padne kiša, pomislio je. Uništiće Hanterov trag i onda od zadovoljenja pravde neće biti ništa. Neraspoložen zbog takve mogućnosti, ušao je u hotel.

*

Čas kasnije plahovit pljusak prolio se na Kros Krik i uništio trag begunca Redž Hantera i Holidejeve šanse da ga uhvati. Ali, pljusak nije uništio i njegovu nadu. Tragaće za njim i naći će ga makar morao prevrnuti pola Divljeg zapada. Zločinac neće ostati nekažnjen.

*

Razmišljajući odakle da počne, Holidej je završio doručak. Platitio je hotelski račun i izašao na ulicu. Žučkasti prsti izlazećeg sunca špartali su čisto nebo, plavo i duboko posle noćasnijeg pljuska.

– Možda tamo kiša nije padala – promrmljao je Holidej za sebe, misleći na mesto gde su mu Hanter i Bentem spremili zasedu, još uvek u nadi da trag poslednjeg zlikovca nije konačno izgubljen.

U stvari nije mnogo verovao u to i

sve više je dolazio do zaključka da je ranjeni Bentem jedina nit koju još ima u rukama. Ranjeni razbojnik je morao znati nešto o Hanteru, verovatno su kovali planove kuda će ići. Istina, postojala je mogućnost da Hanter promeni plan i uputi se negde drugde, ali ipak je vredelo pokušati. Uostalom, izbora nije bilo.

U tom razmišljanju pošao je ka zatvoru gde je uhapšenik smešten odmah pošto mu je lekar izvdio kuršum iz pluća i previo ga.

– Ko je? – začulo se pitanje kada je Holidej zakucao na vrata.

– Holms. Došao sam da vidim vašeg uhapšenika.

Brava je škljocnula i šerif je propustio Doka da uđe. Bentem je ležao na postelji u jednoj od ćelija, bled u licu i mutnih očiju od groznice ali pri čistoj svesti. Sudeći po izgledu, nije bio u životnoj opasnosti. Kada je Dok ušao, Bentem se zagledao u njega a onda umorno sklopio oči.

– Šta želite? – zapitao je jetko. – Da uživate u mojim mukama?

– Ni najmanje – odgovorio je Dok. – Uostalom, zar te nisam doveo ovamo lekaru?

– Samo zato da bih kasnije visio.

– Ne mora biti. Zavisi ko je ubio Rozmari. Ako je to učinio Hanter i ako ga uhvatim, možeš dobiti vremensku kaznu.

– Nećete ga uhvatiti. Posle noćasnijeg pljuska ne poznaje se ni gde je prošlo krdo bizona a ne jedan konjanik. Od toga nema ništa.

– Možda ipak ima... – Holidej ga je pogledao ispod oka. – Ako mi kažeš kuda je otišao.

– Ja? – Bentem se kratko nasmejao. – Ja da pomažem jednom pajkanu?

– Ne nego sebi. Od toga ti može zavisiti život. Uostalom, šta duguješ

Hanteru? Ništa. On te je ranio i ostavio te da umreš.

Bentem se zamislio. Nekoliko puta je sklopio oči i na kraju je progovorio. – To je istina. Redž se poneo kao poslednja hulja. Na drugoj strani vi ste pokazali da ste pravi čovek i možda vam ipak nešto dugujem. – Zaćutao je da se odmori i nastavio. – Iako vam to možda neće mnogo koristiti reći ću vam šta znam. Vi onda odlučite.

– Znaš kuda je otišao?

– Ne, ali naslućujem. Nekoliko puta mi je pominjao Sajlent Taun.

– Čuo sam da postoji takvo mesto, grad gde se čovek može smiriti ako beži pred zakonom. A znaš li gde je to?

– Ne znam, ali mislim da je negde u Koloradu.

– Hm, tako. Znači da ću morati da tragam. U svakom slučaju hvala na usluzi.

– Samo vam vraćam dug.

– Prihvaćiću to. – Dok se jedva primetno osmehnuo. – Zbogom!

Izlazeći iz zgrade zatvora namakao je šešir dublje na čelo. Sunce je bleštavo palilo oči i obećavalo pravu letnju žegu. Trebalo je pohitati i ako je moguće naći Hanterov trag, a ako ne, uzdati se u sreću da pomenuti grad negde postoji i da će se begunac tamo sakriti kao što je Bentem predviđao. U svakom slučaju da bi ga pronašao biće mu potrebno mnogo, mnogo sreće.

VIII

Na mestu gde su ga Bentem i Hanter juče dočekali u zasedi Holidej nije našao više nikakve tragove. Kiša je tu pljuštala još jače nego u Kros Kriku i ono malo otisaka što su na kamenitom i tvrdom tlu ostavila kopita Han-

terovog konja bila je potpuno zbrisano. Odatle pa dalje nije se mogao uzdati u svoje oči, već samo u sreću i logiku. A logika se ogledala u pretpostavci da će begunac nastaviti istim pravcem koga se do tada držao. Zaključivši da mu ne preostaje ništa drugo, usmerio je Miga ka severu gde je, ako je verovati Hanterovom pravcu kretanja, trebalo da se nalazi Sajlent Taun.

Posle dvadesetak milja jahanja po sparnoj vrućini koja je isparavanje iz kišom natopljene zemlje činila još nepodnošljivijom, prispeo je u malo naselje naslonjeno uz okomitu padinu obraslu šumom. Mada se do sada nikad nije bavio detektivskim zanatom, Holidej je znao gde treba da potraži obaveštenja o svom čoveku. Ušao je u stračaru sklepanu od grubo tesanih dasaka na kojoj je bio ispisan zvučan naziv „Salun prerijski cvet“.

– Dobar dan – rekao je ulazeći. – Natočite mi brendi.

Krčmar je bez reči poslušao i stavio čašu pred Holideja.

– Mirno mesto – započeo je razgovor Holidej.

– Pa... jeste – otegao je krčmar.

– Prijatno je živeti u mestima gde nema trke i gužve.

– Tu ste u pravu, mister.

– Jedino što je malo dosadno.

– Jeste, ali dobijamo novine... Diližansa polazi svaki treći dan.

– A navrate i usamljeni putnici – nabacio je Holidej oprezno.

– Ponekad.

– Često?

– Ne baš često. U ovo vreme ih malo ima.

– Nisam valjda ja jedini ovih dana. U tom slučaju nećete saznati mnogo novosti.

– Ne mari, živ ćemo i bez njih.

Neuspeh! Okolišnim ispitivanjem nije saznao da li je Hanter tuda prošao ili je možda obišao mesto što se od lisca njegovog kova moglo očekivati. S druge strane nije hteo da se direktno interesuje, jer je mogao izazvati podozrenje. No, budući da kroz razgovor nije ništa saznao, nije mu preostajalo ništa drugo, i već je bio zaustio da krčmaru postavi pitanje da li je video Redža Hantera, kada mu je slučaj pomogao.

Nedalako od krčme, pred kovačnicom ugledao je Hanterovog konja!

Zločinac je, znači, bio tu. Trebalo je samo sačekati da se pojavi i uhvatiti ga.

Holidej se naslonio na šank i nastavio da priča o običnim stvarima sa krčmarom, motreći sve vreme na kovačnicu.

Ali, niko se nije pojavio. Zapravo, nije se pojavio onaj koga je on očekivao. Na vratima kovačnice dva tri puta se promolila snažna figura mesnog kovača golih prsa i mišica sa pripasanom kožnom keceljom, koji je na taj način razgonio dosadu.

Hantera nije bilo!

Holidej se odlučio. Otići će pravo kovaču. Nije verovatno da se begunac toliko dugo skrivao u kovačnici, jer bi time neizostavno izazvao sumnju, a toga se morao čuvati.

Ispio je piće i izašao iz saluna. Pre toga je neprimetno proverio da li mu se pištolj lako vadi iz futrole. Koračao je spreman da svakog trenutka skoči u zaklon. Ali, stigao je do kovačnice a da se ništa neočekivano nije dogodilo.

– Dobar dan – pozdravio je čoveka sa keceljom. – Jeste li vi vlasnik ove radnje?

– Jesam. Šta želite?

– Tražim vlasnika ovog konja.

– Stoji pred vama.

Holidej ga je pogledao skrivajući čuđenje.

– Izgleda da se nismo razumeli. Mislio sam na ovog dorata.

– I ja na njega mislim. Hoćete li da ga kupite?

Holidej je za trenutak začutao. Ona je rekao.

– Ne, neću da ga kupim nego vas pitam zbog nečeg drugog. Zakleo bih se da je to konj čoveka koga tražim. Neverovatno koliko mu je sličan.

Kovač se prijateljski nasmešio. – Konji menjaju gospodare – dodao je.

– Pa da, kako se nisam setio. Od kada ste vi vlasnik tog konja?

– Od juče!

– To je! – rekao je Holidej zadovoljno. – A gde je čovek od koga ste ga kupili?

– Trampili, bila je to trampa, ako hoćete da budete tačni. Gde je, to ne znam.

– Kad ste ga poslednji put videli?

– Poslednji i prvi put video sam ga sinoć kad je došao i predložio da mi ostavi svog konja i dvadeset dolara u zamenu za jednog odmornog alata koga sam nameravao da prodam.

– I vi ste mu ga dali.

– Zašto da ne. Napravio sam dobar posao.

– Ne krivim vas ništa. A gde je otišao od vas?

– Rekoh da nisam video ali pitajte preko u trgovini, možda je nešto kupio. Imao sam utisak da se sprema na duži put.

– Tako? Hm... Hvala.

Holidej se okrenuo i pošao prema trgovini. Njegova pretpostavka da je Hanter nastavio istim pravcem pokazala se tačna i sada je bar znao da je begunac promenio konja. Ali, kovačeva opaska da se Hanter spremao na

duži put, rušila je Dokovu nadu da se Sajlent Taun nalazi blizu. Ili, možda, Hanter nije nameravao da tamo potraži utočište.

Na vratima trgovine dočekao ga je omalen, kržljav čovek pedesetih godina, sa lulom u zubima. Na Dokovo pitanje da li je video riđobradog čoveka sa ožiljkom na licu, trgovac je odgovorio negativno.

– Ne mister, niko sinoć nije dolazio da nešto kupi. I danju slabo svraćaju, a kamoli uveče. Ovde trgovina ne cveta, to da znate. Da sam mlađi, zatvorio bih ovu rupu i počeo bih na nekom drugom mestu, ali sada mi je kasno. U mojim godinama ne počinje se...

Holidej se okrenuo ne sačekavši da stari završi. Saznao je ono što ga je interesovalo i nije imao razloga da dalje sluša njegova nagvaždanja. U salunu, čekajući ručak, poveo je razgovor sa krčmarom.

– Koji je najbliži grad na severu?

– Bafalo Horn, jedan dan jahanja oдавде.

– A ima li neko drugo mesto bliže od Bafalo Horna?

– Na severu nema. Postoji samo kvekersko naselje, ali to je više na istoku.

– Koliko je daleko?

– Pola dana jahanja.

Kvekersko naselje. To nikako nije moglo da bude „Grad čutljivih“. Kvekeri nisu ljudi koji skrivaju zločince. Nije bilo verovatno da je Hanter promenio pravac i krenuo prema istoku te je ostajao samo jedan cilj: Bafalo Horn.

– Jeste li, možda, čuli za neko mesto koje nosi naziv Sajlens Taun? – zapitao je Dok krčmara.

– Ne, nisam čuo. Gde se to nalazi?

– Ne znam tačno, ali trebalo bi da bude negde u ovim krajevima.

– Ne, nije. Ja živim ovde već petnaest godina i nikada nisam čuo da je neko pomenuo takav naziv. To mora da je negde drugde.

– Možda! – prevalio je Holidej nemarno preko usana ne želeći da budi interesovanje. – Uostalom, nije ni važno.

– Kako vi kažete – složio se krčmar. Život ga je naučio jednom pravilu važnom za obavljanje njegovog poziva, a to je da ne zabada nos u tuđe poslove.

Polu časa kasnije ispratio je svog neobičnog gosta. Još izvesno vreme sećao se njegovog tamnog, urednog odela i revolvera sa drškom od slonove kosti, ali je kasnije i to zaboravio.

*

Sutradan oko podne, posle noći provedene u preriji, Holidej je ujahao u Bafalo Horn. I taj grad, kao mnogi drugi na Srednjem zapadu, nije bio veliki i svi meštani su se dobro poznavali, tako da je dolazak crnomanjastog uredno odevenog i obrijanog stranca oštrog pogleda izazvao interesovanje. Dok je potražio krčmu i pošto je svezao konja i otresao prašinu sa odela ušao je u salun, gde ga je krčmar sačekao sa profesionalnim osmehom na licu.

– Brendi! – poručio je Holidej kao i obično.

Krčmar je pohitao da ga usluži i čim je stavio čašu pred gosta ovaj ga je zapitao.

– Jeste li vi vlasnik ovog lokala?

– Jesam. Upravo... vlasnik smo moja žena i ja – rekao je bacivši bojažljiv pogled prema kuhinji.

– Nije važno, ne zabadam nos u tuđe stvari – umirio ga je Holidej

shvativši ko je pravi gazda saluna. – Pitao sam samo onako... uzgred.

– S kime to razgovaraš, Arture? – začu se neki snažan alt i na vratima kuhinje pojavila se korpulentna žena inteligentnog izraza očiju, malo više našminkane nego što bi odgovaralo njenom već dovoljno upadljivom statusu, loknasto uređene crne kose i nakiđurene nakitom koji svakako nije bio pravi. – Rekla sam ti, lenštino, da radiš a ne da mlatiš praznu slamu.

Pogled gospodarice Arturovog života i smrti zadržao se na Holideju i izraz njenog lica se smekšao. Očekivala je da je Arturov sagovornik neki od mesnih badavadžija, ali videvši elegantno odevenog čoveka gospodstvenog izgleda koketno je dotakla prstima tamne uvojke zakovršane oko uha i izazovno popravila dekolte na haljini.

– Oh, oprostite, mislila sam da je neki od Arturovih šeprtlja. Uvek moram da ih rasterujem da ga ne ometaju u poslu. On sam je nesposoban da zavede red u salunu.

– Meri... – upola molećivo a upola prekrorno je rekao Artur gledajući svoju ženu kao pas gospodara.

– Šta je? – presekla ga je ona. A onda se opet obratila Holideju slatkim glasom dok je istovremeno pokušavala da zauzme položaj u kome bi njeno telo, kojim se očigledno ponosila, došlo do izražaja. – Verujte mi da bi on ceo dan mogao da priča dok bi gosti ostali neposluženi.

– Ali, uslužio sam...

– Vidim, nisam slepa – obrecnula se Meri. – A jesi li gosta ponudio još nečim? Mi imamo mnogo specijaliteta – rekla je hvalisavo.

– Ne sumnjam u to i biće mi drago da neki od njih okušam. Koji će to biti, prepuštam vašem prefinjenom

ukusu. Ali, uz to mi je trebalo još nešto.

– Šta? Učinićemo vam sve što želite.

– Jedno malo obaveštenje.

– Sitnica! Samo ako znamo to što vas zanima.

– Interesuje me da li je juče ili jutros ovuda prošao konjanik riđe brade?

– Ne, nije! – rekao je Artur posle dužeg razmišljanja. – Ja ga nisam video.

– A postoji li u gradu trgovina? Da nije tamo svratio?

– E, može biti da je tako učinio – potvrdio je Artur.

– Arture, glupane, pa to je jasno i bez tvog glupog uplitanja! – izgrdiła je Meri svog muža. – Odmah ćemo saznati da li je takav čovek svraćao u trgovinu. Gospođa Hendl je moja prijateljica pa ću otići...

– Najlepše vam hvala na ljubaznosti ali ja ću tamo otići sam. Vas bih za to vreme molio da mi spremite neki od vaših specijaliteta.

– Oh, sa zadovoljstvom. Za pola časa napraviću van jelo da ćete sve prste polizati – rekla je bacajući na Holideja zavodnički pogled.

Holidej je osmehnuo i izašao iz saluna. Kao što je vlasnica saluna rekla, trgovina se nalazila u susednoj kući i on se, ušavši u odaju ispunjenu prepunim rafovima, džakovima šećera i brašna, sanducima iz kojih su izvirivale drške alata i drugih potreština, bez okolišenja uputio ženi srednjih godina koja je morala biti gospođa Hendl.

– Dobar dan gospođo. Smem li nešto da vas pitam?

– Samo izvolite.

– Da li je ovih dana u vašu trgovinu svraćao čovek riđe brade s ožiljkom na levom obrazu?

– Jeste, bio je juče. Sećam ga se dobro. Kupio je nešto namirnica i otišao. A zašto pitate?

– To je jedan moj poznanik koga bih želeo da iznenadim.

– Oh, kako je to lepo od vas – oduševila se misis Hendl. – Što će to biti susret!

– I ja mislim da će to biti susret koji se ne zaboravlja – rekao je Dok smešeći se.

Dirnuo je šešir vrhom prstiju u znak pozdrava i izašao iz trgovine. Bio je zadovoljan, jer se njegovo predviđanje pokazalo tačnim. Redž Hanter je još bio njegov!

Zanet tom mišlju, Dok je prošetao po gradu i posle desetak minuta vratio se u salun gde se nadao iznenađenju u vidu specijaliteta gromadne krčmarice. Ali umesto toga očekivalo ga je jedno drugo iznenađenje. Salun više nije bio prazan kao deset minuta pre toga, već je za šankom stajalo pet ljudi koji su naslonjeni na uglačanu mermernu ploču predano ispijali viski. Flaša je klizila dole-gore po šanku kao bilijarska lopta, a Artur je nemoćno gledao ne usuđujući se da pišne, dok je njegova žena, uprkos svom izgledu hrvačice virila iza vrata koja su salun delila od kuhinje.

Ugledavši petoricu ljudi koje malo čas nije ostavio u salunu, Holidej je zastao i pogled mu se najpre zadržao na njihovim nisko pripasanim pištoljima.

Revolveraši, pomislio je i odmah zaključio da mora biti oprezan.

Ušao je u salun i neprimetno seo za jedan sto na kraju prostorije.

– Hulja krčmarska! – začuo se razdražen glas jednog od petorice novo-došavših goslitju, ali Holidej nije mogao da zna čiji, jer su mu bili okrenuti

leđima – donesi nam nešto za jelo ali brzo, inače ću ti odseći tu tvoju baburastu nosinu.

– Rekao sam van gospodo – odgovorio je Artur uplašeno – da treba malo vremena da se ručak pripremi. Mi nemamo spremljenih jela... vidi-te, ovo je mali grad.

– Mali ili ne, mi smo mnogo gladni – prodrao se revolveraš koga je Dok najzad identifikovao kao najmlađeg u grupi. – Ako za pet minuta ne doneseš ručak prevrnućemo ti lokal!

– Stišaj se, Viliame – obratio se najmlađem revolverašu njegov stariji drug visok rastom, tamne preplanule kože lica i prosede meko zaglađene crne kose ispod širokog zabačenog šešira. – Ne treba biti suviše nestrp-ljiv.

– Nestrp-ljiv! Ne treba biti strpljiv s ovakvim kojotima. Oni samo gledaju da te prevare... Kad se uplaše onda su mirni i poštteni. Dovoljno sam odrastao da to znam.

Dok je mladi revolveraš obasipao Artura grdnjama, a pokatkad i psov-kama koje je taj bedni crv strpljivo podnosio, njegova žena Meri je pri-premila ručak za Holideja i promo-livši se na vratima od kuhinje dala znak svom mužu da gostu postavi sto. Artur se ustezao da je posluša kao da je slutio kakvu buru može da izazove postupak koji ne bi bio po volji revol-verašima, ali je, naučen na poslušnost, uzeo stolnjak i pribor za jelo i stavio ih pred Holideja. To nije promaklo oku besnog revolveraša koji se zvao Vilijam.

– Ha, huljo, šta je to?

– To? – pokušao je Artur da se pravi nevest. – Ništa!

– Kako ništa? Postavio si pribor za jelo za nekoga tamo a nas preskačeš!

– Ne mister – vrdao je Artur. – Ovaj

gospodin je došao i poručio ručak pre vas.

– Nije važno kad je došao. Ručaće posle nas, jesi li me razumeo?

– Ali, uvaženi gospodine, jelo će se ohladiti. Dopustite da serviram ono što je spremno. I vaša porudžbina će uskoro stići – nastojao je Artur da odobrovolji mladog siledžiju.

– Čuo si me cmizdravko i ne gnjavi više, već reci onoj svojoj ženi da požuri.

Artur je sve vreme kolutao očima pitajući se šta da radi. Snuždio se od zle slutnje i donja usna mu se bezvoljno opustila.

Sve vreme Holidej je mirno sedeo, kao da ga se nije ticalo ono što je mladi siledžija govorio. U dubini duše gomilao mu se gnev, ali mu je izraz lica ostao miran i nezainteresovan. Nije hteo ni jednim gestom da izazove sudbinu koja se, kako mu se činilo, opet poigravala s njim. Ali, ako mali siledžija i družina koja ga podržava, istraju u svojim bezobraznim zahtevima neće mu biti lako da se uzdrži. A u tom slučaju... Sam protiv petorice revolveraša... Ta je nesrazmera već suviše velika, i za jednog Doka Holideja! Obuzela ga je seta. Zar čovek mora da živi pognute glave, pred nasiljem? Ne, ni po koju cenu, odlučio je.

Pokušaće ipak da se nekako uzdrži. Ne bi se izvukao i produžio život koji je besmisleno prolazio u jalovim lutanjima, već da bi izbegao još jedno krvoprolieće. Da, učiniće sve da se savlada.

U tom trenutku, kao da nije čula razgovor između nasilnika i Artura i naređenje koje je nedorasli revolveraš izrekao krčmaru, Meri je izašla iz kuhinje noseći na poslužavniku jelo čiji je golicav miris začas ispunio

odaju. Bila je nasmejana, zadovoljna, što joj je pošlo rukom da potvrdi svoju umešnost i zaboravljajući na osećaj nesigurnosti koju su joj revolveraši ulivali, pošla je ka stolu za kojim je sedeo Holidej gibajući se u hodu širokim kukovima.

Možda je trebalo još samo malo pa da događaji krenu grubim tokom. Možda još samo korak ili dva i zanosan osmeh na Merinom licu ostao bi nepomućen a Holidej bi dan završio na miru kao što je i želeo. Ali, nije se tako dogodilo. Kad je poslužavnikom, na kojem se pušila činiija sa ručkom spremljenim za elegantnog gosta, Meri prolazila pored ljutitog revolveraša, ovaj je ispružio nogu i sapleo je time pokrenuo konac događaja koji se više nisu mogli zaustaviti. Holidej je predosećao da će se nešto dogoditi, i više, znao je da će se nešto dogoditi onog trenutka kada se krčmarica pojavi na vratima kuhinje i kada je u očima malog nasilnika ugledao satanski sjaj mržnje i osvetničkog besa. Znao je, ali se ipak do poslednjeg trenutka nadao da se neće desiti najgore.

Ali, uzalud se nadao!

Njegova priželjkivanja raspršena od onog trenutka kada je video podignutu nogu u prljavoj čizmi i kada je poslužavnik sa činijom poleteo kroz vazduh praveći širok luk koji se završio blizu Dokovog stola. Tresak teškog tela potmulo je odjeknuo salonom i bolan ženski jauk zaparao je Dokovo uho i srce.

Holidej je zatvorio oči i stisnuo vilice. Osetio je da mu uz kičmu mile žmarci i razlivaju se kroz ruke sve do prstiju koji su se mahinalno pružili ka revolveru. No, napregao se da se uzdrži.

I uspeo je! Zaustavio je plimu paklenog besa i hod smrti.

Otvorio je oči i pogledao. Krčmarica je jaulala još uvek ležeći na podu, a golobradi nasilnik se nadmeno cerio.

Bio je zadovoljan svojim „herojskim“ gestom.

Artur koji je do toga trenutka zbunjeno i uplašeno posmatrao šta se događa, potrčao je u pomoć svojoj ženi. Zaboravio je na strah i pohitao da joj pomogne da ustane.

A onda se desilo ono što je prevršilo meru. Dodata je kap koja je prelila čašu gorčine!

Mladi nasilnik je opet ispružio nogu i sapleo Artura koji se pružio koliko je dugačak. U padu je nanovo oborio svoju ženu koja se s mukom bila pridigla na jednu ruku. Tup udar tela o telo zaglušio je Arturov jauk i vrisak povređene žene.

Revolveraši su se grohotom nasmejali. Sviđala im se surova šala njihovog druga. Njihov smeh neljudski bezdušan, čak i gnusan, parao je Dokove uši čak i više od bolnog stenjanja nemoćnih žrtava. Pogledao je nasilnike pogledom iz koga je izbijao vulkanski gnev ali oni to nisu primećivali.

Njegov pogled uhvatio je samo visoki, prosedi revolveraš. On se nije smejao. Da li zbog toga što nije uživao u Vilijamovoj šali, ili zato što su pucnji revolvera i jauci umirućih otupeli u njemu osećaj čovečnosti, to se na njegovom licu nije moglo da pročita. Stajao je naslonjen na šank i sa čašom u ruci ćutke pratio gnusnu zabavu svojih drugova.

On je shvatio šta Dokov pogled znači. Mahinalno je pipnuo prsima dršku svog revolvera. Dopola punu čašu ispio je jednim gutljajem i stavio je na šank.

Holidej je sačekao trenutak, a onda ustao i uputio se ka krčmaru i njegovoj ženi koji su se koprcali na podu trudeći se da ustanu. Taj pokret nije izmakao Vilijamovom oku.

Zloban osmeh zaigrao je na njegovim usnama, a licem mu se razlio izraz zadovoljstva. Činilo mu se da mu je sreća toga dana bila naklonjena. Dolazio je još jedan objekat za šalu.

Mali revolveraš učinio je nekoliko koraka u susret svojoj novoj žrtvi.

Prosedu revolveraš propratio ga je pogledom. Obrve su mu se jedva приметно podigle.

Holidej je prozreo šta siledžija namerava, istog trenutka kada mu je ovaj pošao u susret. Nastavio je lagano da korača iščekujući kada će doći sudbonosni trzaj noge. I onog trenutka kada je više naslutio nego video da se mladićeva noga pruža da ga splete, on je šutnuo iz sve snage u vis, a odmah zatim prihvatio rukama i okrenuo stopalo.

Revolveraš je kriknuo od bola i sručio se na pod.

Zavladao je tajac. Smeh revolveraša je zamukao, a strah od onoga što će nastupiti prekinulo je stenjanje krčmara i njegove žene.

– Kopile šugavo – zastenjao je Vilijam. – Zar ti mene da oboriš? Platićeš mi...

Govoreći to, još je ležao na podu pružio je ruku ka revolveru.

Ali, tada se desilo nešto što niko nije očekivao. Tek što je Vilijamova ruka dotakla dršku revolvera na nju se spustila teška čizma i priklještila je uz pod.

Istog trenutka u Dokovoj ruci je već sijao njegov „linkoln“.

– Prokletstvo – zauralao je revolveraš i podigao pogled...

Iznad njega je stajao njegov prosedi stariji drug.

– Vilijame, gospodin je pošao da pomogne dami... nije trebalo da ga ometaš.

– Kakva dama – riknuo je besno Vilijam. – Pusti me, Trigere, da udesim nitkova.

– Nikoga ti nećeš da udesiš momče. Da nije bilo mene ti bi do sada plivao u večnim lovištima. Hajde ostavi to i smiri se – rekao je Triger dižući lagano nogu sa Vilijamove ruke.

Vilijam je pogledao u crnu cev pištolja koja je zjapila prema njemu i sklonio ruku od revolvera.

Holidej je lagano spustio zapet oroz i vratio revolver u futrolu.

Sve se odigralo toliko brzo da je ostalim revolverašima tek sada došlo do svesti koliko brzo je elegantni gost saluna potegao revolver. Takav munjeviti potez do sada nisu imali prilike da vide. Ispod oka su ga motrili, ćutke, podozrivo, neprijateljski, kao što životinja posmatra čoveka koga ne poznaje i koga se plaši.

– Brzi ste na revolveru kako mi se čini – obratio se Triger Holideju. Pri tome se skoro prijateljski smešio.

Holidej je bez reči slegao ramenima. Ocenivši da je opasnost prošla, prišao je Meri i pružio joj ruku koju je krčmarica zahvalno prihvatila. Ustavši sa poda rekla je samo kratko hvala i otišla u kuhinju ostavljajući Artura da pokupi delove razbijene činije i počisti prosuto jelo sa poda. Ipak, na ulazu u kuhinju bacila je kradomice na Holideja pogled pun divljenja.

– Šteta što vas je Vilijamova neobuzdana šala ostavila bez ručka – nastavio je Triger. – Ali, mislim da se greška ipak može popraviti.

Holidej ga je bezizrazno pogledao. Razmišljao je da li mu prosedi revol-

veraš sprema neku podvalu... i zaključio da trenutno nema čega da se plaši.

– Kako to mislite? – zapitao je.

– Pošto će naš ručak uskoro biti gotov, mogli bismo da ga podelimo. Šta kažete na to.

– Nemam ništa protiv... ukoliko se vaši prijatelji slože – prihvatio je Holidej.

– Ah, neka vas to ne brine. Složiće se. Vilijam je malo... ovaj temperamentan, ali nije zlopamtilo. Je li tako, Vilijame?

Vilijam je nešto progundao. Još uvek je trljao šaku.

– Ne izgleda mi oduševljen. No, pošto mi se žuri, nemam izbora.

– Odlično! – rekao je Triger zadovoljno. – U čast vašeg poznanstva možemo ispiti po jednu. Pristajete?

– Može. Ja ću brendi.

– Onda dva brendija. Krčmare, donesi nam piće.

– Odmah – javio se Artur zadovoljan što je nesporazum među gostima izglađen. – Gde gospoda žele da postavim? Ručak je skoro gotov.

– Tamo u uglu – pokazao mu je Triger mesto. Zatim je nazdravio. – U vaše zdravlje.

– I u vaše – vratio mu je Dok zdravicu.

Ispijajući svoje piće, Holidej je ispod oka posmatrao čoveka kome je nazdravio. Proseda kosa davala mu je izgled ozbiljnosti a iza sjanih bistrih očiju naslućivala se inteligentna i razumna osoba. U svakom slučaju, Holidejev novi poznanik razlikovao se od svojih pratilaca i spoljnim izgledom, a još više držanjem i stavom.

– Uzgred, da vam se predstavim kao što je red. Ja sam Triger Hoks, a moj mladi prijatelj se zove Vilijam Kint. Ostala gospoda su moji saradnici ali njihova imena nisu važna.

– Ja sam Džon Holms.

– Interesantno! Ne tvrdim da vas poznajem, ali imam utisak kao da sam vas negde već sreo. Živate li odavno u ovim krajevima?

– Ne, ovo mi je prvi put da prolazim kroz Kolorado.

– Hm, onda se nismo mogli sresti. No, to nije važno. Drago mi je da je naš mali nesporazum izglađen.

Holidej je ravnodušno klimnuo glavom ne obraćajući pažnju na Vilijama koji je, naduven od ljutnje, ispijao svoj viski na kraju šanka.

Nešto kasnije kada je ručak bio završen i kada su Holidej i Triger Hoks skoro srdačno se rastali, Vilijam je procedio krajem usana.

– Zašto nisi dozvolio da se obračunam s njim?

– Rekao sam ti. Zato što bi bio mrtav pre nego što bi uspeo da pipneš revolver. Jesi li video kako je brzo potegao?

– Video sam, pa šta?

– Stvarno je brz – složio se sa Trigerom jedan od revolveraša.

– Kako šta? Izbušio bi te kao rešetko.

– Ne bi! Ja sam mogao brže da potegnem samo se nisam nadao da kicoš ima veze sa pištoljem.

– E, tome moraš uvek da se nadaš. Zapamti, kad potegneš pištolj radi to tako kao da su pred tobom Vajat Erp ili Dok Holidej.

– U pravu si – snuždio se Vilijam – ali, vi ste bili tu.

– To ti ništa ne bi pomoglo, jer bi ti već bio mrtav. Uostalom, najvažnije si zaboravio.

– Šta?

– Taj čovek je bio u pravu.

– Zar je to važno?

– Obično nije, ali u ovom slučaju

jeste. Nije trebalo da se nekavaljerski poneseš prema krčmarevoj ženi.

– To je moja stvar – izbacio je Vili-
jam uvređeno, ali osećajući da je kriv.

– Kad si sa mnom tvoje ponašanje
je i moja stvar, mladiću, zapamti to.

– Nisam joj ništa naročito uradio.

– Uradio si nešto nedolično pravom
muškarcu i čoveku od oružja. Ubu-
duće odmeravaj snagu samo s onima
ko paše opasač.

Vilijam je stegao zube i sa skrive-
nim negodovanjem pogledao Hoks. Po-
želeo je da mu dosađuje njegovo
zanovetanje i njegov pokroviteljski
odnos kao da je još uvek balavo deri-
šte. Ali, izmeniće se i to. Triger Hoks
je sve stariji i sve sporiji i sve teže po-
teže revolvre. Jednog dana će ga pre-
vazići.

Trigerovom iskusnom oku nije pro-
makao Vilijamov pogled. Znao je on
da se već duže vremena u mladom,
neobuzdanom revolverašu krije ne-
zadovoljstvo zbog njegovog podređe-
nog položaja. Neće dugo proći a taj
nekadašnji mališan će hteti da s njim
razgovara kao sa sebi ravnim. To će
morati na neki način da predupredi.

Pitao se da li je trebalo da dozvoli
strancu da ga ustreli?

– Hajdemo – rekao je glasno Hoks.

– Do Sajlent Tauna treba preći dosta
milja.

*

Iz Bafalo Horna Holidej je nastavio
prema zapadu u pravcu najbližeg na-
selja, jer je verovao da će se Hanter
kretati uobičajenim putevima. No,
posle pređenih pedeset milja čekalo
ga je ozbiljno razočarenje. U slede-
ćem gradu niko nije primetio dolazak
čoveka koji bi odgovarao datom opi-
su, niti je čuo za Redža Hantera.

Pošto se ceo dan uzalud raspitivao
po gradu i okolini, Holidej je zaklju-
čio da Hanter nije pošao tim putem i
da ga treba tražiti na drugom mestu.

Vratio se stoga tridesetak milja na-
zad i širokim lukom obišao sve ranče-
ve i farme u polukrugu od pedeset
milja. Uzalud! Niko nije zapazio
Redža i posle dva dana uzaludnog
traganja Holidej je zaključio da je
Hanterov trag izgubljen.

Nastavio je da traga širom sever-
nog Kolorada. Navraćao je u drum-
ske krčme i zavirivao u ćumeze gde se
skupljao ološ, sve u nadi da će ugle-
dati riđu bradu i rovašen obraz ili bar
čuti da je neko video čoveka takvog
lica, ali od toga ništa. Ni reči o Han-
teru, ni reči o Sajlens Taunu. Sav
trud bio je uzaludan. Najzad je posle
nekoliko nedelja tumananja Dok ose-
tio umor. Trebalo je par dana stati i
razmisliti o daljim koracima. Tako je
prispeo u Long Forks.

IX

U gradić je prispeo u vreme kada je
žega popustila i kada na ulici ima
najviše prolaznika. Tako mu se učini-
lo da je grad življi nego što je u stvari
bio i nije mu bilo krivo što će pauzu
od dan ili dva učiniti baš tu.

Zaustavio se pred hotelom, zgra-
dom zidanom na sprat u kojoj je pri-
zemlje služilo kao salun i restoran, a
sprat kao spavaće sobe. Na recepciji
Dok nije zatekao nikoga i njegovo
zvonjenje ostalo je bez rezultata ne-
koliko minuta. Napokon se čulo neči-
je gundanje.

– Dobro, prestani već jednom, šta
si do vraga legao na to zvono. Ako
ima mesta dobiće sobu i bez zvonje-
nja, a ako nema, nećeš je dobiti ma-
kar zvonio do sudnjeg dana! – i na

vratima koja su vodila iz dvorišta pojavio se jedan čičica.

– Ovaj, mislim dobićete je u svakom slučaju – dodao je pogledavši Holideja.

Većina gostiju hotela u Long Forksu bili su farmeri i kauboji sa okolnih rančeva, stočari sa svojim stadima i po koji putnik kome je dosadila vožnja dilažansom. Zbog toga je čičica sa dosta respekta pružio Holideju knjigu gostiju u koju se on upisao kao uobičajeno Džon Holms.

– Recite momku da smesti mog konja u štalu i neka kaže da ga dobro nahrane.

– Ne brinite ništa, mister Holmse.

Mrmljajući pola sebi u bradu pola svom gostu, čičica je otpratio Holideja do njegove sobe na spratu, a nekoliko minuta kasnije ponovo je došao noseći dva bokala vode koje je stavio na mermerni sto za umivanje. Sudeći po tom luksuznom rekvizitu Dok je kao gost uživao visok ugled što će se, to je iz iskustva znao, odraziti na cenu sobe.

Nasuo je hladnu vodu u lavor i zaginjurio lice. Kakva prijatnost posle toplog dana punog znoja i prašine! Još kad se okupa svet će izgledati sasvim drugačije. Onako obučen pručio se na krevet i zapalio cigaru. U kolutima dima potražio je put do Hantera, ali ga nije našao.

*

Te večeri Holidej je imao sreće i naišao na jednog drugorazrednog kockara. Već posle prvog deljenja pročitao ga je kao malog, lukavog pakera, ali ga je pustio da se vežba u svojoj prljavoj veštini jednostavno zbog toga što bi mu inače vreme bilo predugačko. Uostalom, to ga nije

mnogo koštalo, jer je posle nekoliko uzastopnih gubitaka u dva deljenja vratio sav izgubljeni novac.

– Hm, za amatera vi prilično dobro igrate – procedio je kockar grizući cigaretu.

– Nisam amater.

– Tako, to mi niste rekli pre početka.

– Je li bilo potrebno?

– Ne – kockar je besno progutao knedlu – nije važno.

– Onda nastavimo. Uostalom, ni vi ne igrate loše.

– Gde ste obično igrali? – zapitao je kockar.

– Svuda! Najviše na Misisipiju.

– Zgodno! Imali ste prilike da dosta naučite.

– Pa... tako. A vi?

– Samo u Koloradu – rekao je kockar gledajući karte. – Pet dolara!

– Onda poznajete ovu pokrajinu? – rekao je Holidej dajući istovremeno odgovor na svoje pitanje. – Platiao je još deset dolara!

– Kao svoj džep! Plaćam i još dva-deset! Prošao sam Kolorado uzduž i popreko.

– Dvadeset? – Holidej je ispod oka pogledao svog partnera kao da procenjuje njegove adute koje je u stvari znao.

– Prilično! Ali, da vidim šta imate. Platiao!

– Ful dama.

– Jači ste.

Prevarant je zadovoljno privukao gomilu novca koja je stajala na sredini stola. Za igrača kakav je bio Holidej, gubitak nekoliko desetina dolara nije značio ništa, ali za sitnog provincijskog kockara ta para bila je značajna. Holidej je nastavio da deli.

– Onda verovatno znate gde je Sajlens Taun?

Kockar je digao pogled sa karata.

– Šta je sa vama? Bežite od zakona?

– Ne, ni govora. Koliko?

– Tri puta – povećao je kockar ohrabren malopredašnjim dobitkom. – I tri karte. Zašto onda tražite taj grad?

– Pa vama mogu reći. Hteo sam da potražim jednog čoveka.

– Ako ste policajac ne zalazite тамо, то вам је мој искрен савет. Прогутаће вас помрчина.

– Nisam policajac.

– Oni su podozrivi. Ako nemate „ulaznicu“, то је на njihovom jeziku dokaz da vas policija goni, primiće vas sa sumnjom i može se desiti da vas proteraju. Jednostavno, otkrijete da za vas nema mesta u hotelu, nema ručka u restoranu, nema sena i zobi za vašeg konja i vi ste prinuđeni da dignete jedro i otputujete. Ali to u najboljem slučaju. Inače... Koliko kupujete?

– Zanimljivo! Dobro ste obavешteni o životu u Sajlens Taunu.

– Deset dolara. Znaе i sami da se za zelenim stolom sazna ono što se nigde drugde ne чује.

– Deset i još pet – uzvratio je Holidej razmišljajući kako da doskoči lopovluku svog partnera, koji je opet napakovao karte. No, nije imao mnogo vremena da razmišlja, jer je u salun ušao čovek čiji se put na tom mestu ukrštao sa Dokovim.

Bio je to čovek srednjih godina, malo viši od srednjeg rasta, lepo razvijen, snažnih mišića pod iznošenom kožnom jaknom. Sem jakne na sebi je imao kariranu košulju prljavu i izgužvanu, a oko vrata maramu od sličnog platna, iznošene kaubojske pantalone, čizme i široki „stetson“, malo nakrivljen na jednu stranu. Na kuku mu je visio težak „kolt“ i dugačak

nož. Po odelu i oružju izgledao je kao i svi drugi ljudi koji su živeli i putovali po tim krajevima Zapada.

No, po nečemu taj se čovek ipak razlikovao od drugih ljudi.

Izgledao je uplašen kao da od nečega beži.

Čovek je laganim korakom ušao u salun i zauzeo mesto sa koga je imao pregled cele prostorije i ulaza u salun. Poručio je pivo i večeru i zapalivši cigaretu koju je sam zavio, zavalio se u stolicu i počeo da odbija guste kolutove dima.

Holidej je nastavio partiju sad već sasvim nezainteresovan igrom. Delio je i uzimao karte po inerciji, površno učestvujući u suptilnom nadmudri vanju. Njegov partner je to primetio.

– Ne igra vam se više?

– Ne, ali nešto drugo mislim... – odgovorio je Holidej odsutno.

U том trenutku se na ulici začuo topot kopita. Čovek u uglu se jedva primetno trgao. Mahinalno je opipao dršku od pištolja. Konji su se zaustavili pred salunom i posle odsečnog trupkanja čizama po drvenom tremu u salun su ušla tri čoveka odevena kao kauboji, sa nisko pripasanim revolverima. Čim su ušli pažljivo su osmotrili prisutne i kada je već izgledalo da ih niko ne zanima, jedan od trojice je ugledao usamljenog gosta u uglu. Zastao je za trenutak kao da želi da proverі da se nije prevario, a onda je laktom gurnuo druga do sebe.

Ovaj se okrenuo i pogledao u pravcu koji mu je prijatelj glavom pokazao. Oči su mu blesnule, a na usnama mu je zaigrao đavolski osmeh.

Zatim su se sva trojica uputila ka čoveku koji je sedeo u uglu.

Lagano, bez reči, sa rukama spuštenim do drške revolvera. Tup bat

njihovih koraka zaglušavao je zvonko zveckanje mamuza.

Prisutni su se nemo povukli u stranu. Naslutili su da će se nešto desiti. Neko pakleno zlo.

– Ubiće ga – prošaputao je kockar. – Bežimo!

– Dockan je – šapatom je odgovorio Holidej.

Kao da su čuli njegove reči trojica revolveraša stali su na nekoliko metara ispred stola za kojim je usamljeni putnik sedeo. On ih je pratio pogledom nervozno stiskajući cigaretu suvim usnama, a kada su stali, digao se sa stolice kao da želi da pođe.

– Kao što vidiš pronašli smo te pacove! – procedio je jedan od trojice.

– Umrećeš, pseto! – šaputao je drugi, ali njegov šapat je više ličio na siktanje zmije. – Došao si do kraja života.

– Pomoli se bogu... ili đavolu – dodao je treći.

Sam prema trojici revolveraša usamljeni begunac nije izdržao. Osetio je da smrt steže oko njegovog vrata svoje koštunjave hladne prste i u očajanju pružio ruku ka dršci pištolja. Instinkt i nagon za životom pobedili su razum.

Učinio je kobnu grešku! Potegao je prvi!

Istog trenutka zapraštali su pištolji trojice revolveraša. Oštar miris baruta ujeo je za nozdrve.

Gonjeni nije uspeo ni da izvuče revolver. Ruka mu je ostala zgrčena na dršci kao ruka davljenika, a telom mu je prošao grčovit samrtnički drhtaj. Otvorio je usta kao da želi nešto da kaže, ali mu je reč zamrla u grlu. Nošen udarima kuršuma zateturao se kao list na vetru i posle nekoliko koraka učinjenih poslednjim trzajima volje i svesti skljojao se na pod srušivši sa sobom sto za kojim je sedeo.

Poslednji ispaljeni hitac zaglušio je pad njegovog tela.

Posle toga je nastala tišina.

– Videli ste da je prvi potegao – rekao je jedan od revolveraša, stavljajući revolver u futrolu.

Začulo se nejasno gundanje koje je trebalo da znači odobravanje.

– Pa dobro, pošto je jasno ko je izazvao gužvu mi odlazimo. Kad šerif dođe vi ćete mu objasniti šta se desilo. Ako neko misli drukčije neka to sada kaže.

Niko nije odgovorio ništa.

– Milo mi je što ste tako jednostušni. Takvi i ostanite.

Rekavši to, revolveraš se okrenuo i izašao praćen dvojicom svojih drugova. Stigavši do privezišta, pojahali su konje i bez žurbe izjahali iz grada.

Tek što su razbojnici izašli iz saluna, Holidej je skočio i pritrčao čoveku koji je ležao na podu. Nije bilo verovatno da je živ, ali je neka nada ipak postojala. Okrenuo ga je na leđa i rukom mu podigao glavu sa poda. Tek tada je mogao da vidi šta su ubice učinile.

Iz nekoliko rana na prsima liptala je krv, ali je na bledom licu bilo znakovita života. No, to su bili poslednji trenuci agonije.

– Još je živ – rekao je Holidej za sebe.

Kao da je čuo njegove reči, nesrećnik je jedva primetno otvorio očne kapke. Usne su mu se pomerile i do Holidejevog uha je doprlo slabo krkljanje.

– Ne govorite ništa – rekao je Dok. – Naprezanje vas može koštati života.

Ranjenik je samo odmahnuo glavom.

– Javite... Šermanu... u El Pazo...

Navala krvi na usta je zagušila dalje njegove reči.

– Ja... sam Smart... Sleter i tajni...
 – Mirujte čoveče, ne uništavajte svoje šanse da preživite – ubeđivao ga je Holidej.

Samrtnik je opet odmahnuo glavom.

– Ja sam... svakako gotov. – Pomučio se da savlada krkljanje od izliva krvi u pluća i nastavio. – Javite im da je... Aldos Torero... u Sajlens Taunu. Zapamtite ime.

Ovaj čovek je znao gde se nalazi Sajlens Taun. Tu tajnu morao je da otkrije.

– Gde je taj grad? – upitao ga je Dok grozničavo.

– Severno...

Samrtnik se napeo još nešto da kaže, ali mu je krv kuljnula na usta i glava mu je klonula.

– Gde se nalazi? – ponovio je pitanje Dok očajan zbog mogućnosti da mu se velika tajna izmakne ispred nosa.

– Gde je recite!?

Ali Smart Sleter i je ćutao. Usne su mu ostale zauvek sklopljene.

Kakva nesreća! Zar je morao da umre baš kad je hteo da kaže ono što je za Doka najvažnije. Daleko od toga da nije hteo da samrtniku ispuni poslednju želju. Naprotiv! Obavestiće detektivsku agenciju da je njihov čovek mrtav i preneće im njegova uputstva. Ali, za njega lično, poslednjih nekoliko reči vredelo bi mnogo više nego sve ostalo.

Holidej je spustio glavu poginulog na pod i uspravio se. U tom trenutku u salun je ušao šerif.

– Mrtav? – upitao je Doka prilazeći.

Holidej je ćutke klimnuo glavom.

– Je li nešto rekao pre smrti?

– Nekoliko reči ali teško razumljivih.

Pustolov je smatrao da je besmisleno davati objašnjenja kada nikome neće koristiti. Prećutao je sve, uključujući i razlog zbog koga je tu.

– Hm... Nije ni čudo kako je izrešetan. A kako se odigrao obračun?

– Ubijeni je došao pre otprilike pola časa. Ja sam ga uočio, jer je ostavljao utisak uplašenog čoveka. Kratko vreme posle njega u salun su ušla tri čoveka. Čim su ga ugledali pošli su prema njemu. Cilj im je bio da ga izlude i nateraju da prvi potegne oružje!

– I to im je pošlo za rukom.

– Jeste! Naravno, izrešetal i su ga kao sito. Čudi me da nije ostao na mestu mrtav.

– Onda ne možemo ništa. Formalno, oni su u pravu i delo su učinili u samoodbrani.

– Tako nekako izlazi... Iako je i vama i meni jasno da se radi o ubistvu.

– Da, ali ja u izveštaju moram da se držim činjenica. Jedino što mi preostaje to je nada da će ti tipovi nekad nešto zgrešiti i da će doći u moje šake.

– Nadajmo se – složio se Holidej rezignirano. Duboko u srcu znao je da se te nade nikada neće ispuniti. Pravda je još jednom ostala slepa pred perfidno izvedenim nasiljem.

X

Dva dana kasnije Dok Holidej je posumnjao da ga je sreća sasvim napustila. Nalazio se u kraju gde se po rečima Smarta Sleterija morao nalaziti Sajlens Taun kad ga je zadesila dodatna nevolja. Dok je presecao jednu krivinu retko prolaznog puta, između potkovice i kopita njegovog konja zapao je kamenčić i on je počeo da hramlje. Dok je sjahao i izvadio

kamenčić, ali mu je povreda onemogućila dalje jahanje. Morao je pustiti životinju da se odmori nekoliko časova.

Dok je on tako premišljao šta da radi, u stvarnost ga je vratilo klopavanje točkova i malo kasnije iza jednog šumarka je izronila diližansa vučena šestoprežnom zapregom. Zahuktala diližansa je prošla putem i Holideju se učinilo da ga je vozar spazio. Nepun minut kasnije diližansa je nestala u oblaku prašine i posle toga opet je zavládala tišina.

No tišina nije potrajala ni nepun minut. Verovatno da kola nisu odmakla ni pola milje i začuo se prasak revolverskih hitaca i gruvanje skraćene dvocevke.

– Prepad! – pomislio je Holidej.

Zastao je u nedoumici šta da radi. Ako je na putu zaista izvršen napad na diližansu, onda će možda nekome trebati pomoć. Dok je razmišljao, začuo je topot konja u trku. Procenio je da mu se približava četiri ili pet konjanika.

– Nije preporučljivo sresti se sa takvom bandom. Skloniću se.

Povukao je Miga za uzdu nekih dvadesetak metara i tek što se žbunje sklopilo za njim, na putu se pojavilo pet konjanika koji su besomučno gonili konje. Do Holideja su doprli njihovi glasovi i razuzdani smeh.

Sigurno banditi, pomislio je Dok.

Brzo kao što su se pojavili, konjanici su i nestali. Holidej je izašao iz svog zaklona i pošao putem. Žurio je ali mu je trebalo skoro pet minuta da stigne do mesta prepada.

Na malom proširenju puta stajala je diližansa sa otvorenim vratima, a pored nje četiri putnika koji su o nečemu živo razgovarali i mlatarali rukama. Videlo se da su uzbuđeni i ka-

da je prišao bliže, Dok je video razlog. Na zemlji pored kola ležao je neki čovek.

Dok Holidej je ubrzao korak i čuvši topot kopita putnici su se okrenuli. Kao po dogovoru začutali su a na njihovim licima ukazao se izraz straha i neprijateljske odbojnosti.

– Šta se desilo? – zapitao je Dok prilazeći.

Ćutanje. Putnici su ustuknuli korak i Holidej je shvatio da na zemlji leži vozar, diližanse. Bio je pogođen na dva mesta i teško je krvario. Holidej je kleknuo i opipao mu puls. Čovek je bio živ ali jedva.

– Mora što pre stići do lekara. Koliko ima do susednog grada?

Putnici su se zgledali. – Verovatno desetak milja – rekao je jedan.

– O'kej! – rekao je Dok. – Previću ga koliko je moguće a onda ćemo ga odvesti do grada... ako stigne živ do tamo.

Uzevši iz putne torbe svoju lekarSKU torbicu, Dok je improvizovano previo vozara. Ovaj se u međuvremenu osvestio i pogledao Doka. Oči su mu se jedva приметно raširile ali odmah zatim ponovo se onesvestio.

– Unesite ga pažljivo u kola i stavite ga na sedište, – rekao je Dok. – Vi ćete se popeti gore i vozićete kola! – naredio je jednom snažnom putniku.

– Alj... ja ne umem da vozim! – zavapio je ovaj.

– Ne umete? Ume li neko da vozi? – zapitao je Holidej.

Niko se nije javio. Dok Holidej je kiselo izvio usne i odmahnuo glavom. – Dobro, ja ću voziti, unesite ranjenika pa da krećemo.

Putnici su podigli vozara sa zemlje i poneli ga u kola. Holidej je ušao prvi da ranjenika što udobnije smesti. Ali tek što je zakoračio u diližansu, za-

stao je kao ukopan. Sa sedišta u uglu gledala ga je niko drugi nego Laura Higin. Njene zelene oči gorele su neprikrivenom mržnjom.

*

Tri časa kasnije dilažansa je stigla u mali gradić opkoljen brežuljcima i šumom koji se zvao Vudstok. Među nekoliko zgrada od tvrdog materijala jedna je bila i stanica Vels-Fargo kompanije ispred koje je čekao dosta veliki broj građana. Već sama činjenica da dilažansa kasni, dala im je razloga za uznemirenje, ali kada su na vozaarskom mestu umesto vozara ugledali nepoznatog čoveka odevenog u elegantno tamno odelo, svima je bilo jasno da se nešto desilo.

Tek što je dilažansa stala, Holidej je sišao sa vozaarskog sedišta i oko njega se stvorila gužva. Pitanja su se ukrštavala u opštu galamu i Holidej je sačekao da se uzbuđenje smiri. Kada se žagor malo utišao, prišao mu je koščati čovek sa šerifskom zvezdom na prsima.

– Dobro, objasnite mi šta se desilo, mister?

Holidej je zaustio da progovori, ali je u tom trenutku iza njega odjeknuo ženski glas.

– Šerife, uhapsite tog čoveka. On je saučesnik napadača na dilažansu.

Šerif se trgao i pogledao Lauru, a zatim opet Holideja. Ruka mu je instinktivno pošla ka revolveru.

– Šta kažete vi na to, mister? – zapitao je nesigurno.

– Ništa. To je neistina.

– Istina je, šerife. On je bio sa banditima na mestu napada kada je prepad izvršen. Videla sam ga. Uhapsite ga.

– To je tačno, bio sam na mestu napada, ali iz sasvim drugih razloga.

– Kojih? – zapitao je šerif.

– To je moja lična stvar.

– E, nema toga mister! – rekao je šerif uperivši revolver na Holideja. – U ovakvim stvarima nema ličnih tajni. Sve se mora reći.

– Pa dobro, jahać sam ovamo i zastao sam jer je moj konj počeo da hramlje.

– Eto, sad se otkrio – izustila je Laura Higin likujući. – Nije pobegao jer nije mogao, pa je procenio da će biti najbolje da se pred nama prikaže kao prijatelj. Ali ja sam ga videla pre napada. Možda ga je i vozar video.

Šerif je držao Holideja na nišanu. U međuvremenu je došao lekar i vozar je iznet iz dilažanse i unet u salun.

– Optužba je dosta teška, mister i ako vozar potvrdi reči ove mlade dame, ne ginu vam vešala. U svakom slučaju moraću da vas zadržim u zatvoru. Džemsi, uzmi mu revolver.

Jedan građanin je prišao Doku i uzeo mu revolver iz futrole. Holidej je pokušao poslednje sredstvo.

– Slušajte šerife, ova mlada dama ima neke neraščišćene račune sa mnom i želi da mi se osveti. To je i ranije pokušavala.

Šerif je upitno pogledao Lauru. Ona je odmahнула glavom.

– Laže! Vidim ga prvi put u životu.

– Dobro, da ne dužimo. Sudija će odlučiti šta je tačno. Napred u zatvor, mister i ne pokušavajte ništa, inače vam sledeju metak.

Nemajući drugog izbora, Holidej je poslušao. Njegova namera da pomogne ljudima u nevolji mogla mu se ljueto osvetiti. Što se tiče Laure Higin znao je da će ona upotrebiti sve što može da ga pošalje na vešala. Ako bi se desilo da i vozar da sličan iskaz, njegov bi položaj mogao postati vrlo

opasan. Nije uzalud na Zapadu važno načelo „gledaj svoja posla“.

Niko od prisutnih, koji su se našli pred stanicom u momentu dolaska dilažanše, nije obratio pažnju na jednog mršavog, spečenog čoveka. Bio je to Luis Berkli besposličar, potrčko i pijanica, čovek na koga niko nije ozbiljno računao.

Niko nije obratio pažnju na njega iz prostog razloga što mu je pažnja poklanjana samo kada je bio predmet podsmevanja ili grubih šala. – I zato je Luis prećutao ono što je hteo da kaže i ispratio Holideja pogledom do ćelije u koju je zaključan.

Ali, u sebi je prezreni i odbačeni Luis smislio kako da se osveti za bezbrojna ponižavanja, podsmehe i maltretiranja koja je doživio od svojih sugrađana.

– Šta mislite, hoće li ga obesiti? – upitao je neko.

– Nego šta?! Sudija Emeri i za mnogo manje prestupe izriče smrtnu kaznu – potvrdio je jedan dugajlija buljavih očiju.

– Ne liči mi na razbojnika. Jeste li videli kako je fino obučen?!

– A kakav tek pištolj nosi!

– To baš i jeste sumnjivo. Veliki razbojnici su uvek fino obučeni.

Luis nije mogao da izdrži da se ne umeša.

– Ima ih koji su uvek takvi. Ja znam jednoga.

Okupljeni građani su počeli da se smeju.

– Ti ga znaš. Da nećeš da nam kažeš da je on Bufalo Bil?

Svi su se gromoglasno nasmejali i Luis se trgao. Pognute glave udaljio se od zatvora praćen porugama bezdušnih sugrađana.

– Čekajte dok ne smrkne, babe kreštave. Pokazaće vama Luis Berkli šta on može.

XI

Mrak su spustio i petrolejke su za-belele prozore niskih drvenih kuća u Vudstoku. Holidej je leškario na prljavom krevetu i upinjao se da smisli neki pogodan plan za bekstvo. U ćeliji do njega nalazio se neki kriminalac optužen za krađu stoke, koji je trebalo da sačeka dolazak sudije Emerija. U mirnoj dosadi časovi su lagano prolazili.

– Da mi je samo da izađem odavde – vapije je uhapšenik. – Nikada me više ne bi uhvatili.

Holidej je ćutao praveći se da drema, iako su reči bile upućene njemu.

– Hej, čuješ li? Nikada me više ne bi uhvatili.

Ništa.

– Praviš se važan, uobraženko – izustio je lupež jetko.

Holidej je ćutao. Bilo mu je ispod časti da razgovara sa kradljivcem stoke. U tom trenutku lak šum ispod prozora privukao je njegovu pažnju. Neko se šunjao sa one strane zida.

– Pst! – začuo se nečiji šapat. – Mister Holideje!

Dok se trgao. Ko je to znao da se ne zove Džon Holms nego Holidej? Neko ga je znači prepoznao.

– Ne bojte se, ja sam prijatelj.

Holidej je grozničavo razmišljao. Prijatelj? U ovom gradu nije imao prijatelja. Ipak, neko je znao ko je on, a to nije otkrio ostalima. Možda je ipak prijatelj kao što kaže.

– Ko ste vi?

– Luis Berkli. Sećate li se plovidbe lađom „Lepotica Nju Orleansa“? Bilo je to pre četiri godine.

– Sećam se, pa šta?

– Da li se sećate čoveka koga ste spasili od maltretiranja grupe bivših nadzornika robova?

Holidej se zamislio. Prebirao je po uspomena dagađaje sa „Lepotice Nju Orleansa“ i setio se incidenta sa nadzornicima robova. Tada je iz njihovih ruku izvukao jednog nesrećnika.

– Sećam se, ali otkuda vi ovde?

– Ja sam iz ovih krajeva. Ali, to nije važno. Recite kako mogu da vam pomognem?

Da pomogneš?! Baš o tome je Holidej već dosta dugo razmišljao, ali ideju o pomoći je odbacio jer u Vudstoku nije poznavao nikoga. Ovaj čovek mu je došao kao poručen.

– Možete mi pomoći ako mi nekako dobavite ključ od ćelije.

– To ne mogu. Ne znam kakva je brava. Mogao bih vam doturiti revolver.

– Hm, ne... Ne želim da pribegnem nasilju... bar za sada.

– A da vam donesem neki alat?

– To bi možda mogao. Ali... ima nešto bolje... – prisetio se Holidej, odmeravajući razdaljinu od ćelije do stola na kome je stajao svežanj ključeva. – Možete li mi nabaviti jednu veliku udicu ili komad čvrste žice i nekoliko metara kanapa?

– Šta nameravate? Da idete na pećanje?

– Ništa ne pitajte. Već donesite sve što sam tražio. I pazite na šerifa!

– Ne brinite. Do viđenja do ponoći!

– Do viđenja!

Holidej se pružio po ležaju koji mu je sada izgledao manje tvrd.

– Do vraga, možda i ljudi nisu baš sasvim nezahvalni – progundao je sebi u bradu.

U razmišljanju ga je prekinuo glas njegovog suseda.

– Šta je, spremaš nešto?

Dok se napravio da ga ne čuje.

– Slušaj, nemaš potrebe da od mene skrivaš tajnu, vidim da si našao neku vezu u gradu i nemam ništa protiv da to iskoristiš.

Nesreća, pomislio je Holidej. Iako su on i Berkli govorili šapatom, njegov sused je nešto čuo i iz toga nanjušio šta se sprema. To se Doku nije sviđalo.

– Naravno, moraćeš eventualnu kombinaciju da proširiš. Ako misliš da bežiš, računaj i sa mnom.

Dok nije odgovorio ništa.

– Hej, čuješ li šta ti govorim?

Videvši da ne može da izvrda, Holidej je prišao rešetkama.

– Šta hoćeš?

– Njušim da spremaš bekstvo. Računaj na mene.

– Kako to misliš?

– Pridružujem ti se.

– Šta ćeš mi? Samo ćeš mi biti balast. Jedan će se čovek lakše izvući.

– Varaš se. Biću ti od koristi. Znam gde se čovek može sakriti da ga niko ne nađe – pri tome je kradljivac stoke značajno namignuo.

Holidej ga je gledao ćutke. Šta li nitkov ima na umu, pitao se u sebi.

– A sem toga jedan čovek ne može pobeći ako njegov saputnik, koga je izdajnički ostavio u zatvoru, digne galamu. Jasno?

Doku je bilo jasno na šta je nevaljalac ciljao ali se pravio da ga ne razume.

– A kakvo je to mesto gde kažeš da se čovek može mirno skrivati dokle hoće?

– Sigurno mesto.

– Baš sigurno?

– Najsigurnije.

Holidej ga je pogledao glumeći pozdrivost.

– Misliš na Sajlens Taun?

– Baš to!
– Znaš gde je?
– A zašto misliš da bih ti ovo govorio?

– Ljudi svašta pričaju da bi se izvukli sa vešala, a posle ispadne ništa. Ali, ti možda govoriš istinu.

– Ne samo da znam gde je nego tako imam i prijatelja. To je vrlo važno.

Holidej se pravio kao da se koleba. Nije hteo da pred nitkovom pokaže radost što mu se stvorila mogućnost da tako lako dospe do davno traženog cilja.

– Dobro! – rekao je najzad. – Smatraj da je dogovoreno. Ja verovatno noćas kidam i vodim i tebe. Ali pazi ako me nešto pređeš.

– Ne brini! Ne želim da omastim omču i biću oprezan kao lisica.

– Dobro. A sad mir, jer evo šerifa. Pazi da nešto ne nasluti.

– Budi bez brige – umirio je Beket Holidej i legao na svoj krevet. Kada je šerif ušao u zatvor iz njegove ćelije se čulo glasno hrkanje.

– Šta, ovaj lupez već spava? – začudio se šerif. – Taj, bogami, ima nerve. A ti? – obratio se Doku. – Uplašio si se, a?

Holidej je ćutke odmahnuo glavom. Pravio se da nije raspoložen za šalu.

– Hajde, ne očajavaj. Sudija Emeri nije od najgorih. Prema sudiji Makenziju on je prava dobra duša. Za deset godina koliko ga znam, Makenzi je izrekao samo jednu doživotnu robiju.

– A ostalo? – zapitao je Dok reda radi.

– Ostalo? Pa vešanje, naravno. Ali, Emeri nije kao Makenzi. On je mnogo blaži.

– Hvala što ste me utešili – procedio je Dok cinično. – Sad mi je lakše.

Šerif se nahajno nasmejao. – Mogu ti reći da je meni svejedno. A sada miruj da malo prodremam. Kroz dva časa moram na drugi obilazak, a do tle neću da gledam dve lupeške njuške.

Šerif se namestio u stolicu za lju-ljanje i zatvorio oči, a zatvorenik se povukao u dubinu svoje ćelije. Minuti su otegnuto prolazili, a tišina u zatvoru pritiskivala je kao grobni pokrov. Kroz otvorene prozore iz saluna je dopirao ravnomeran žagor i zvečeca svirka i raštimovanog bendža. Noć je pretila da će izgledati nepodnošljivo duga.

Pred ponoć šerif je otvorio oči, zabacio šešir i izašao iz zatvora. Ključeve je ostavio na čiviluku gde ih je i zakačio. Pola minuta kasnije odjek njegovih koraka zamro je u tišini.

Baš kao što je rekao moj nevidljivi prijatelj, pomislio je Holidej. Da li će doći?

Potrajalo je kratko vreme posle šerifovog odlaska dok se ispod prozora čulo tiho. – Psst! – a odmah zatim – čujete li me?

– Čujem – priskočio je Dok prozoru. – Jeste li mi doneli udicu i kanap?

– Nisam našao udicu, ali sam našao žicu – čuo se šapat s one strane prozora. – Evo! Vaš konj je u štali levo od prozora.

Holidej je prihvatio pruženi smotuljak. Hitrim pokretima napravio je od žice kuku prečnika pet santimetara i jedan kraj vezao za kanap. Onda je prišao rešetkama, zavitlao kuku kao da baca udicu i pokušao da njome zahvati ključeve koji su visili na čiviluku.

Ali, nije uspeo. Kuka je kliznula pored čiviluka.

– Prokletstvo! – zacvileo je Beket. Holidej nije bio obeshrabren. Vre

me je, istina, prolazilo ali još će mnogo minuta proći pre nego što se šerif vrati. Pokušao je još nekoliko puta bez uspeha za koje vreme je Slim Beket nervozno skakao po ćeliji očajan zbog Dokovih neuspeha. Na kraju nije mogao da izdrži i izdrao se.

– Šeprtljo! Daj meni da pokušam!

– Pa da me ostaviš ovde. A, to ne.

U tom trenutku kuka se zakačila za svežanj ključeva i Holidej ih je jednim trzajem skinuo sa čiviluka. Nekoliko trenutaka kasnije, svežanj se već nalazio u njegovim rukama. Treći ključ je lako otključao bravu i Dok je širom otvorio vrata.

Bio je slobodan!

Brzo je prišao ormaru u koji je šerif stavio njegov opasač sa revolverom... Priipasao ga je i proverio da li je pun.

– Hej – čuo se Beketov glas – požuri sa mnom. Šerif se može vratiti svakog sekunda.

– Odmah! Znaš li gde ti je konj?

– To me nije briga. Zgrabiću prvog na koga naiđem.

Brava je škljocnula i Beket je kao iz topa istrčao iz ćelije odgurnuvši pri tome Holideja ustranu.

– Hej, polako! Zar si već zaboravio da idemo zajedno.

– Zajedno ili ne, treba mi oružje – govorio je Beket dok je preturao po ormaru tražeći svoj revolver. Najzad ga je pripasao, a uzeo je i jednu „vinčesterku“ i dve kutije metaka.

– Za svaki slučaj! – rekao je. – Hajdemo brzo!

Holidej je pošao napred i zajedno su zakoračili u mrak. Štala se crnela u uglu dvorišta. Pošli su tamo u najvećoj tišini.

Holidej je otvorio vrata i u mraku prišao Migu. Konj je prepoznao svog gospodara i zarzao. U štali je sem Miga pored jasala stajao vezan još jedan

konj i Beket je u mraku bacio na njegova leđa sedlo koje je našao pri slaboj svetlosti koja je dopirala kroz otvorena vrata. Dok je na brzinu osedlao konja i stavio mu uzde na glavu.

– Hajdemo polako do izlaza iz grada – rekao je Beketu koji je završavao sedlanje. – Tamo ćemo pojahati.

– Ko je tamo? – začuo se nečiji glas. Na vratima se ukazala neka silueta.

Zaokupljeni sedlanjem konja, begunci nisu čuli korake nekog slučajnog prolaznika koji je, videvši otvorena vrata zatvorske štale, prišao da proveriti da li su konji još unutra. Da je znao šta ga tamo čeka verovatno da to ne bi učinio.

Pucanj revolvera zaglušio je uši, a kratak blesak hica osvetlio je za trenutak zaprepašćeno lice čoveka koji se uhvatio rukom za grudi i bez glasa srušio na zemlju.

– Šta si uradio, ludače? – ciknuo je Holidej na Beketa.

– Bežimo! – Dreknuo je zločinac i povukavši za sobom konja preko nepomičnog tela, skočio u sedlo i odjurio. Hteo ne hteo, Dok je morao da učini isto, jer nije smeo da svog vodiča izgubi iz vida. U najvećem trku projurili su pored nekoliko retko poređanih kuća i izmakli u neprozirnu noć bez mesečine. Nekoliko minuta kasnije topot kopita njihovih konja izgubio se u daljinu...

*

– To je Sajlens Taun – rekao je Beket pokazujući sa jedne uzvišice naselje od nekoliko desetina kućica u jednoj uvali sa dve strane ograđenoj pošumljenim bregovima, a sa treće okrenutoj plitkoj dolini koja se blago spuštala na severu u zelenu travnu dolinu.

– To je dakle. Izgleda lepo naselje – primetio je Holidej.

– Tačno, vrlo je lepo. Naročito za nas begunce. Tu smo bezbedni.

– To je, dakle, naše carstvo.

– Moglo bi se tako reći. Ali, ne zamišljaj da ćeš tamo moći da radiš šta ti je volja. Moraš se vladati po zakonu.

Holidej je iznenađeno digao obrve.

– Ne čudi se. Sajlent Taun ima svoja pravila i zakone. Ima i „glavnog“ koji vodi brigu da se život u gradu odvija po tim pravilima.

– „Glavnog“? To još nisam čuo.

– „Glavni“ je gazda u gradu. Njegova se reč sluša. Savetujem ti da to imaš na umu. Nego, imaš li novaca?

– Imam! – odgovorio je Dok. – Zašto?

– U redu! Ukoliko nemaš možeš dobiti nešto hrane na kredit ako imaš jemca. Ali, ne brini, ja ću jemčiti za tebe ako zatreba.

– Rekao sam ti da imam.

– Utoliko bolje za tebe. Hajdemo!

Beket je mamuznuo konja, a Holidej je poterao svog Miga ka naselju koje je u večernjem sutonu odavalo utisak mirnog i spokojnog kutka. Posle pola noći i celog dana provedenog na konju, Holidej je osećao potrebu za odmorom i čašom hladnog pića. Ali je u duši osećao nespokojstvo. Upuštao se u avanturu u kakvu do tada nije uletao.

Setio se da u džepu od kaputa još nosi poternicu sa potpisom šerifa Kokpit Hila. Ovde mu taj dokument neće biti potreban, a lako bi moglo da ga stane glave. Neprimetno je izvadio papir iz džepa i pustio ga da padne u jedan žbun pored staze.

Tako! Otarasio se jednog balasta. Istina, ako Redž Hanter nije u gradu moraće da nastavi traganje i poter-

nica bi opet mogla nešto da znači. Ali, neki unutrašnji glas mu je govorio da je Hanter u ovom gradu.

Pored prvih kuća prošli su u ćutanju. Retki prolaznici bacili bi na njih tek po koji nezainteresovan pogled i nastavljali svojim putem. Glavna ulica u koju su ušli, a ceo grad se sastojao od te jedne ulice, vodila ih je pravo do saluna, gde su se zaustavili.

– Gle, koga to vidim – začuo se nečiji kreštav glas – neka me skalpiraju ako to nije ona stara protuva i lupez Slim Beket!

– Ah, Gordž Pael, ovejani nitkov koga nema od Stenovitih Planina do Kalifornije. Otkud ti ovde? – prihvatio je Beket šalu i sjahao.

– Zamutio sam nešto u Kanzasu, pa sam morao da se sklonim dok bura ne prođe. A ti?

– Ja sam sinoć izašao iz kaveza zahvaljujući ovom čoveku. Jeli Bob Koldvel tu?

– Tu je, ali ga danas nisam video.

– Potreban mi je. Gde se može naći?

– Biće sigurno večeras u salunu. Svake večeri dolazi.

– Odlično, hajdemo unutra – pozvao je Beket Holideja i obojica su ušli u zadimljeni ćumez u kome se osećao miris piva i viskija. Njihov ulazak propratila je bučna dobrodošlica iz čega je Dok izvukao zaključak da je Beket popularna ličnost.

– Džodi! – doviknuo je krčmaru. – Daj dva viskija.

– Jedan viski i brendi – popravio ga je Dok.

– Uspeo si da kidneš, je li? – zapitao je krčmar stavljajući piće pred njih.

– Izvukao me je ovaj moj prijatelj – objasnio mu je Slim pokazujući na Holideja. – Nego, znaš li gde možemo da se smestimo?

– Imate brvnaru Dika Bakstera. On je prošle nedelje otišao Bògu na istinu pa je koliba prazna.

– Dik? Šteta, bio je dobar momak. A kako mu se to dogodilo?

– Pošao je sa Bobom Koldvelom da digne jednu banku u Oklahomi. Naleteli su na zasedu i...

– Ohladili ga?

– Na mestu. Metak u čelo.

– A Bob?

– Izvukao se sa ostalima. Ali, nisu ništa čarili.

– Hm... – zamislio se Beket. Izgleda da mu se nije svidelo to što je čuo, jer mu se lice smračilo. – Daj nam još po jedno piće.

Krčmar je klimnuo glavom i pošao da natoči.

U tom trenutku u salun je ušao omalen, mršav čovek, nesrazmerno kratkog tela u odnosu na noge i ruke koje su mu visile skoro do kolena. Tanke stisnute usne skrivali su opušteni brkovi i spljošten nos, a ispod isturenih obrva vrebale su zmijske ledeno oči. Ugledavši dvojicu pridošlica i prepoznavši jednog, žmirnuo je bezizrazno i uputio se ka njima. Stigavši nadomak ruke, spustio je šaku Beketu na rame.

– Milo mi je što si stigao. Kako si pobegao?

– Zahvaljujući Holmsu... ovom da si...

Koldvel je kratko ispod oka pogledao Holideja i onda nastavio.

– Bilo mi je krivo kad sam čuo da su te upecali, ali, važno je da se sve dobro svršilo. Ti si svakako hteo svoj deo?

– Naravno. Ne živi se od vazduha.

– Znaš, moram da ti kažem da nismo baš sjajno prošli na tom poslu. Bilo je gubitaka. Stoka je počela da

crkava i posrednici su uzeli veliku proviziju.

– Šta hoćeš time da kažeš?

– Da ne treba da se nadaš velikom novcu. Sve u svemu na tebe je došlo oko dve stotine dolara i to te čeka.

– Hm... – namrštio se Beket. – Očekivao sam veću lovu. Za te pare nije vredelo rizikovati vešala.

– Eh, ko bi se nadao da će tako ispasti. Ali, ne očajavaj, biće posla. Imam nekih planova. Mogao bi i ti da se uključiš ako hoćeš.

– Razmisliću. Za sada hoću da se odmorim nekoliko dana. Ja i ovaj moj pajtaš.

Koldvel je odmerio Holideja.

– U redu! Nego, hajde da ispijemo jednu u čast tvog povratka. Džodi – pozvao je krčmara – daj piće.

Krčmar Džodi je požurio da posluša i piće se začas našlo pred trojicom poznanika.

U tom trenutku na vratima saluna pojavio se čovek čije lice, iako ga je video samo jednom, Holidej nije zaboravio. Bilo je to isto ono lice koje se cerilo na njega nedaleko od Šeridanovog ranča, lice s ožiljkom skrivenim riđom bradom, lice Redža Hantera!

Holidej se neprimetno trgao, ali je uspeo da se savlada. Morao je ostati miran. Hanter je ušao i uputio se Koldvelu. U prvom momentu nije zapazio i prepoznao Holideja. Tek kada je prišao i kada se Koldvel okrenuo da ga predstavi, njegov pogled se zadržao na Doku. Prepoznavši u magnovenju čoveka koji ga je gonio, trgao se kao ošinut.

– Ti? – izustio je zaprepašćeno.

Holidej ga je mirno pogledao. – Da, ja – rekao je kratko.

– Gle, zar se vi poznajete? – upitao je Koldvel.

– Šta traži ovaj ovde? – obratio se Hanter Koldvelu pola začuđeno pola uplašeno.

– Isto što i svi – progundao je Koldvel.

– Znaš li ti ko je on?

– Ne znam, došao je sa Slimom...

– On je policajac. Šerifov najamnik!

Na reč „policajac“ i „šerif“ sve se utišalo. Koldvel je kratko odmerio novog stanovnika Šajlens Tauna, a onda se njegov ledeni pogled preselio na Beketa.

– Ti reče da je došao s tobom? – rekao je lagano.

– Rekao sam i garantujem za njega. Ovaj lupeta gluposti!

– Sigurno?

– Sigurno! Zajedno smo pobjegli iz zatvora u Vudstoku, rekao sam ti!

– A ja tvrdim da je šerifovo štene... ili doušnik – galamio je i dalje Hanter.

– Slušaj – okrenuo se Koldvel Hanteru. – Znaš li ti šta govoriš? Takva optužba je teška stvar u ovom gradu. Naš čovek tvrdi suprotno, a ako si brbljao koješta čuvaj se.

– Nisam brbljao. Pitaj ga zašto je došao ovamo. Goni mene! Došao je da me uhapsi!

Koldvel se okrenuo Doku i izvesno vreme je ćutao gledajući ga u oči. Dok je izdržao njegov pogled.

– Čuo si ga. Je li tačno da si policajac?

– Nije.

– A je li tačno da ga goniš?

– Da!

– Zašto?

– Lična stvar!

– Kod Boba Koldvela nema privatnih stvari, čoveče.

– On je šerifov čovek – ponovo se umešao Hanter. – Pretresite ga, pa ćete mu u džepu naći poternicu.

U Koldvelovoj ruci se zacrneo „kolt“.

– Slime, pretresi ga! – naredio je.

Slim je prišao Holideju i pažljivo mu pretresao džepove. Sem novčanika, tabakere, beležnice i nekoliko sitnica u džepovima nije bilo ničega. Ohrabren time, Beket koji je i sam počeo da se koleba u pitanju Dokova uloge, besno se okrenuo Hanteru.

– Slušaj huljo, hoćeš li prestati sa klevetanjem? Ili hoćeš da ti ja zatvorim tu tvoju lažljivu njušku?

– Čekaj malo, Slime – zadržao ga je Koldvel. – Tvoj štićenik mi nije odgovorio zašto traži Redža.

– Rekao sam, lična stvar.

– A ja sam rekao da za Boba Koldvela nema ličnih stvari. Dakle?

Holidej je grozničavo razmišljao da li da potegne. Protiv uperenog revolvera nije imao nikakve šanse. Savladao se s mukom.

– Zbog ubistva jedne žene.

– Je li to bila tvoja žena?

– Ne.

– Rođaka?

– Ne.

– Šta te se onda tiče šta je bilo s njom? – Koldvel je zažmirio očima. – Sve mi se čini da Redž ne govori bez osnova. Dakle? – prosiktao je zapijući oroz. – Pričaj ili ću te izbušiti kao sito!

Holidej se ležerno naslonio na šank i prezrivo zaronio pogledom u zmijski hladne Koldvelove oči skrivene ispod isturenih obrva. Štrečnut Holidejevim prezirom Koldvel bi možda odgovorio pritiskom oroza i život Doka Holideja, džentlmena, kockara i nesrećnog pustolova bio bi završen. Ali, desilo se nešto što je skrenulo tok sudbine u drugom pravcu.

– Šta je to? – začuo se neki dubok glas.

Na ulazu u salun stajao je visok koščat čovek, prosede kose i malo za-
bačenog šešira. Bio je to niko drugi
nego Triger Hoks. Iza njega stajao je
njegov pratilac Vilijem Kint. Prepo-
znajući Holideja, Hoks se kratko
osmehnuo.

– Opet neprilike. U čemu je sada
stvar?

– Uхватili smo doušnika... ili mo-
žda čak i pravog žacu – objasnio mu
je Koldvel.

– Žacu? – Hopks je odmahnuo gla-
vom. – Na osnovu čega mislite da je
to?

– Redž Hanter to tvrdi, a i on sam
priznaje da goni Hantera.

– Zbog čega ga goni?

– Zato što je Hanter navodno ubio
neku ženu. A ta žena ovom njuškalu
nije niko i ništa – likujući je dobacio
Koldvel.

– Ah, to! Možda grešiš. Poznato mi
je kavaljerstvo mog poznanika prema
damama. Možda ipak ima razloga što
traži Hantera. Je li tako, mister
Holmse?

Dok je klimnuo glavom.

– Šta ste hteli da učinite kad ga na-
đete?

– Da se obračunam s njim.

– Dobro, to je vaša stvar – rekao je
Triger Hoks. Zatim se okrenuo Kol-
dvelu mirnim, ali sigurnim tonom ko-
ji nije dozvoljavao opiranje.

– Smatrajmo da je ova stvar za-
vršena. Ostavi pištolj i ispij svoj vi-
ski. Nema smisla gubiti živce ni zbog
čega. Džodi, posluži nas pićem.

Rekavši to, Hoks se naslonio na
šank i iz džepa prsnika izvadio dve
cigare zavijene celofanom.

– Prava Kuba. Svaki komad košta
dva dolara. Ali, ja sam uvek bio pro-
tiv jeftinih stvari. – Izvolite! – rekao
je pružajući Doku jednu.

– Suviše je jaka za mene – izvinio
se Holidej. – Nećete se ljutiti ako za-
palim svoju – dodao je vadeći tabake-
ru iz džepa.

– Ne, ni govora. Poštujem svačiji
ukus... kad su u pitanju ljudske stra-
sti. Imate divnu skupocenu tabakeru
– dodao je.

– Uspomena! – rekao je setno Holi-
dej.

– Srećan je čovek koji ima uspome-
ne. Naročito takve.

– Da – složio se Holidej.

– Tim pre treba da se čuva i da i
sam ne postane samo uspomena.

Holidej ga je upitno pogledao.
Hoksove reči su zvučale kao upozore-
nje.

– Shvatate?

– Mislim da vas razumem.

Holidej je otpio gutljaj pića i preko
čase pogledao Koldvela koji je stajao
naslonjen na šank i mračno ih gledao.
Pored njega su stajali Kint i Beket i
nešto se došaptavali. Ma šta da su go-
vorili, to nije slutilo na dobro. Kint
ga od ranije nije mario zbog inciden-
ta u Bafalo Hornu, a Beket se osećao
nesigurnim zbog greške koju je na-
pravio. Sem njih dvojice tu su bili još
i Koldvel koji mu je otvoreno pretio i
Hanter, podlac i nitkov spreman na
sve samo da spase svoju kožu.

Hoks kao da je pratio tok njegovih
misli. Otpijajući viski, rekao je kao
uzgred.

– Sa vama nisu sasvim čista posla,
mister Holmse, ali, svidate mi se. Vo-
leo bih da ovaj grad napustite živi i
zdravi. Zato... čuvajte se. Laku noć –
pozdravio ga je i dodirnuo šešir pr-
stom.

– Laku noć! – odgovorio je Holidej.

U salunu su ostali Koldvel, Kint i
Beket. Ovaj poslednji donedavno pri-

jateljski raspoložen, gledao je sada svog spasioca kao čoveka koji ga je doveo u opasnu poziciju. Istog trenutka kada je Triger Hoks izašao iz saluna, on je to i pokazao.

– Slušaj – rekao je prilazeći – u Baksterovoj kolibi ipak neće biti mesta za obojicu. Ti se smesti u nju, a ja ću sebi naći drugi smeštaj.

Holidej ga je pogledao u oči i Beket se zbunio.

– Smetam ti?

– Rekao sam ti da smo kvit. Neću da imam komplikacije zbog tebe.

– O'kej. Gde je ta koliba?

– Pretposlednja sa leve strane kad se pođe odavde ka severu.

Beket se udaljio i Holidej je ostao sam. Pogledao je zaverenička lica Koldvela, Klinta i Beketa i bilo mu je jasno da nešto spremaju. Nitkov Hanter stajao je pored njih s izrazom prikrivenog zadovoljstva na licu.

Pa dobro gospodo zaverenici. Mislili ste da izigrate Doka Holideja. Da vidimo da li će vam to uspeti?!

– Da platim! – pozvao je Holidej krčmara i kada je platio piće, bez osvrta pošao napolje.

Koliko je poznavao ljude sa kojima je došao u susret, bilo je najverovatnije da će mu negde postaviti zasedu. Ali gde? Beket ga je uputio da prenoći u Baksterovoj kolibi, pretposlednjoj na izlazu iz grada. Zaseda ga je sigurno vrebala negde u blizini.

Pošao je vodeći Miga za sobom i kada je stigao blizu pretposlednje kuće, skrenuo je u pobočnu ulicu.

Naišao je na jedan prazan plac i tu vezao Miga a sam pošao dalje. Šunjajući se stigao je do Baksterove kolibe. Ako su Koldvel i Hanter postavili zasedu, onda je zaseda morala biti negde blizu kolibe. Sakriven iza kolibe stao je da čeka.

Holidej je bio u pravu. Niko drugi do Beket čekao ga je skriven u Baksterovoj kolibi i da je otišao pravo tamo gde je trebalo, dobio bi metak pre nego što otvori vrata. Ali, to se nije desilo i Beket je postao nestrpljiv, a zatim nervozan. Pitao se u čuđenju zbog čega se Holidej toliko dugo zadržavao, a posle desetak minuta, kada je poverovao da ovaj neće doći, izašao je iz zasede.

Izašao i stao pred kolibu. Nije slutio da se Holidej privukao kolibi sa zadnje strane.

– Bekete!

Kao gromom pogođen, Beket se okrenuo i potegao pištolj. U tom deliću sekunde prepunom iznenađenja, zaboravio je sve drugo sem zločinački cilj koji mu je određen.

Ali, ubica nije stigao da digne revolver. Pao je mrtav pre nego što ga je izvukao iz futrole.

Tek što je odjek pucnja zamro u tišini noći, pred salunom se začuo žagor i glasni povici. Nekoliko silueta se uputilo kroz mrak ka mestu odakle se čuo pucanj i Holidej je u njima prepoznao Koldvela, Kinta, Hantera i još nekolicinu ljudi iz saluna. Dotrčavši do mesta gde je ležao Beket, grupa je zastala. Koldvel je prišao lešu i trgao se.

Očekivao je da će na zemlji videti drugog čoveka a ne Beketa. Digao je glavu i u polumraku ugledao Holideja koji je stajao naslonjen na kolibu.

– Huljo! – procedio je. – Ubio si našeg čoveka.

– U samoodbrani.

– To ti kažeš.

– To je jasno. Čekao me je u zasedi. Krčmar je čuo kad je rekao da neće samnom u Baksterovu kolibu. Šta je onda tražio ovde? – hladnokrvno se branio Holidej.

– To je tačno – potvrdio je krčmar Džodi. – Rekao je da će sebi naći drugi smeštaj, jer ne želi da ima komplikacije.

Koldvel je mrko pogledao krčmara i škripnuo zubima. Zatim je prišao Holideju i procedio.

– Nećeš se izvući pajkane. Srediću te, pa neka Hoks reži koliko hoće. Videću te sutra.

– Biću tu! – hladno je odgovorio Dok.

– Ujutru! Pri svetlosti sunca. Hoću da vidim kako ti kolena klecaju od straha.

– Kad god hoćeš – ravnodušno je rekao Holidej. – Samo ... ja ne ustajem rano.

Koldvel je gnevno stisnuo zube i udaljio se praćen Kintom i Hantrom. Dugo već, možda godinama nije doživio da mu neko tako prkosi i da ga gleda sa visine i to još pred svedocima. Niko, sem, možda, Hoksa, ali, to je druga priča. I Hoks će mu za to platiti kad tad, ali ovaj stranac u urednom tamnom odelu platiće mu odmah. Pesnicama je besno odgurnuo vrata saluna i ušao unutra. Krčmara Džodija, koji ga je poslužio pićem, mrko je pogledao.

Džodi se udaljio na drugi kraj šanka samo da bi bio što dalje od Koldvelovog besa. Revolveraši su nastavili razgovor.

– Glupi Slim. Kako je dopustio da ga onaj fićfirić pređe? Idiot!

– Ja ne bih krivio Slima – rekao je Hanter više za sebe. – Ne znaš kako je lukav taj pas.

– I brzo poteže – dodao je Kint.

Koldvel je tresnuo šakom o sto i brecnuo se na Kinta.

– Sad i ti! Otkud znaš da je brz?

– Znam, jer sam se i ja sukobio s njim u Bafalo Hornu.

– I?

– Tada sam video kako poteže. Upravo nisam ja video ali su mi rekli Triger i ostali.

– I šta su ti rekli?

– Da poteže brzo kao Bufalo Bil.

– Ne preteruj – procedio je Koldvel.

– Časti mi. Da si ga video i ti bi mislio isto. Prema njemu su Vaját Erp i Dok Holidej pravi šegrti.

– Ne laži! Od njih nema brzih – narogušio se Koldvel. – Sem, možda, ja, ali ja još nisam odmerio snage s njima.

– Dao bih glavu da je ovaj brži. Ne znamo ko je on, ali kladim se da će se o njemu pričati.

– Dobro, nosi vas vrag, neka poteže brzo. To je lako. Da brzo potegne to može svako derište. Ali treba i pogoditi cilj. A to niste videli, jer da jeste, ti Vilijame ne bi sada bio živ.

– To je istina – složio se Vilijam. – Brzo je potegao ali nije pucao. Da li bi me u toj brzini pogodio veliko je pitanje.

– Ja to ne bih isprobavao – javio se Hanter.

– Čuti, kukavice. Da si neki čovek ti ne bi bežao od njega.

– I ti bi bežao da ti je metkom skinuo štiklu.

Koldvel ga je pogledao. Senka iznenađenja i jedva primetna strepnja zamračila je njegove duboke uvučene oči. Nešto kao nagoveštaj straha počelo je da mu se uvlači u srce.

– Šta to pričaš?

– Pa tamo u onoj krčmi kada je ustrelio Hilarda. Jednim metkom otkinuo mi je štiklu sa čizme. Znači da ume da gađa.

Koldvel se ćutke zagledao u čašu koju je držao u rukama. Počeo je nervozno da je vrti.

– Hajde dosta nagvaždanja. Videćemo sutra kakav je. A ja vam kažem da ga Bob Koldvel ustrelio pre nego što pipne oružje.

– Predložio bih ti nešto – obratio mu se Kint.

– Šta?

– Da pođemo zajedno.

Koldvelovo lice zamračila je senka ljutnje ali je opreznost nadvladala i lukav sjaj bljesnuo mu je u očima.

– Meni pomoć ne treba, ali niko ti ne brani da i ti budeš sutra na ulici. To je tvoja stvar.

– Umesto na jednog naići će na dvojicu protivnika. To će ga zbuniti – predočio je Kint.

– Znači, dvojica protiv jednoga. To se zove herojstvo – začuo se nečiji dubok glas.

Sa vrata ih je podsmešljivo gledao Triger Hoks.

– Tako, znači. Slavni Bob Koldvel, strah i trepet Kolorada strepi od jednog nepoznatog šarlatana. Šta li će se posle ovoga pričati po salunima?

Koldvel je pobledeo. Mrzeo je kad mu se neko podsmeva. Kad je bio dete podsmevali su mu se zbog njegovih dugačkih nogu i ruku i zato je postao revolveraš. Od tada mu se niko više nije rugao. A sada mu se opet ruga neko kome ne može ništa. Oči mu je palila vatra nemoćnog besa.

– Pa šta? – brecnuo se Koldvel.

– Ništa. Mislio sam samo da ti se takve priče neće sviđati.

Koldvel se prenuo. Da nije to možda neka Hoksova ujdurma. Da mu možda stari lisac ne namešta neku igru? Da nije najmio nekog revolveraša da ga ukloni? E, ako je tako Triger Hoks, to ti neće uspeti. Lukav je Bob Koldvel, a za svaki slučaj, uzeće u pomoć Vilijama Kinta. Gurnuće ga napred tako da, ako bude gusto,

Vilijem prvi pogine. Učiniće to! Da, učiniće to, ali tako da niko ne prime-ti.

Smislivši to, nasmejao se Hoks u lice.

– Ništa se neće pričati jer taj momak sutra neće biti živ. A možda još neko pored njega.

Rekavši to, prostrelio je Hoks očima i ispio svoj viski.

Triger Hoks se bez reči okrenuo i izašao. Bio je svestan da se to odnosilo na njega.

XII

Dok Holidej je povukao još jedan dim, a onda ležernim pokretom ugasio cigaretu. Sem krčmara Džodija u salunu nije bilo nikoga ali su s vremena na vreme preko leptirastih vrata izvirivale glave radoznalaca koje je privukla vest o obračunu Boba Koldvela i nepoznatog stranca. Ceo grad je sa nestrpljenjem očekivao da vidi ishod tog dvoboja, jer se odnekud pročula vest da lepo odeveni stranac nije nevešt u baratanju oružjem.

No Holideju se nije žurilo a za to je postojao i ozbiljan razlog. Svaka borba, pa i revolverima, bila je fina igra nerava, najsitniji poen mogao je značiti život ili smrt. Trebalo je u odsutnom trenutku u protivnikovom oku otkriti onaj skriveni treptaj koji nagoveštava akciju, onaj munjeviti let misli koji se nazire u širenju zenica. Trebalo je navesti protivnika da, ako ne sasvim izgubi nerve ono bar da mu popusti urođeni instinkt samokontrole. Trebalo je učiniti da pre neposredne akcije otkrije nameru. A čekanje je tome moglo da doprinese.

Zato je Holidej čekao. Iz ugašene cigare još se lelujala tanka nit plavi-

častog dima. On ga je pratio pogledom. Podsećao ga je na njegov životni put. Najmanji dašak vazduha ga je nosio, levo-desno, vijugao ga u besmislene šare.

Napolju se već čuo žagor nestrpljenja. Čuo je nečiji glas koji je protestovao zašto se stranac ne pojavljuje.

– Možda se uplašio i pobeo – doviknuo je neko.

– Ne nije. Tu je i puši kao da ga se ništa ne tiče. Čudan neki čovek! – čuo se jedan glas ispred saluna.

– Možda je ipak on onaj borac o kome se u poslednje vreme priča. Ako je tako onda...

Napetost je rasla. Žagor se čuo kao u bolesnom teškom snevanju.

Još nekoliko trenutaka. Napetost treba da dostigne vrhunac.

Još trenutak!

Holidej je ustao. Lagano, smireno, kao čovek pomiren sa sudbinom. Odmerenim i sigurnim pokretom izvadio je revolver iz futrole i proverio da li je doboš pun. Čaure metaka žutele su se u okruglim otvorima kao na pravilnom geometrijskom crtežu.

– Kopile kukavno! – začuo se povik, izazivan ali skoro piskav kao da je onaj ko ga je doviknuo na granici očajanja. – Hoćeš li izaći ili da dođemo tamo da te izvučemo?!

Da dođemo? Šta to znači?

Holidej se pojavio na vratima saluna i pogledao. Preko puta saluna u senci zgrade od brvana i dasaka stajala su dva čoveka.

Koldvel i Kint!

Obojica su stajali izazovno raširenih nogu. Kint napred a Koldvel nekoliko koraka levo od njega i malo povučen. Ovaj drugi je izgledao kao ptica grabljivica, očiju još više skrivenih pod obrvama.

Hoće da žrtvuje Kinta, prozreo ga

je Dok. To neće ići. Odmeravajući obojicu protivnika zakoračio je na trem. Duž ulice nastao je tajac, a oprezniji posmatrači su se povukli u kuće i nastavili da vire iz bezbedne udaljenosti.

– Ha, izašao si lepotane! – razdrao se Kint. – U pravi čas, jer bih ti inače zgužvao taj lepo ispeglani sako!

Holidej je nastavio da korača drvenim tremom, a onda je sišao na ulicu. Prašina je prigušila lak dodir sjajno očišćene čizme.

I ostali posmatrači su se povukli u zaklon. Bližio se trenutak. Holidej je napravio još nekoliko koraka u stranu da bi smanjenjem ugla smanjio rastojanje između dvojice protivnika, ali je lukavi Koldvel učinio nekoliko koraka u suprotnom pravcu. Lisac! Znao je da mu veliko rastojanje ide u prilog.

Ali ništa zato, pomislio je Dok. Ionako će Koldvel biti prvi na nišanu. On je iskusniji i zato opasniji. Igra mu se neće isplatiti.

Došavši do sredine ulice Holidej je stao. Od Kinta i Koldvela delilo ga je samo petnaestak metara, rastojanje sa koga nema promašaja.

Pogledi su im se sreli i prsti su pohrlili bliže pištolju kao da u zagrljaju sa hladnim metalom žele da potraže spas. Dok je odmeravao Koldvela, napeto, vrebajući ga da u njegovom pogledu punom mržnje otkrije onaj ubilački plamičak koji blesne pre potezanja pištolja kao što munja pretvodi prasku groma.

I otkrio ga je. Do Holideja je kao nošen čarolijom dopro nevidljivi magnetski talas upozorenja i u revolveraševom mutnom, skrivenom oku je kresnula iskra akcije. Koldvel se spremao da potegne.

Sad će! Evo ga dolazi, pomislio je Dok.

Koldvel je zaista dolazio. U pitanju je bio možda hiljaditi deo sekunde koji je potreban da misao iz centra volje stigne do ruke. A taj delić sekunde je kod Koldvela bio vraški mali. Ko zna da li bi Holidej mogao da se suprotstavi toj brzini da se nije desilo nešto što mu je pomoglo.

Tog trenutka neki posmatrač koji je najverovatnije u grad prispeo neposredno pre početka obračuna i stoga nije imao mogućnosti i prilike da Holideja izbliza vidi, povikao je prodornim glasom.

– Ljudi, pa to je Dok Holidej!

Da je ta reč izgovorena ranije, verovatno da Koldvel i Kint ne bi ni poglegli oružje i sve bi se završilo njihovim povlačenjem pred boljim protivnikom. Ali izgovorena u datom momentu reč „Dok Holidej“ nije mogla više ništa da izmeni. Koldvelova ruka je povlačila pištolj, a prsti koščati kao kandže ptice grabljivice već su zatezali oroz. Ipak, čudesno dejstvo Dokovog imena zadržalo je tu ruku za mali sićušni deo vremena. Sasvim kratko ali za Holideja dovoljno. Posle toga Koldvelova ruka je nastavila da diže revolver ka Holidejevom srcu, ali bilo je već kasno. Dokov pištolj je bljunuo vatru i pucanj kao udar грома poneo je Koldvela na put bez povratka. Kint, znatno sporiji od Koldvela, uspeo je da ispali jedan hitac baš u trenutku kad ga je drugi Holidejev metak poneo tamo gde je Koldvel pre njega pošao. Za tren oka sve je bilo gotovo.

Koldvel i Kint ležali su mrtvi.

Odjek pucnjave zamro je u jutarnjoj tišini. Nekoliko sekundi niko se nije makao, kao da je iznenađenje prikovalo posmatrače za tlo. Neočekivani ishod obračuna, a još više sa-

znanje da je elegantan, u tamno odelo odeven stranac niko drugi nego slavni Dok Holidej, zbunili su posmatrače toliko da im je u prvom momentu prestao dah. Popularnost Doka Holideja bila je toliko velika, a mogućnost prisustvovanja njegovom obračunu tako retka i nesvakidašnja, da je posmatračima trebalo izvesno vreme da se priberu. Tek kada im je do svesti doprlo da je Dok pobednik, poitali su do Koldvelovog i Kintovog tela i ulicu je ispunio žagor. Ali u jednom momentu, dok je Holidej još uvek stajao na svom mestu, žagor se naglo utišao.

Iz gomile se izdvojio Triger Hoks i zastao na sredini ulice.

– Iznenadili ste nas, mister Holidej – rekao je zvučnim glasom. – Mada ja lično i nisam mnogo iznenađen. Dosta sam slušao o vama a imao sam prilike i da vas vidim u akciji. To je za mene bilo korisno saznanje.

– Zaista? Utoliko bolje po vas jer ste me videli i danas.

– Tačno – složio se Triger Hoks i klimnuo glavom. – Pogotovo što će mi to iskustvo koristiti.

Holidej je upitno digao obrve. Trnci crne slutnje prostrujali su mu kroz telo.

– Da, koristiće mi. Znao sam da ste brži od Koldvela ali sam mislio da nećete biti brži od obojice. Mislio sam da će vas Koldvel i Kint srediti. Pošto im nije uspelo to moram učiniti ja.

Holidej se pribrao. – Otkud sad to, Hokse? Nas dvojica nemamo neraščišćenih računa.

– Tačno. Ali imate neraščišćene račune sa nekim drugim. A ako je taj neko lepa žena i ako se obrati meni s molbom da njene račune raščistim, onda ćete vi kao džentlmen shvatiti da ja, takođe, kao džentlmen ne mogu

tu molbu da odbijem... pogotovo ako je molba potkrepljena solidnim iznosom novca. – Hoks se neveselo nasmehio. – I tako se nalazimo tu gde smo.

Holidej se skamenio uboden žaokom kobnog saznanja. Crna slutnja iz podsvesti postala je stvarnost. Kao privučen njenom magnetskom silom, njegov pogled je odlutao do obližnjeg trotoara gde je iza gomile radoznalaca ugledao dobro poznatu siluetu žene odevene u svetlozelenu haljinu. Njene zelene oči varničile su mržnjom.

Bila je to Laura Higans.

– Crvenokosa veštica! – šapnuo je Holidej.

– Shvatili ste, zar ne? – nastavio je Triger Hoks. – Vidite, dakle, da nema drugog izlaza nego da... iskoristimo iskustvo. I da znate... koliko mi je žao što moram da se sukobim sa jednim pravim džentlmenom, toliko mi sa druge strane laska što ćemo se ogledati. Jer... vi ste Dok Holidej, najslavniji revolveraš na Divljem zapadu.

Holidej ga je ozbiljno gledao. Pitao se kako se Triger Hoks našao na stramputici, s druge strane zakona. Verovatno nekim slučajno učinjenim pogrešnim korakom posle koga se više nije mogao vratiti natrag. To su bili nepredvidivi tokovi života i u tome je bila neka njegova sličnost sa Trigerom Hoksom.

Znajući da je obračun neminovnost koja se više ne može izbeći, Holidej se obratio Trigeru Hoks.

– Dobro, ako baš tako hoćete. Dopustite onda da napunim revolver.

– Naravno, to sam baš i sam hteo da vam predložim.

U gluvoj tišini koja je posle toga nastala, Dok Holidej je izvadio revol-

ver iz futrole, izbacio prazne čaure i stavio nove metke. Podigao je pogled do sjajnog sunca koje je već plovilo ka zenitu i pomislio da kroz nekoliko sekundi on ili Triger Hoks neće više biti među živima. Koliko mali korak deli život od smrti.

Sačekao je nekoliko sekundi da mu se oči odmore od bleska sunca i tek onda vratio revolver u futrolu. Za to vreme Hoks je mirno stajao, skoro nezainteresovan za protivnika. Holidej je morao da prizna da je Hoks izuzetan protivnik. Trebaće mu mnogo sreće da ga pobedi.

– Pa dobro, jesmo li spremni? – zapitao je Triger Hoks i okrenuvši se ka Doku Holideju zauzeo stav.

Holidej se čvršće oslonio na malo razmaknute noge i spustio ruke pored tela. Desna ruka mu je skoro do-dirivala uglačanu dršku od slonove kosti. Vrebao je svaki Hoksov mig, svaki najmanji pokret tela. Ali ništa nije zapažao. Hoks je stajao miran, nepomičan kao stena.

Onda je, mimo svih Dokovih saznanja, bez najave, kao kada čovek posle sna otvori oči, Triger Hoks potegao „kolt“. Holideju je trebala sva njegova brzina i spretnost da dočeka taj iznenadni, nenajavljeni potez i preduhitri ruku koja je dizala revolver ka njegovim prsima. Potegao je munjevito, brže nego ikada i dva pucnja sli- la su se u jedan. Zatim je zavládala tišina.

Protivnici su stajali jedan naspram drugoga, sa naperenim revolverom u ruci, bez pokreta kao skamenjeni pokretom ruke nekog čarobnjaka. Stajali su i gledali se začuđeno, sa nevericom, ne ispalivši više ni jedan metak iako im je za to bio potreban samo jedan mali pokret prsta.

Tek posle nekoliko sekundi Triger

Hoks je klonuo na zemlju kao da su ga noge odjednom izdale. Pre toga otvorio je usta kao da hoće nešto da kaže ali glas je ostao zarobljen u grlu. Padajući, pogledao je još jednom svog protivnika a onda umorno sklopio oči.

Tišina je kao samrtnički pokrov pritiskala ulicu. Holidej je skrenuo pogled do Laure Higin's koja je i dalje stajala naslonjena na stub nastrešnice. Ni sam ne znajući zbog čega, Holidej je pošao ka njoj i dok se približavao zapažao je na njenom licu najpre mržnju i gnev a zatim strah, zebnju i očajanje. Ipak, njene oči su nepokorno i prkosno sijale.

Dok Holidej je zastao na dva metra od nje. Pogledao ju je nadmoćno ali ne sa pobjedničke visine i progovorio.

– Zar ne mislite da je dosta ovog ludila? Mislio sam da je vaša bezrazložna mržnja dogorela do kraja.

Ona je ćutke odmahнула glavom. Gužvala je u rukama rupčić od zelene svile i gledala ga, sada opet sa gnevom u očima.

– Ne, nije i nikada neće dogoreti. Dok ste živi... – Pogledala je negde iza njega i užasnuto razrogačila oči. – Pazite!!

Holidej se instinktivno bacio u stranu trenutak pre nego što je pucanj prolomio tišinu. Kuršum je pro-

leteo kroz vazduh i zario se u drveni trotoar a pustolov je u okretu opalio iz revolvera koji je sve vreme držao u ruci. Njegov metak je pogodio čoveka na krovu kuće na drugoj strani ulice i napadač iz zasede presamitio se preko drvene fasade i stropoštao se na zemlju. Za njim je zvečeći pala i teška „vinčesterka“.

Holidej se digao i prišao napadaču. Prepoznao je u njemu Hantera. Čovek koga je gonio bio je mrtav. Holidej se okrenuo i začuđeno upitao Lauru.

– Zašto... zašto ste me upozorili?

– Zašto... pitate zašto? – izustila je ogorčeno. – Zar mislite da bih dopustila da umrete brzo i lako? Ne mister Holideje, vi morate umirati dugo i mučno, morate osetiti svu stravu i užas smrti. To će biti moja osveta. Od sada pa do kraja vašeg života.

Zatim se okrenula i otišla.

Holidej je ćutke gledao za njom. Doživeo je mnogo toga u životu ali nikada ovakvu istrajnost u mržnji. Pitao se kako je priroda mogla da u jednoj osobi spoji dve krajnje suprotnosti: savršenu lepotu i neizmernu mržnju.

Sutradan je napustio Sajlens Taun. Niko mu nije rekao kada je i kuda otišla Laura Higin's, ali mu je njena pretnja i dalje odzvanjala u ušima.

Kraj

HOGAR STRAŠNI

by
DICK BROWNE

© King Features Syndicate, Inc., 1978

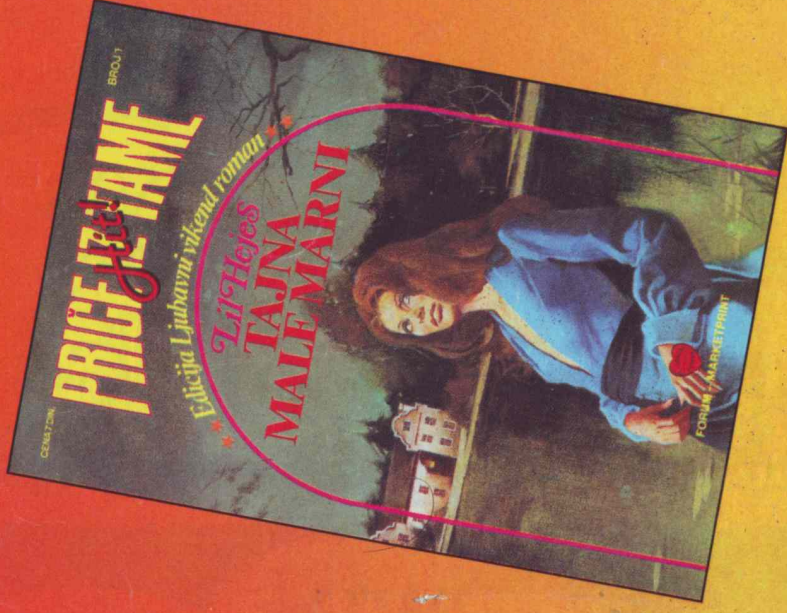
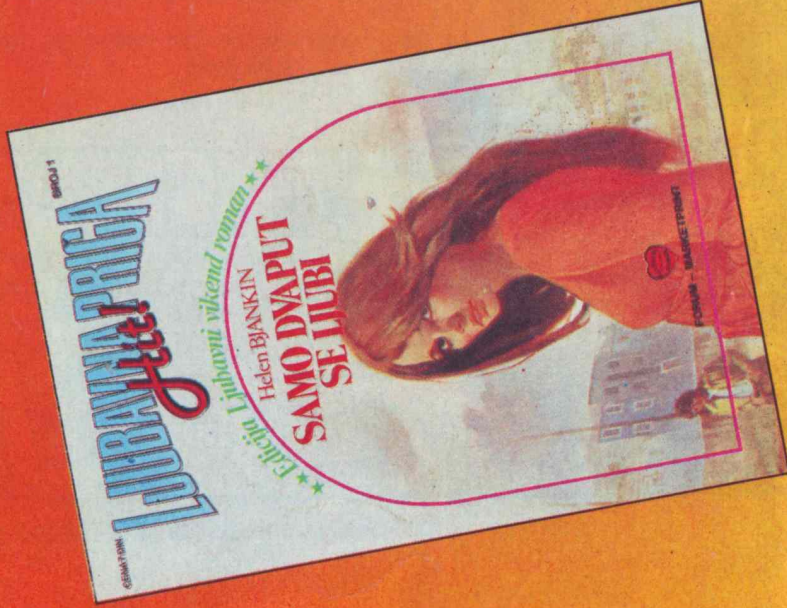
VI STE RAZ-
MAŽENA DECA!
TREBA DA STE VIDELI
KAKO JE TEK TEŠKO BI-
LO KAD SAM JA BIO
DETE!

2-28
DICK BROWNE

AKO JE GORE OD OVOG - NEMOJ NI DA NAM
PRIČAŠ!

svakog 4. i 5. u mesecu na svim kioscima

DVE NOVE EDICIJE

HIT ROMANI LJUBAVNOG ŽANRA